

รอยยิ้ม ดอกไม้

ขวัญ เพ็ญหทัย

เอนกายนอนบนยอดหญ้า

พักหลับตาได้ร่มเงาไม้

มีนิทานดอกไม้เล่าให้ฟัง

รอยยิ้มดอกไม้

ขวัญ เพียงหยั

หนังสือลำดับที่ 6 ของสำนักพิมพ์ เรือนขวัญ
ISBN : 978-616-90901-5-1
พิมพ์ครั้งที่ 1 : กรกฎาคม 2554
ราคา 195 บาท

จัดพิมพ์โดย :
สำนักพิมพ์ เรือนขวัญ

เจ้าของ :
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)
อาคาร GM Group 914 ถนนพระราม 5
แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ : 02 241 8000
โทรสาร : 02 241 8008
Homepage : <http://www.gmgroun.in.th>
E-mail : gm@gmgroun.in.th

แยกสี :
บริษัท กนกศิลป์ (ไทยแลนด์) จำกัด
โทรศัพท์ : 02 215 1588
พิมพ์ที่ :
บริษัท โอเอส พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด
โทรศัพท์ : 02 434 6850-1

จัดจำหน่ายทั่วประเทศ :
บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
อาคารเนชั่นทาวเวอร์ ชั้นที่ 19
เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด
แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ : 02 739 8000, 02 739 8222
โทรสาร : 02 739 8356-9
Homepage : <http://www.se-ed.com>

บรรณาธิการ
พรจิตต์ พงศ์วราภา

ออกแบบปก / รูปเล่ม
ประทีป ปัจฉิมทีก

พิสูจน์อักษร
เจนจิรา ต่ายเทศ

ผู้จัดการฝ่ายผลิต
รัตนา ด้วง

ผู้จัดการทั่วไป
ภาณุวัชร พงศ์วราภา

รอยยิ้มดอกไม้	004
ณ บ้านสวนขวัญ	006
ชีวิตเป็นอย่างนี้ ลีลาวดี	022
อีกหนึ่งโลกของโมกขาว	032
ดาวประดับฟ้ามาประดับใจ	042
ความฝันไม้สั้น สร้อยอินทนิล	052
สามสาวดอนฉ่ำ	070
ที่นั่นมีเธอ กุหลาบเมาะลำเลิง	084
หญิงสาวในสายลม บลูฮาวาย	094
ดอกแก้ว ดวงดาวและใบไม้ร่วง	104
รักเหมือนเดิม แก้วเจ้าจอม	114
ต้นไม้ใหญ่กับลมหายใจ	124
ด้วยรักและรัก ดอกไม้ไทย	136

ร อ ย ย ื ม ด อ ก ไ ม้

เป็นเรื่องแสนดีของชีวิตจริง ๆ ที่ได้มีต้นไม้รายรอบชีวิต ทั้ง
ต้นไม้ประดับที่ปกคลุมทิวเขากว้างใหญ่ และต้นไม้ในสวน

น่าแปลกใจที่ต้นไม้ ซึ่งยืนนิ่งอยู่กับที่ กลับ
สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้แก่โลกและชีวิตเรามากมาย
เป็นป่าชื้นน้ำฝนจากฟ้า ให้ความร่มเย็นแก่ผืนดิน ฯลฯ และ
ให้ออกซิเจนแก้ลมหายใจของเราทุกคน นอกจากนี้ ต้นไม้ที่
พูดไม่ได้กลับบรรยายธรรมชาติและสัจจะแห่งชีวิตมากมายให้ฉัน
ได้เรียนรู้ และนำกลับมาสอนใจตัวเอง

ขอบคุณต้นไม้ที่มีแต่ให้

ฉันอยากเล่าเรื่องของต้นไม้ให้คุณฟังเล่นเพลิน ๆ
รวมทั้งเรื่องราวสนุก ๆ ที่ผ่านเข้ามาทั้งหยาดน้ำตาที่แห้งแล้ว
กับเสียงหัวเราะเบา ๆ เรื่องทุกเรื่องย่อมสนุกทั้งนั้นเมื่อมันจบ
ไปแล้ว

นี่คือ ยามเย็นอันเป็นสุข ที่คุณกับฉันจะนั่งลง
บนสนามหญ้าใต้ต้นไม้ และดูพระอาทิตย์ตกกลับทิวเขาด้วยกัน

ขอให้คุณมีความสุข

ขวัญ เพียงหยัย

ตอนที่กำลังสร้างบ้าน แม่คอยถามอยู่เรื่อยว่าบ้านเสร็จ
หรือยัง ที่ถามเพราะแม่กลัวว่ามันจะเสร็จ ถ้าบ้านเสร็จ
แล้ว แม่จะต้องย้ายมาอยู่ที่นี่ บ้านใหม่ในชนบท ที่มอง
ไปรอบบ้านมีแต่ต้นไม้ ภูเขา และก้อนเมฆ ไม่มีคนเดิน
ผ่านให้เห็นเลย แม่กลัว แม่ถามว่าจะอยู่ได้ยังไง

ครั้งแรกที่พาแม่มา คนงานกำลังก่อสร้าง โครง
บ้านสกปรก ถนนเป็นฝุ่น นอกจากชิงช้าที่เจ้าของที่ดินให้ไว้
เป็นของขวัญแล้ว ก็ไม่มีที่จะนั่งเล่น แดดก็ร้อน ลมก็แรง
กรรโชกหน้าชา "ไม่มีความน่าจะอยู่ได้เลยสักนิด

ณ

บ้าน

สวน

ขวัญ

ครั้นพอบ้านเสร็จ พาแม่มาเที่ยว ทุกอย่างสะอาด สะอาด สวนก็เสร็จแล้ว บ้านทาสีฟ้าอมเทาสวย ใดๆ ก็ชอบ บ้านก็กว้างและเย็นเพราะพื้นปูกระเบื้อง อยู่ข้างนอกร้อน พอเข้าบ้านก็เย็น ไม่ต้องมีแอร์ ดันไม้ก็สวย ทีวีก็มีดู ห้องก็มีนอน แม่บ้านก็ทำกับข้าวให้สามมือ ตอนเย็นมีพระอาทิตย์ตกดิน แดงเป็นไข่เค็มลอยให้ดูทุกวัน แม่มาแล้วก็ไม่กลับ

ที่บ้านสวนขวัญนี้ ฉันได้จัดสถานที่ด้านหน้าไว้สร้าง ‘สวนธรรม เรือนธรรม’ เป็นบ้านพักสำหรับผู้ปฏิบัติธรรม มีโรงอาหารและศาลาสวดมนต์ด้วย เวลาสวดมนต์ทุกคนจะนั่งบนอาสนะที่ปูกับพื้น บรรดาหมาในบ้านตื่นตื่นดีใจ มันรักคนจึงเข้ามาเลียหน้าจูบแก้มด้วยความรักใคร่อันล้นเหลือ ทำให้เป็นอุปสรรคในการสวดมนต์ไปเลย ต่อมาจึงต้องทำรั้วไม่ให้ ‘ผู้รักคน’ ทั้งหลายเข้ามา

ฉันได้เรียนรู้หลายเรื่องจากที่นี่ บ้านสวนในชนบท ความเงียบที่ไม่เคยได้ยิน เสียงนกโพระดกดังก้องมาจากที่ไหนสักแห่งใกล้ๆ นกที่ไม่รู้จักชื่อมีสีเข้มเกือบดำ ยามกลางวันเฝ้ายามให้เห็นท้องปีกสีฟ้าสดเข้มที่ซ่อนไว้ นกเอี้ยงเดินต๊อกๆ อยู่บนสนามหญ้า ไฟใกล้สว่างมีเสียงคุเหว่าแว่วมาเตือนให้นึกถึงเพลงเสียงคุเหว่าแว่วของทูล ทองใจ

ยามเช้าที่ฉันยังไม่อยากตื่น พอเจ็ดโมงก็มีเสียงหนึ่งทำให้ตกใจ เป็นเสียงกระหึ่มสับสนและสะท้อนก้องเขาสามตลบ ตามไถ่ก็ได้ความว่าเป็นเสียงลำโพงจากข่าวชาวบ้าน มีหนึ่งชั่วโมง ฟังไม่รู้เรื่องเลยแต่ก็ต้องฟัง เขาต้องเปิดเพราะเขาได้สปอนเซอร์มา ใครไม่อยากฟังปิดหูเอาเอง นานๆ ไปเขาคงพอรู้ว่าฟังไม่รู้เรื่อง ก็ค่อยๆ ปรับระดับเสียงจนพอฟังรู้เรื่อง คราวนี้ยิ่งแยะไปใหญ่ ยังไม่ทันลืมตาตื่น หูก็ต้องรับฟังข่าวร้าย เข้านี้ฆ่ากันตายกี่ศพ การฆ่ามีวิธีการอย่างไร ใครถูกขโมยขึ้นบ้าน ใครจับรถชนใคร ข่าวร้ายปลิวมากับสายลมยามเช้า

ยังดีที่มีของแก้ คือมักจะมียาของมาส่งเสียงเจื้อยแจ้วน่ารักๆ ให้ได้ยิน “ท่านที่อยู่ด้านซ้าย ด้านขวา ยกมือตัก กวักมือเรียกกันได้เลยนะคะ ซาลาเปา สูตรแท้จากสมุทรสาคร อร่อย อร่อย”

ยังดีที่มีบุญ ตอนดึกสี่ สายลมพาเสียงพระสวดมนต์มาให้พร ฟังแล้วเย็นชื่นใจ บางวันก็ไม่มา เพราะสายลมพาพัดไปทิศอื่น

ยามค่ำมีเสียงพระทำวัตรเย็นลอยมา ทำให้แสงไฟของบ้านในเมืองปากช่องและไฟถนนหนทางที่ดูเหมือนทะเลดาวบนดินทอดกว้างอยู่ในความมืด สร้างความรู้สึกสงบสุขมาก

เมื่อเดินเข้าไปในสวน ได้เรียนรู้เรื่องการอุทธรณ์ฟ้องร้องของดอกพวงแสดที่ออกดอกทั้งกอ แต่ดอกกลับไม่เต่งตึง เพราะน้ำไม่พอ การเหี่ยวเฉาของดอกแฮปปี้เนสลิชมพู่ เพราะน้ำมากเกินไป การกระเทือนจากการย้ายบ้านของเข็มม่วงทำให้เข็มม่วงต้นใหญ่ที่สุด สูงที่สุดของบ้านที่กรุงเทพฯ มาถึงที่นี้ก็เข้าชั้นโคมา เฟืองฟ้าที่อยู่ในกระถางมาสิบปี มีดอกเป็นพักๆ กิ่งหักหักกิ่งกอเหมือนต้นไม้ของแม่จในการ์ตูน มาลงดินกลับได้ต้นใหญ่โตขึ้นสิบเท่า การได้ปุ๋ยมากเกินไปของพุทสามสี ทำให้ใบเขียวเต็มพุ่ม ลดลงเหลือใบกะปร้องกะแพรงสีเหลือง

วันหนึ่งขณะนั่งอยู่ที่ศาลาชำมะนาด ตรงหน้ามีหอมเจ็ดชั้นอยู่ต้นหนึ่ง ตรงมุมร้อยแปดสิบองศาของสายตาปะทะกิ่ง มีหนอนตัวเท่านี้วก้อยทั้งนี้วกาด้วนอนอยู่ ปากกำลังกินใบ สูดหายใจลึกด้วยความตกใจ แต่ไม่ผะงะหนี่ ยังคงนั่งมองอยู่อย่างนั้น ถามตัวเองว่ากลัวอะไร ดูลิ ถึงมันจะตัวใหญ่ขนาดนี้วก้อยทั้งนี้วกานอนแทบ แต่มันก็เพียงนอนกินใบไม้ มันไม่ได้สนใจเรสักกนิด มันจะทำอันตรายอะไรเราหรือ เราถึงกลัวมันนักหนา

น้องคนหนึ่ง เห็นหนอนตัวเท่าเส้นขนตาหนึ่งเส้น โหนโยลงมาแกว่งอยู่ในสายลม มันพยายามลงจากต้นไม้ ความจริงไม่มีใครมองเห็น แต่พอชี้ให้ดูเท่านั้น ร้องให้เลย วิ่งหนีไปไกล

ฉันเองก็เคยสะดุ้งกลัวหนอน แต่จะเอาเจ้าหนอน ตัวนี้แหละมาหักล้างใช้หนี้กันเสียที นั่งมองดูมันกินใบไม้อยู่นาน ดูรูปร่างอ้วนเชียวกลมของมันอย่างพินิจพิเคราะห์ ดูไป ดูมา เออ...สวยแฮะ โอเค เจ้าจงกินต่อไป

คนสวนเวลาเห็นหนอนกินใบไม้ จะเอาสารเคมี มาฉีดไล่ๆ เอาใจฉัน ฉันบอกไม่ต้องฉีด ปล่อยให้มันกินไป กินหมดต้น หนอนกลายเป็นผีเสื้อ ต้นไม้ผลิใบใหม่มาได้โอกาส เปลี่ยนใบ ไม่มีหนอนก็ไม่มีผีเสื้อ แล้วใครจะผสมเกสรให้ ดอกไม้ ธรรมชาติเขาจัดวางมาแล้ว อย่าไปขวางทาง

ตอนสร้างบ้าน มีแม่หมาตัวหนึ่งเข้ามาในบ้าน
 คนงานเรียกว่าเจ้านวล มาออกลูกหกตัว มันเลยอยู่บ้านนี้
 ประจำเลย ลูกหมาน่ารักมาก แต่ความที่หลายตัววิ่งพล่าน
 เลยโดนรถทับไปตัวหนึ่ง ป่วยตายไปตัวหนึ่ง โดนอุ้มไปตัวหนึ่ง
 มีคนขอไปสองตัว คงเหลืออยู่ตัวเดียวชื่อเจ้าสิงโต เจ้าสิงโต
 ขี้ตื่นตื่น ใครมาเห่าแต่ไกล เห่าแล้วหลบไม่กล้าสู้ ต่อมาเจ้า
 นวลออกลูกอีกหกตัว สามมันไปซื้อหอยเลขศูนย์หก ออกมา
 ลูกทั้งสองครั้ง ทำให้เขาไม่ไปนาน ลูกหมาให้คนอื่นไปสองตัว
 เหลือตัวเมียสองตัวสีดำ กับตัวผู้สองตัวสีน้ำตาล ตัวเมียอยู่
 แล้วเดี๋ยวมีลูกเยอะแยะ เลยให้คนอื่นไป แม่บ้านคร่ำครวญ
 สงสาร รวากับเจอร์รเร็ที่เอาถังน้ำหนึ่งใบมาแลกกับหมา
 หนึ่งตัว เอาหมาไปทำลูกขึ้น

“สงสารอะไร ไม่ได้เอาไปแลกถังชะหน่อย เอา
 ไปให้คนอื่นเลี้ยง มีที่วิ่งเล่น กว้างกว่าบ้านเราอีก”

เหลือตัวผู้สองตัว โจ้ใจกับโตโต้ ชอบเห่าลั่นบ้าน
 ตอนเล็ก ๆ ก็น่ารักดี แต่กัดกันน่าดู พอเป็นหนุ่มก็เริ่มไปเที่ยว
 เจ้าโตโต้หายไปสามวันจึงกลับมา สามมันหัวเราะชอบใจ
 แฉว่า

“ไม่รู้จะออกไปทำไม ข้างปลาไปกินที่ไหนเนี่ย
 ดูซิ ถูกกัดตลอกปอกเปิกมาตั้งหลายแผล”

เจ้าโตโต้มองหน้า เหมือนจะบอกว่า

“เจ้านายน่าจะเข้าใจผมนะ ก็ผมตัวผู้นี่นา”

เจ้านวลชอบวิ่งเห่าตามไส่รถที่วิ่งผ่านหน้าบ้าน มันวิ่งเร็วทันรถเสียด้วย ฉันร้องเรียกชื่อมัน พยายามทำเสียงหนักแน่น ทอดยาว เจ้านวลฟังแล้วรู้ว่าฉันไม่ชอบ ต่อมาไม่กล้าไปวิ่งไส่รถ แต่ทำเสียงจืดๆ ในคอ วิ่งวนไปมาว่าอยากไปไล่เสียเหลือเกิน

เวลาเดินลงสวน เจ้านวลจะวิ่งนำหน้า ไปดูตามรั้ว ตามต้นไม้ ตำรวจให้แน่ใจว่าปลอดภัย นำเดินไปแล้ว พอฉันหยุดดูต้นไม้แถวไหน เจ้านวลจะไปหาที่มีเงาบัง นอนคอยอยู่เงียบๆ

เวลาเจ้านวลหมอบ มันจะไขว้ขาหน้าเข้าด้วยกัน ทำทางเหมือนคุณนาย ตอนเย็นๆ บางทีคุณนายนวลไปหมอบไขว้ขา ชมพระอาทิตย์ตกดิน

หมายังรู้จักบุญคุณข้าว คอยดูแลความปลอดภัย คนบางคนกินข้าวแล้ว ยังเบียดเบียนเจ้าของคำข้าว พอเบียดเบียนได้ไม่สมใจก็โกรธ หาวว่า “ทำกับฉันยังงี้ได้ยังไง” ฉันเบื่อ คนอะไรไม่เรียนรู้จากหมา

สิ่งที่มีมากในสวนไม่ใช่เพียงต้นไม้ หากแต่เป็น ดอกหญ้าสวยๆ ต่างสีต่างรูปทรงต่างพันธุ์ ขึ้นง่ายตายยาก (ตรงข้ามกับไม้ประดับที่อุตสาหกรรมเสียเงินซื้อมาปลูก ดิทยาก ตายง่าย) สิ่งที่ดอกหญ้าสอนคือเลือกที่ขึ้นเองตามความ เหมาะสม ทำให้แข็งแรง อิศรเสรี งดงามไม่ตามใจใคร ถ้าใคร มาถอนดอกหญ้าไปปลูกที่อื่น มันจะตาย มันไม่ยอมขึ้น มันไม่ยอมให้ใครมาบงการชีวิตของมัน

ดอกหญ้าหลายชนิดที่เมื่อเข้าใจลึ พิณิจพิจารณา จะพบว่าธรรมชาติได้ออกแบบรูปร่างหน้าตาให้มันอย่าง ละเอียดประณีต อาจจะเป็นวันว่างของพระเจ้า แต่ก็สังเกต ได้อย่างหนึ่งว่า เค้าโครงของรูปร่างอย่างกว้างๆ ส่วนใหญ่แล้ว จะเข้าแนวกว้างไม้ ดอกหญ้าพวกนี้ขึ้นเป็นกลุ่มเป็นดง ขึ้นแล้วสวยไปทั้งดง

เมื่อก่อนเห็นดอกหญ้า จะมีความเข้าใจว่าจะต้อง ถอนออกให้หมด ทั้งสิ้นทั้งปวง แต่บางครั้งมองดูอีกทีก็มี ประโยชน์เหมือนกัน คลุมดินให้ความชุ่มชื้น หายร้อน หรือ บางที เช่นริมบ่อเป็นดินลูกรังไร้สารอาหาร หญ้าไม่ขึ้น แต่ ดอกหญ้าขึ้นก็ใช้ได้เหมือนกัน ถ้าคอยศึกษาหน่อย บางบริเวณ อาจปล่อยให้มันขึ้นไปได้ตามสบาย จำลองจากสภาพป่า ต้นไม้ หลากหลายมันอยู่รวมกันได้ และอาศัยกันและกันได้ มีทั้งให้ คุณบ้างให้โทษบ้าง แต่เมื่อมาอยู่ในบ้านเรา อันใดที่ให้โทษ เราก็ตัดออกได้ อันใดให้คุณเราก็เก็บไว้ ความคิดอันใดบางที

เราไม่ต้องให้มันเผด็จการทั้งหมด คนเราชอบเพลอคิดอย่างนั้น เช่น ดอกหญ้าไม่ดี จะถอนต้องถอนเกลี้ยงไม่ว่ากรณีใดๆ ความจริงไม่ใช่ ถ้าเรายอมให้ความยืดหยุ่นเข้ามาช่วยเหลือสักหน่อย ดอกหญ้าที่รกรอกอยู่ในที่ไม่ควรก็ถอนทิ้ง แต่มีบางสถานที่ที่ปล่อยให้มันรกได้ ดูดีเป็นธรรมชาติ ไม่เบียดเบียนสิ่งใด แถบบริเวณนั้นก็ไม่ต้องถอนให้เปลืองเวลาและแรงงาน ธรรมชาติส่งดอกหญ้ามารล้อมรอบต้นไม้ โอปอุ้มซึ่งกันและกัน เป็นเพื่อนคุยกัน

เหมือนคนเราที่ต้องพึ่งพาคนอื่น เช่น ลูกน้อง พนักงาน แม่บ้าน คนสวน คนขับรถ คนขายกับข้าว ขายอาหารตาม (ไป) ล้าง ถ้าเราทำคนเดียวหมด อาจไม่ได้แก่ตายดีแล้วที่มีคนมาช่วยให้เราสบายขึ้น พระพุทธเจ้าไม่ได้ห้ามความสบายที่พอหาได้โดยธรรม ไม่ได้เบียดเบียนข่มขู่บังคับมา อย่างแม่บ้าน เขาก็ต้องการงานทำ เราก็ต้องการคนช่วยทำงาน ถือว่าพึ่งพากันและกัน ถ้าคนดีก็ดูแลตอบแทนเขาดี ถ้าไม่ดีก็อาจต้องถอดถอนการว่าจ้างไป เป็นสิ่งที่เราเลือกได้ บางทีปัญหาที่เกิดขึ้นและยืดเยื้อไม่รู้จบเป็นเพราะเราลืมไปว่าเราเลือกได้ เมื่อเลือกดีแล้วก็มีความสุขทั้งสองฝ่าย

ทุก ๆ เช้า สามีนั่นจะเดินกวาดระเบียบชั้นสอง เพราะเห็นแมงอีนูนตัวดำๆ เล็กๆ ป้อมๆ มานอนหงายท้องแล้วตะกายขาอยู่ในอากาศเพราะกลับตัวคว่ำลงไม่ได้ ตัวเม็ดสีดำกระจายเต็มพื้นระเบียบ มาจากไหนไม่รู้ เยอะแยะ บางทีคงเป็นฤดูของมัน

เมฆฝนที่นี้ไม่ค่อยตามฤดู ปีนี้ฝนตกสงกรานต์ แต่เมฆฝนที่นี้ก้อนทะมินสีเทาเข้ม ดูเหมือนกองทัพ ถ่ายรูปได้สนุกสนานมาก เมฆแต่ละก้อนให้นิทานต่างเรื่อง เมฆในสายแดดเย็นก็สวย เวลาฟ้าหนาว เมฆสีชมพูพรางม่านฟ้าสวยจนรำพึงให้ใครฟังไม่ถูก

ชีวิตในสวน ต้นไม้ไหวลม ภูเขาสีเทาทอดยาวเป็นชั้น ๆ แนบกับเมฆในฟ้าที่กว้างกว่ากว้าง เจียบสงบ สบายจนต้องขอบคุณทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นเหตุให้ได้ผลนี้ เวลาที่นี้ทำให้ได้คิดถึงชีวิต คิดถึงสิ่งที่มีอยู่ และคิดถึงคำพูดดี ๆ

มีคนพูดว่า

“คุณไม่รู้ว่าจะตายเมื่อไร ถ้าตาย คุณได้บอกคนที่คุณรักหรือยัง ได้รักมากพอหรือยัง เพราะฉะนั้นอย่าทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่เลย”

มีเพลงเพลงหนึ่งบอกว่า

“ฉันอยากบอกเธอในสิ่งที่ไม่ได้บอก เวลามันผ่านไปเร็ว ถ้าฉันขอได้สิ่งหนึ่ง จะขอมีวันธรรมดาหนึ่งวันอยู่กับเธอ อยากบอกว่าเธอสัมผัสชีวิตฉันได้ลึกซึ้งแค่ไหน ฉันจะไม่ขอชื่อเสียง เงินทอง หรืออำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงโลกใดๆ”

มีหนังสือเล่มหนึ่งบอกว่า

“นกอินทรีเวลาเจอพายุ จะไม่บินฝ่าเข้าไป แต่มันจะบินไต่ระดับขึ้นไปให้สูงจนเหนือพายุนั้น อินทรีไม่เคยต้องกังวลต่อมรสุมใด เพราะรู้วิธีรับมือกับมัน เราควรเรียนรู้จากนกอินทรีเมื่อมีปัญหา”

มีหญิงคนหนึ่งบอกว่า

“สามีฉันตาย ฉันจึงเอาอสุจิที่แช่แข็งไว้มาให้กำเนิดลูกคนใหม่ของเรา แม้จะเป็นลูกของสามีฉัน แต่นั่นก็รู้สึกผิดที่มีความสุขโดยไม่มีเขา แต่ก็เพราะเขา ฉันจึงมีความสุข ตอนนี้ใจของฉันได้รับการเยียวยา และหัวเราะได้อีกครั้ง”

ฉันคิดถึงผู้ชายคนหนึ่งในรายการโชว์ของโอปราห์ วินฟรีย์

เขาเขียนจดหมายให้แฟนราวกับว่าเขาตายแล้ว เขาบอกทุกอย่างกับเธอ ยาวจนได้หนังสือเล่มหนึ่ง

“ผมจะไม่โทษหาลูกหนี้ เพราะชีวิตไม่ใช่การทวงถาม ผมจะไม่ลดน้ำหนัก เพราะมันมีค่าเท่ากับตัวเลขในบัญชีธนาคารคือศูนย์ ผมจะไม่ซื้ออะไร เพราะจะต้องดูแลรักษาคอยเก็บคอยย้าย และในที่สุดจะให้ใครต่อดี”

ชีวิตในสวนช้าๆ ความเงียบให้การพักผ่อน ความ
 เชื่องช้าให้เวลา การมองเมฆทำให้ความคิดเดินทาง การมอง
 ภูเขาทำให้ใจสงบ สายลมจะพาความทรงจำดีๆ จากหนึ่ง
 จากหนังสือ จากผู้คน มาให้เราพบพบและเทียบเคียงชีวิตว่า
 ไกลหรือใกล้จากความสมดุลที่น่าจะเป็น

อาจารย์วศิน อินทสระ เคยเล่าให้ฟังถึงท่าน
 เนห์รูว่า ท่านจะนั่งเงียบๆ เพื่อให้ได้อยู่กับพลังแห่งความเงียบ

ภูเขาที่ทอดยาวอยู่รอบบ้าน เป็นภูเขาของอุทยาน
 แห่งชาติเขาใหญ่ ทิวเขาที่ครอบคลุมถึงสี่จังหวัด เป็นทิวเขา
 ที่ให้คำตักเตือนทุกเวลาที่สายตามอง สอนว่าให้นิ่ง สอนว่า
 ให้สงบ สอนว่าให้หนักแน่น ไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม แล้วมันก็
 แคเหมือนสายลมที่พัดผ่านไป ภูเขายังดำรงอยู่อย่างสงบ
 ดูผู้เฒ่าผู้รู้ชัดแล้วในเรื่องราวของชีวิต เมื่อสงบอย่างขุนเขา
 ก็สุขอย่างขุนเขานั้นเอง

ขอบคุณขุนเขา

ล้นทมซุดแรกทีเ้ามาเทียวบ้านกรุงเทพฯ มีสองกระถาง
กระถางหนึ่งเป็นล้นทมแกระดอกสีขาวปนชมพู สีหวาน
มาก อีกกระถางเป็นล้นทมขาวพวง ต้นผอมสูง ออกดอก
เป็นพวงสมชื้อ แม้คำสั่งมาว่าอย่ารดน้ำมาก มันไม่ชอบ

ปาล้นทมทีใหญ่ทีสุดทีฉันเคยเห็นและประทับใจ
คือทีเขาวัง เพชรบุรี ฤดูแล้งทั้งใบ ฤดูฝนใบเต็ม ดอกเต็ม
ฉันคิดว่านั่นอาจเป็นเพราะน้ำมากน้ำน้อยตามฤดู เป็นป่า
โรแมนติกทั้งสองฤดู แต่ทีมุมถนนในรั้วของสวนรื่นฤดีในกรม
ทหารใกล้บ้านมีล้นทมใหญ่มากต้นหนึ่ง นั่งรถผ่านทีไรก็ใบ
เขียวเต็มต้น ดอกพวงขาวเต็มต้นตลอดปีเหมือนสต๊ฟไฟไว้
ทำให้คิดว่ายังรู้ความลับของล้นทมไม่หมดว่าดกลงจะบาน
ตลอดเหมือนดอกไม้ปลอม หรือจะมีฤดูทั้งใบกับฤดูดอกไม้
บานเหมือนชาวบ้านเขา

ชีวิต

เป็นอย่างนี้

ลีลาวดี

ฉันคิดไปเองว่าอยู่ในป่าโรแมนติคนั้น หน้า
ขาดน้ำขาดฝนก็ทิ้งใบหมด อวดกิ่งก้านเป็นรูปศิลปะของ
ศิลปินโตดเดี่ยว แต่ถ้าอยู่ในกระถางบ้านเรา รดน้ำทุกวัน
ก็เหมือนฝนตกทุกวัน ก็น่าจะเขียวออกดอกทุกวัน

ดูตามทฤษฎีส่วนตัวก็น่าจะจริง ต้นในกระถาง
มีดอกมีใบตลอดปี ขยายพันธุ์ง่าย ตัดปักก็ติด จากต้นเดียว
ขยายเป็นสิบต้น สวยอย่างเดียวไม่เรื่องมาก เมื่อเริ่มทำสวน
ปฏิบัติธรรม จึงยกขบวนย้ายต้นไม้ทั้งหมดออกจากกระถาง
ลงดิน ตอนอยู่ในกระถางสูงๆ พอลงดินเสร็จดูเตี้ยลงเยอะเลย
ที่ขามาลงดินเพราะเพื่อไปว่าจะทำดงต้นไม้ พอมันเตี้ย
พิศภาคเลยได้แต่ปลูกเอาไว้ชม ฝันใหม่ว่าจะทำที่เดินจงกรม
ได้ร่มไม้ร่มไม้ ไปดงบังทีนครนายกซื้อต้นไม้ ไปถึงเห็นต้นไม้สูง
เลยหัว ยืนได้ร่มได้เลย ราคาก็ถูกมาก ก็ตกใจทำไมถูก ดีใจ
ที่มันถูก ซื้อมาสิบต้น ปลูกเรียงเป็นตารางหวังให้ร่มเงามาชน
กันจนเป็นลานเดิน

ในระหว่างเวลาการก่อสร้างที่พัก พอเสาร์-อาทิตย์มาดูงานก็ต้องไปนอนตามรีสอร์ทก่อน คอยสังเกตกลิ่นของรีสอร์ท ซึ่งโตกว่าของเรามาก แต่เห็นว่ามันไม่ค่อยเป็นร่มเป็นเงาเลย เพราะกิ่งมักจะห่างๆ สงสัยต้องสูงกว่าที่เห็นนี้อีกสักสามเท่า จึงจะให้ร่มเงาได้ คิดแล้วจึงตัดสินใจลงจากดวงดาวของความฝัน พบโครงการลานใต้กลิ่นลมลงเก็บใส่แฟ้มแห่งความฝันอันล้มเหลว ตัดสินใจย้ายถิ่นลงไปไว้รายริมถนนเสียสามต้น อีกเจ็ดต้นจะเอาไปไว้ที่ไหนดี

เมื่อคนงานชุดหมดพร้อมแล้ว ฉันตัดสินใจบอกว่าให้เอาไปปลูกแถวที่รั้วข้างบ้านก็แล้วกัน แล้วบายนั่นฉันก็ได้หัวเราะ

ขณะที่ฉันนั่งเล่นเพลนอยู่ที่ศาลา พลันสายตาก็รับภาพของคนงานแบกล้มทมิฬแบ่นบาเดินตัวปลิวเรียงกันมาสี่คน อะหา อะไรนี่ ไม่เคยเห็น อะไรมันจะง่ายปานนั้น ดูตลกเชียว ฉันหัวเราะ คุณน่ารักด้วย เดินแบกล้มทมิฬมานี่นะ ใครว่าไม่ช้า แต่ฉันขำนะ นี่กว่าจะต้องยกขึ้นรถ ต้องทำอะไรที่ทุลักทุเล เพราะมันเยอะตั้งเจ็ดต้น ต้องอะไรๆ ที่ไม่อยู่ในความคิดของคนงานเลย ก็แค่เดินแบกมาสบายๆ เสร็จแล้วง่ายจะตาย คนกรุงมันโง่ ทำเรื่องง่ายให้ยากอยู่เรื่อย

คนปลูกง่าย แต่ลั่นทมเองนั้นยาก มีแต่กิ่งก้าน
ใบร่วงหมด ยืนโชว์กระดูกอยู่ด้วยท่าทาง ‘ช่างมัน ฉันไม่แคร์’
เห็นแล้วกลุ้มใจ เวลาขับรถมาจากกรุงเทพฯ เห็นลั่นทม
ชาวบ้านตามเส้นทางถนนสายมิตรภาพ ดูงามไปซะทุกต้น
ดอกพื้ใบพื้ ขั้บมาถึงบ้าน เจอลั่นทมบ้านตัวเอง ไร้ใบไร้ใบ
เห็นแล้วใจแห้งไร้ชุ่มไร้ชื่น

เกือบสองปี ใบจึงได้ตามหาต้นเจอ ตอนนั้นก็เริ่ม
เป็นต้นไม้ปกติกับเขาบ้างแล้ว หลังจากเล่นตัวมานาน

ลั่นทมชุดนี้เดินทางจากดงบังมาถึงบ้านได้ด้วย
การเช่ารถมา ค่าเช่ารถเปล่าห้าพันบาท เจ้าของรถบอก
“พี่ต้องซื้อเยอะๆ นะไม่จั้นไม่คุ้มค่ารถ” ไม่มีคนขายต้นไม้
ร้านไหนมีรถเลย ขายแต่ต้นไม้ ต้องเอารถไปขนเอง ไม่มีก็
ต้องจ้างรถของชายคนนี้เป็น การตัดธุระคนขายต้นไม้และ
เกือกูเจ้าของรถไปในตัว เทียนั้นเลยได้โมกป่า จำปีต้นสูง
มาก เวลาขายลิดใบออกหมดต้นเลย โชว์ดอกขาวสวยพราว
ต้น เป็นดอกต้งขึ้นทุกดอก ดูแล้วเหมือนเทียนแท่งจิ๋วๆ มอง
แล้วเหมือนต้นเทียน ดูประหลาด สูงและเรียว ดูเหมือนต้น
คริสต์มาสในหนังฝรั่ง เอ๊ย! ต้นอะไร ขับรถผ่านเห็นแล้วต้อง
หยุดลงไปถาม อ้อ... ก็แค่จำปี ทำโชว์ดอกไม้ไว้เรียกร้องความ
สนใจ ก็เรียกได้จริงละ เลยจอดรถมาถามไถ่ ราคาก็ไม่แพง
เลยรีบรับมาด้วยช่วยหารค่ารถขนต้นไม้

ฉันได้ลั่นทมมาปลูกไว้ข้างบ้านเพิ่มอีกสี่ต้น จากผู้รับเหมาก่อสร้างให้มาเป็นของขวัญ มามีแต่กิ่งล้วนๆ เหมือนกัน ยืนต้นโชว์ความงามศิลปะลายเส้น เจียบขี้นม เจียนิ่ง 'ไม่รู้' หยิ่งมาจากไหน รดน้ำใส่ปุ๋ยเอาใจเป็นการงอนง้อก็ไม่สนใจ คิดว่า เอ...นี่ต้นจริงหรือต้นปลอมหว่า เธอใช้เวลาในการทำความรู้จักบ้านใหม่นานถึงปีครึ่ง จึงเริ่มออกใบมาให้ แต่ก็ 'ไม่ก็โบ' เป็นน้ำจิ้มให้ลิ้มรสไปพลางๆ มีต้นหนึ่งมาแต่ดอกอย่างเดียว ดอกสีขาว ใต้กลีบดอกเป็นสีชมพูเข้ม สวยสมรอ สวยมากอย่างกับเจ้าสาวระดับแม่ทองพันชั่ง งามชะเลิศ

อันว่าชื่อลั่นทมนี้ ฟังชื่อแล้วชวนหัวเราะไหวว่าเป็น ศิลปินโดดเดี่ยวแห่งความระทม คนเข้าใจผิดมานานว่าลั่นทม แปลว่าลั่นความระทมใจออกมา สมัยโบราณจึงปลูกกันแต่ในวัด ไม่มีใครกล้าปลูกในบ้าน ทั้งที่ความจริงลั่นทมเป็นคำที่มีรากมาจากภาษาเขมร มีความหมายว่า 'ใหญ่'

จนในที่สุดมีการเปลี่ยนชื่อเป็นลีลาวดี หลังจากนั้นลั่นทมก็ลีลानวยนาดเข้าบ้านคนเป็นสายน้ำไหล ใครๆ ก็อยากปลูกไว้ในบ้าน

ชื่อมาทีหลังต้น ถ้ามันอยากเข้าบ้านคนจึกแล้ว อันนี้ต้องโทษคนตั้งชื่อ คนเราก็ก่แปลก พอเปลี่ยนชื่อให้ก็ปลูกได้ อันนี้คิดแล้วโง่ไม่เป็นสัจธรรม ถ้ามันไม่ดีจริงๆ เปลี่ยนชื่อแล้วจะดีขึ้นมาได้ยังไง และความจริงมันก็แค่ดันไม้ จะนำความระทมมาให้ได้อย่างไร เพียงแต่มันต้นใหญ่ ดอกหอม อายุยืนยาว จนอาจอยู่ที่ใดสักที่ได้นานๆ คงเป็นที่ไรแมนติก คงมีหนุ่มสาวมาพลอดรักได้ต้น คงมีความจากพรากเกิดขึ้น คงมีคนมาร่ำไห้ ล้นทมจ๋า ล้นทมจ๋า โฮ โฮ เห็นแต่คนมาร่ำไห้พิไรร่ำพันบ่่อยๆ ชาวบ้านเลยไปลงโทษว่ามันเป็นต้นไม้สำหรับนั่งร้องไห้ ถ้าสาวน้อยเปลี่ยนไปนั่งร้องไห้ได้ต้นมะนาว มะนาวจ๋า มะนาวจ๋า โฮ โฮ สงสัยอดกินน้ำพริกกะปิกัน คราวนี้เพราะมะนาวจะจืด

ต้นไม้ก็คือต้นไม้ มันไม่คิดมากอะไร ใช้ชีวิตเป็นไปตามธรรมชาติ คนนะคิดมาก คิดเพื่อเจอไปกับความไม่รู้จริงอย่างเพลงเก่าที่เขาร้อง “ชื่อนายมีแต่กลับจน...” คนให้ความสำคัญกับชื่อมาก เช่น โคลงเคลงต้น ชื่อไม่มันคง พอเปลี่ยนชื่อเป็นม่วงมวงคล ขายดิบขายดี ราคาป็นขึ้นไปกระดางเล็กขนาดสิบสองนิ้ว เริ่มต้นที่สามร้อยห้าสิบบาท โอโฮ! สวรรค์หล่นลงที่ร้านขายต้นไม้

ต้นทุกระจงที่สามี่เรียกผิดบ่่อยว่าเป็นทางกระจง ตอนนี้ได้ข่าวว่าเปลี่ยนเป็นต้นแผ่บาร์มี ขายดิบขายดีขึ้นเป็นกอง สามี่จึงบอกว่า

“นี่คุณ ไปเปลี่ยนป้ายต้นไม้ในสวนสิ ตั้งชื่อให้มันใหม่ซะเองก็ได้”

ลั่นทมมันใช้เวลาสองปี ที่จะสอนฉันว่า มันจะไม่ทำอะไรตามใจฉัน ยังไม่ถึงเวลาดัน มันก็จะไม่ดัน อยากจะเฉย มันก็เฉย ใครจะทำไม อยากจะหยิ่งมันก็หยิ่ง ใครจะจ้อก็ไม่สน ไม่มีใบไม่มีดอกก็เรื่องของลั่นทม ไม่ใช่เรื่องของใคร ฉันมีหน้าที่รดน้ำพรวนดินก็ทำไปสิ

“ทำตามหน้าที่ของเธอ แค่นั้นพอ” มันบอก

คนเรากลุ่มใจเพราะ ‘อยาก’ อยากให้คนอื่นสิ่งอื่นเป็นไปตามใจเรา อยากให้คนนั้นมารักฉัน อยากให้คนนี้หยุดจู้จี้ฉัน อยากให้รถไม่ติด อยากให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล จะไปเที่ยวฝนอย่าตก จ้ะเกียรตนน้ำต้นไม้ ฝนตกมารดแทนหน่อยก็ไม่ได้หรือ เตียวน้อยใจนะ

เพิ่งอ่าน Where the Mountain Meets the Moon ของ Grace Lin สนุกมากสมกับที่ได้รับรางวัล มีต้นเรื่องอยู่ที่มังกรผู้ให้ฝนแก่ชาวนาด้วยความรัก แต่วันหนึ่งพอนางจัดการให้ฝนหยุดตก พลันก็ได้ยินเสียงคนบ่น

“หยุดตกเสียทีก็ดี เบื่อจะตาย”

เท่านั้นแหละเป็นเรื่องเลย นางโกรธมาก ต่อไปนี่ฉันจะไม่ให้ฝนกับชาวบ้านแล้ว หมู่บ้านนั้นเลยแห้งแล้งยากจนสุดๆ ไปเลย สะใจ

คนเรา ‘อยาก’ เพราะมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้ง ที่อยากโน่นอยากนี่ก็เพื่อเสิร์ฟความสุขให้ตัวเองทั้งนั้น แต่ในขณะที่เดียวกันตัวเองก็เป็นถึงความสุขร่ำ ความสุขส่งเข้ามาเท่าไรก็ไม่พอ และยังเกรงว่าความสุขนั้นต้องได้มาจากผู้อื่น ผู้อื่นต้องคอยสนองตามความอยากของตัวเอง โดยตัวเองก็ไม่ได้สนใจว่าคนอื่นเขาก็มีความอยากเหมือนกัน

ชีวิตมันเลยยุ่งพล้วกันด้วยเหตุดังนี้แล

ถ้าเราเห็นล้นทมเป็นตัวอย่าง ว่ามันจะเป็นตัวของตัวเอง ไม่ทำตามความอยากของใคร ใครมีหน้าที่อะไรก็ทำไป เธอมีหน้าที่รดน้ำพรวนดินก็ทำไป ฉันจะออกดอก ออกใบเมื่อใดนั้นเป็นหน้าที่ของฉันไม่อย่างฉัน ล้นทม แล้วเราจะได้เบิกบานใจกันทั้งสองฝ่าย เราต่างดูแลกันและกัน อย่างไม่ ‘อยาก’ ให้อีกฝ่ายทำอะไรตามใจตน ไม่คาดหวังว่าจะได้อะไรจากการทำหน้าที่ของตัวเอง ไม่ทุกข์ใจกับสิ่งที่เ็นไปตามธรรมชาติ ปล่อยให้จิตวิญญาณเป็นอิสระ

แล้วจะได้รู้ว่า สีสาวดีไม่ได้ทำให้ล้นทมสวยมากขึ้น มันสวยอยู่ตัวอยู่แล้ว

โมกป่าต้นนี้ฉันได้มาจากดงบัง นครนายก ตอนที่มันยืน
โชว์ตัวอยู่ท้ายร้านต้นไม้ ฉันไม่รู้จักมัน รู้แต่ว่าต้นอะไร
หนอสูงสะใจ พอคนขายบอกว่าโมกป่า ก็ยิ่งเร้าใจให้อยาก
ได้ เพราะคิดถึงสวนโมกข์ของหลวงปู่พุทธทาส จึงอยาก
จะมีต้นโมกป่าไว้ในสวนเองบ้าง และเพราะไม่รู้จักว่ามี
โมก ‘ป่า’ ที่สูงได้เพียงนี้ ราคาก็ถูกมาก ฉันคงกลับไป
โดยไม่มียืนไปด้วยไม่ได้เสียแล้ว

โมกป่ายืนต้นอยู่ข้างบ้านพักชั้นเดียวหลังเล็กของ
ผู้ปฏิบัติธรรม มันสูงเทียมหลังคา สะโอดสะองบอบบาง และ
มีแต่กิ่งก้านที่ไม่มีใบ ไม่มีใบ และไม่เคยมีใบ ทุกๆ วันเสาร์
ฉันไปยืนมองหาใบ ยังไม่มีใบจนฉันคิดว่าเอามันมาตาย
ผ่านไปหนึ่งปี จึงเริ่มมีใบขึ้นมา ตอนนี้นั้นสวยแล้ว

อีกหนึ่งโลก

ของ

โมกขาว

นอกจากโมกป่าต้นนั้น ในสวนยังมีต้นโมกอีก แต่เป็นต้นเดี่ยวๆ เป็นโมกลา คือมีกลีบชั้นเดียว แต่นั่นเรียกของฉันเองว่าโมกพวง เพราะจะมีดอกเป็นพวงดอกเล็กๆ ละเอียดสีขาว ออกดอกคว่ำหน้าลงคุยกับพื้นดิน ทั้งให้ฟ้าเหงาอยู่ข้างหลังอย่างไม่สนใจใยดี ชาติก่อนคงเคยทะเลาะกับท้องฟ้า

เมื่อสิบสองปีก่อน มีน้องคนหนึ่งยกโมกมาให้ กระถางหนึ่ง ลำต้นถักเป็นเปียสานรอบต้น เขาบอกว่าพี่สาวฝากมาให้ เปียนี้ถักด้วยโมกสามสิบหกต้น อะหา...ช่างน่าประหลาดใจทั้งคนอุทิศสาค์ถักต้นไม้ และน่าแปลกใจที่ต้นไม้ยอมให้เขาถักเป็นเปียแต่โดยดี ตลอดสิบสองปีก็สูงใหญ่ขึ้นพอประมาณ ออกดอกบ้างไม่ออกบ้างไม่สม่ำเสมอ แต่ก็ไม่จางอะไรไปกว่านี้ พอโทรมบ้างก็ตัดแต่งทรงผมให้มัน ใส่ปุ๋ยแล้วเธอก็สบายดี เหมือนคนสบายเวลาสระผมใหม่ๆ

ครั้นตอนนี้มีสวนใหม่ให้ลงดินได้ ฉันจึงคิดจะปลดปล่อยจากคุกกระถางให้มันได้ลงดิน คิดว่ามันคงจะชอบ และคงจะสวยอวดคนที่มาพักปฏิบัติธรรมในสวน

ฉันคิดผิด บางทีการอยู่ในกระถางนานสิบสองปี มันคงเป็นอิสระไม่เป็น เหมือนคนที่ทำอะไรอยู่อย่างเดียวจนเคยชิน จนไม่กล้ารับอิสรภาพที่จะทำอย่างอื่นที่ต่างออกไปให้กับชีวิตตัวเอง ฉันเคยแนะนำน้ำสาวว่าบ้านอยู่ใกล้เสถียรธรรมสถาน น่าจะไปใช้เวลากลางวันว่างๆ ในสถานธรรม มีสวนสวย มีอาหาร และห้องน้ำพร้อม เวลาเขามีเทศน์หรือเสวนาก็ไปร่วมฟังกับเขา คำตอบก็คือเห็นคนเขาว่าเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยดี เขารับแต่คนรวยๆ มีรถเก๋งมา

ฉันถามว่า เขาว่านะใคร เจ้า ‘เขา’ นี่มันช่างรอบรู้ไปซะทุกเรื่อง รู้ดีจนน่ารำคาญ และคนก็ชอบเชื่อเจ้า ‘เขาว่า’ นี่กันจริงๆ เลย ใครว่าไม่เชื่อ พอ ‘เขา’ ว่าเชื่อทันที

คนเขาอยู่ใกล้ เขาก็ต้องขับรถเก๋งมา ถ้าเขามีรถและน้ำมันก็เรื่องของเขา ถ้ามีลานจอดเรือบินก็อาจจับเรือบินมาจอดก็ได้না

แต่อย่างไร บ้านเราอยู่ใกล้ เราเดินไป เขาไม่ให้เข้าหรือยังงี้ ก็เปล่าใช้มัย ไปเถอะอย่าคิดมาก เขาติดป้ายว่า ‘ห้ามคนเดินเข้า’ หรือเปล่า

“ไปคนเดียวก็แว้งคว้างยังงี้ไม่รู้ ไม่รู้อะไรอยู่ตรงไหน” ฉันหัวเราะ “มันเป็นธรรมดาของคนไปสถานที่ใหม่ครั้งแรกๆ ไปแล้วก็รู้ตัวเองแหละ พอไปบ่อยๆ ก็ชินสถานที่ รู้สึกคุ้นเคยสบายไปเอง ไปเถอะ แล้วจะดีเอง”

เจ้าโมกเปี้ยก็เหมือนกัน มันใช้เวลาทำความ
คุ้นเคยกับสถานที่ใหม่อยู่พอสมควร กว่าจะยึดเส้นยึดสาย ยึด
รากออกไปให้หายเมื่อยขบ แต่อย่างไรก็ตาม มันไม่งาม จัน
เข้าไปนั่งดูใกล้ๆ พินิจพิเคราะห์ เห็นเปี้ยที่ลึกลงไวกันไปมา
บางเส้นผุกร่อน มันถูกเส้นอื่นอัดเบียดหรืออย่างไร ไม่อาจ
เข้าใจได้ จันเลยต้องช่วยตัดเส้นที่ผุกร่อนออก และได้ตัดกิ่ง
ที่แห้งตายออกมากมาย ต้นใหม่ๆ เป็นก่ายเตี้ยเส้นเล็กงอก
ขึ้นจากดินโคนต้นรอบไปหมด เมื่อก่อนอยู่ในกระถางจะคอย
ตัดทิ้ง เพื่อให้เปี้ยสวย แต่ตอนนี้อยากปล่อยตามธรรมชาติ
จะตามใจ ไม่ต้องสวยแล้ว งอกๆ ขึ้นมาเถอะ มาชมโลกกัน

หลังจากตัดกิ่งแห้งจนหมด เหลือกิ่งอยู่ไม่มาก
เก้งก้างชูขึ้นฟ้า อย่างสะเงอะสะงะ สะเปะสะปะ ดูแล้วน่าถอน
ทิ้ง แต่ก็มิไบจิวๆ เกิดตามลำแขนเต็มไปหมด และเริ่มมีดอก
คว่ำหน้าลงทักทายดิน ตามสบายนะเจ้าโมก บางทีความจี๋เหว
ของเจ้า อาจได้สอนใจใครบางคนที่มาเฝ้ามองเห็นธรรมชาติจาก
เจ้าก็ได้ ความสวยก็ไม่เที่ยง ความไม่สวยก็ไม่เที่ยง ทุกอย่าง
เป็นสิ่งที่เสมอกัน

ยังมีโมกดาที่มีดอกเป็นพวงอีกกลุ่มหนึ่ง ชื่อมา ยี่สิบคัน สูงเมตรยี่สิบ ตั้งแถวเรียงข้างโรงอาหารข้างละสิบคัน ตอนซื้อมาปลูกแล้วใบทึบเป็นกำแพง ฉันลืมนึกไปพักหนึ่ง พอ นึกได้ก็เดินไปดู เป็นซี่โครงต้นไม้กียืนพะงาบกินลมอยู่ไหวๆ ใบทั้งต้นไปหมด ฉันตึกกะใจ รีบบำรุงให้อย่างสำคัญ ขอบใจ ที่ไม่ตายก่อน

ความที่ไม่รู้เรื่องการดูแลต้นไม้ ทำให้เจ้าโมกมัน สลับกันโทรมกับสวยไปเรื่อย ๆ เอาเถอะ ไม่ตายก็พอแล้ว

แล้วฉันก็ได้เรียนรู้ใหม่อีก คราวนี้ที่มันงามสุด ๆ มันยื่นกิ่งยาวออกมากกว่าฟุตเล็กน้อย ทุกๆ ระยะห่างหนึ่งนิ้ว มีดอกหนึ่งพวง เข้าแถวห้อยโหนไปตลอดกิ่ง รวากับตุ้ม ดอกไม้ขลิบริมผ้าคลุมหน้าเจ้าสาว สวยชะเนียบ เห็นแล้วดีใจ หัวใจจะวาย อะไรจะสรรค์สร้างได้งามขนาดนี้ ขอบใจนะเจ้า ดอกโมก

ความสวยคอลเล็กชั่นใหม่นี้ สอนฉันว่าอย่าคิดว่า รู้อะไรหมดแล้ว ยังมีที่ไม่รู้อีกเยอะ เคยเห็นแต่พวงเดี่ยว ปลายกิ่งมาตลอดสิบสองปี มาเห็นพวงแถวชะบ่าง จะได้ เปิดหูเปิดตาดูโลกอันเร้นลับของดอกไม้

คนเราชอบคิดว่ารู้อะไรไปแล้วซะหมด พอจะ บอกจะเล่าอะไรให้ฟัง เขาก็มักจะบอกว่า “รู้แล้ว”

รู้จริงหรือรู้ไม่จริง การรู้นี้บางครั้งก็อาจสร้างความ
เดือดร้อนให้คนอื่นในสังคมมนุษย์ การ ‘รู้แล้ว’ เป็นหอกอัน
แหลมคมมาก

เนียน เป็นแม่บ้านของสำนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง
เจ้านายถอนใจบ่อยๆ ที่เนียนเบิกล่วงหน้าไม่หยุด ความที่
เนียนตั้งใจทำงานดี นายจึงเรียกไปคุยถามไถ่

เนียนมีเงินเดือนเพียงหกพันห้าร้อยบาท
สามี่เป็นเซลล์ขายเครื่องใช้สำนักงาน มีรายได้จากการกิน
คอมมิชชั่น นับว่าเป็นรายได้ค่อนข้างดี ในบ้านของเนียน
ที่คับแคบมี พ่อ แม่ พ่อสามี่ แม่สามี่ ลูกของเนียนสองคน
หลานสองคน น้องชาย และน้องสะใภ้ที่ไม่ได้ทำงาน และป้า
รวมสิบเอ็ดคนที่ไม่ทำงาน มีเพียงเนียนและสามี่ที่เป็นผู้หา
อาหารมาวางบนโต๊ะกินข้าว

กระนั้นก็พออยู่กันได้กระต่อนกระแท่น มีญาติ
เดินทางมาเยี่ยมเยียนเพื่อหยิบยืมเงินเสมอ สามี่ใจดีให้ยืม
ตลอด ยืมชนิดให้ คือไม่ได้คืน แต่ได้หน้าว่าเป็นผู้ฟุ้งได้

ทั้งเงินใช้จ่ายและเงินถูกยืม ทำให้เริ่มเป็นหนี้เมื่อ
เศรษฐกิจของประเทศไม่ดี ขายของไม่ค่อยได้ ค่าคอมมิชชั่น
ก็ลดลง แต่จำนวนญาติที่มาเยี่ยมคงเดิม

บัตรเครดิตตัวดีกลายเป็นผู้ร้ายเมื่อมันถูกกดเต็ม
 ครบสิบเอ็ดบัตร เจ้าหนี้ขอระบบดอกเบี้ยย้อยละยี่สิบบาท
 ต่อเดือน เริ่มยื่นกอดอกฟุ้งผายเพื่อแสดงความดูว่าเธอเบี้ยว
 ใครก็ได้ในโลกลนี้ ยกเว้นฉัน

คำว่า ‘รู้แล้ว’ เริ่มเข้ามามีบทบาทโดยแสดงออก
 ทางญาติๆ คือบรรดาญาติผู้ยืม ‘รู้แล้ว’ ว่าคนนี้ยืมได้ และ
 ต้องยืมได้ตลอดไปจนกว่าโลกจะแตกสลาย พอมาตอนนี้สามี
 ไม่มีให้ยืม บอกความจริงไปว่าไม่มีเงิน อันนี้ ไม่รู้แล้ว ญาติ
 ไม่เชื่อแล้ว ญาติไม่รู้ว่ญาติไม่รู้

“คนอะไรจะใจดำ” นั่นคือคำชมจากญาติๆ ที่
 กลับไปมือเปล่า ปล่อยหอกที่ทิ่มแทงใจเอาไว้ที่ใจสามี

เนียนมีเงินเดือนแค่หกพันห้าร้อยบาท พร้อม
 ดอกเบี้ยที่ทุกๆ วันที่หนึ่งของเดือนก็ผลิตดอกใหม่สดสวยเป็น
 พวงระย้า

เจ้าดอกโมกยืมยั่วที่เห็นฉันแปลกใจกับแถวของ
 มัน มันบอกว่าจำไว้นะว่า เธอยังรู้ไม่หมดทุกเรื่อง มีเรื่องอีก
 เยอะที่เธอยังไม่รู้ โมกนั้นไม่ได้มีแต่โมกลา และไม่ได้มีเพิ่ม
 แค่มอกป่าแปลกหน้าด้นนั้น แต่ยังมีโมกซ้อน โมกหลวง
 โมกมัน โมกลีรินทร เห็นมะอีกหลายโมก รู้อะป่าว

บางทีสิ่งที่เรารู้ เรารู้ไม่ทั่ว บางทีเรารู้แต่เรื่องที่เราอยากรู้ หรือเชื่อแต่สิ่งที่เราอยากเชื่อ บางทีเราไม่รู้ว่าเราไม่รู้ เลยทำให้แก้ปัญหาไม่ได้ จะดีมากถ้าเรารู้ว่าเราไม่รู้อะไร มันจะทำให้เราถามไถ่และมีพัฒนาการ

ต้นโมกเตือนว่า บางทีมีอีกโลกหนึ่งซ่อนอยู่ อย่าได้คิดว่าเรารู้อะไรหมดแล้ว เพราะจริงๆ แล้วสิ่งที่เรารู้นั้น ยังน้อยนิด และถ้าเป็นเรื่องของคนอื่น อย่าคิดว่าเรารู้ดีแล้ว จะแก้ปัญหามาของเขาได้ หรือจะไปวิจารณ์ตัดสินเขาได้ เพราะยังมีเงื่อนงำที่แวดล้อมตัวเขาอีกมากมายหลายเรื่องที่เราไม่รู้ และเขาต้องตัดสินใจทำสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตัวเขา ในเวลาและสถานการณ์นั้นๆ บางทีถ้าเราไปยืนอยู่ในจุดของเขาจริงๆ เราอาจจะต้องตัดสินใจเหมือนเขาก็ได้

เหมือนอย่างที่ดินโมกตัดสินใจว่าจะออกดอก คว้าหน้าลงมากุยกับดิน ก็ดอกไม้ที่เงยหน้าเพื่อกับฟ้ามีเยอะแล้วไง

- หลังจากคุแฉกกันสุดฤทธิ์จนออกจากไอซียู
เบียดหายไม่สำคัญเท่าป่วยหาย
วันนี้ค่อยฟื้นตัว ยังไม่สวย แต่จะสวย

ดาวประดับฟ้า เป็นเจ้าหญิงในดวงใจของฉันเสมอ นับ
ตั้งแต่วันแรกที่ได้รู้จักที่ตลาดนัดต้นไม้สวนจตุจักรเมื่อ
สิบสองปีก่อน มันยืนสง่าอยู่ตรงนั้น พุ่มพวงกลมๆ ห่ม
คลุมด้วยดอกสีม่วงสักพันดอกได้

“ไอ้โฮ! ต้นอะไรจ๊ะ” ฉันถามคนขายหลังยื่นตะลิ่ง

“ดาวประดับฟ้า”

ราคาสูงสมประดับอยู่บนฟ้า แต่ก็พามาบ้านหลัง
พันกัตรอยไวนบนริมฝีปาก ก็อยากได้ เห็นฤทธิ์ความอยาก
หรือยังเล่า แม่ค้าสงสาร ให้ราคาต้นเล็กที่ยังไม่ติดดาวมา
หนึ่งต้น พร้อมกับยี่โถฝรั่งสองต้น

ดาว

ประดับฟ้า

มา

ประดับใจ

เมื่อมาบ้าน เามาปลูกไ้วหน้าโตะกินข้าว กับข้าว
 อร่อยขึ้นเยอะเลย แต่ความที่ไม่รู้ว่าการปลูกต้นไม้ต้องดูแล
 ะไรบ้าง เอาเปรียบแต่จะคอยดูดอกอย่างเดียว ไม่รู้ว่าต้นไม้
 ที่รักกำลังประสบอุทกภัย ความโง่ที่เชื่อสิ่งที่ตามองเห็น ฉัน
 เห็นแต่ดินบนพื้นผิว ไม่รู้ว่าข้างล่างมีดินเหนียวไรอาหารผสม
 กับก้อนอิฐจากการปลูกบ้าน คนงานทิ้งลงมาถมไ้ว วันหนึ่ง
 ฉันเห็นมันแสดงอาการหิวน้ำ บอกคนที่มาช่วยดูแลต้นไม้
 เขาก็ทิ้งสายยางไ้วครึ่งชั่วโมงโดยที่ฉันก็ไ้วไม่รู้ วันรุ่งขึ้นมัน
 เหลืองทั้งต้นเพื่อโบกมือลา แล้ววันต่อมามันก็จากไป
 ดาวประดับฟ้าร่วงลงมาสู่ดิน ฐิติคืนสู่ฐิติเสียแล้ว

เจ้าต้นเล็กที่ติดสอยห้อยตามมา คราวนี้ต้อง
 เรียนรู้กับมันหน่อย เอาใส่กระถางไ้วให้มันชัวร์ว่าจะไม่
 ผจญภัยอีก

ไปเที่ยวตลาดนัดอีกครั้งหลายปีต่อมา ได้พบกัน
 อีก คราวนี้ต้นใหญ่กว่าเดิมสองเท่า แต่ไม่กล้าปลูกเอง ซื่อ
 แล้วบอกคนขายให้ไปส่งที่วัดถวายหลวงพ่อบอกทำบุญบารมี
 ปลูกต้นไม้ไม่งามชะหน่อย ดีใจที่ต่อมาได้ไปเที่ยวที่วัด
 หลวงพ่อบอกพาไปดู ท่านปลูกไ้วใกล้หลังคา มันเลื้อยขึ้นหลังคา
 ไปด้วย ดอกดกพวงมาไ้วเพียบ หลวงพ่อบอกว่าเป็นต้นไม้ที่
 ท่านชอบเหมือนกัน

เมื่อมาทำสวนที่นี่ เอาต้นไม้ในกระถางมาด้วย ตอนแรกก็แย่ ผจญภัยหนักเหมือนกัน มาถึงรีบปลูกริมน้ำ เอาเก้าอี้สีขาวมีระแนงरोเลื่อยมาตั้งแนบ กะจะทำเพื่ นั่งดูน้ำกับมันชะหน่อย แต่งานอื่นในการสร้างสวนยังไม่เสร็จ รถใหญ่ผ่านสะเทือนดิน มันโถมลงอย่างหนักหน่วง ยังไม่ตายแต่ใกล้เคียง เลยซุดไปฝากร้านขายต้นไม้ให้ช่วยดูแล จนสถานที่เรียบร้อยก็ไปรับมันกลับบ้าน ได้ที่ได้ทางได้ครบประหม่อม ตอนนี้แข็งแรงดีแล้ว ก็ออกดอกงาม แม้จะไม่หอมคลุมต้นจนปิดใบ แต่เอาละ ดอกดกพอสมควรก็ดีแล้ว จะขออะไรมา เป็นดาวประดับฟ้าที่มาประดับใจ ได้แค่นี้ก็ดีถมไปแล้ว

ชีวิตต้องมีดาวประดับใจจึงจะเป็นชีวิตที่มีความหมาย เหมือนคนคนหนึ่งเดินทางออกจากกรุงเทพฯ จะไปเชียงใหม่ การมีเชียงใหม่อยู่ในใจ ทำให้ตลอดเส้นทางเมื่อเริ่มออกจากกรุงเทพฯ เหมือนเสพความหมาย ไม่ว่าจะผ่านอะไร ดูพลางตามทาง เหมือนการสั่งสมความเต็มอู่อร่อยความพร่องของวัยวัน จนได้เติบโตใหญ่เมื่อไปถึงเชียงใหม่

แต่ถ้าชีวิตของเราออกเดินทางแล้วไม่รู้จะไปไหน ไม่มีจุดหมายปลายทางของความมุ่งหวังอันใด เหมือนว่าที่ขาดลอย แล้วแต่ลมจะพัดพาไป ใจของเราจะว้าเหว่

เราควรมีดาวเหนือของชีวิตที่จะมุ่งไป และคอยรักษาดาวเหนือ นั้นไว้ให้เจิดจ้า มีศรัทธาต่อดาวเหนือของเราเพื่อไปให้ถึง เพื่อชีวิตที่มีคุณค่าสมกับที่ได้เกิดมา

ดาวเหนือเป็นฝั้นเล็ก ๆ ที่ยาวไกล เดินไปที่
ละก้าวด้วยความมุ่งมั่น ไม่หวั่นไหวกับ “แล้วคนอื่นเขาจะว่า
ยังงี้” ส่วนใหญ่ที่ฉันเห็น คนที่มีดาวเหนือมักจะต้องเดินผ่าน
สายตาและคำพูดว่า “คนบ้า”

ดาบตำรวจวิชัย สุริยฤทธิ์ อยู่ที่อำเภอปรางค์กู่
จังหวัดศรีสะเกษ คิดว่าการปลูกต้นตาลนั้นดีมีประโยชน์ ทั้ง
ความร่มรื่น นำความชุ่มชื้นมาให้แผ่นดินอันเป็นต้นทางนำสิ่ง
อื่นๆ ตามมา เขาเดินผ่านคำว่า ‘คนบ้า’ มาหลายสิบปี ทุกวัน
ไปปลูกต้นไม้ จากหมู่บ้านแห่งแล้งกลายเป็นดินแดนเขียว
ข่มุม มีผลของต้นตาล ทำให้ชาวบ้านนำไปทำผลิตภัณฑ์หลาย
อย่าง ทั้งของกินของใช้ หลังจากหลายสิบปีผ่านไป ทุกคนได้
ประโยชน์จากต้นไม้ของเขา

ลุงจาง ฟู่เฟื่อง จังหวัดชุมพร นั่งคูท้องทะเล
เห็นลูกหลานกลับจากทะเลมาแทบไม่มีปูติดท้องเรือมา ปูน้อย
ลงทุกปี จึงคิดทำธนาคารปู เพื่อช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟู จน
บัดนี้ท้องทะเลแห่งนี้อุดม ลูกหลานได้ฟังอีกครั้ง

คุณหมอสภา ลิ้มพาณิชย์การ มีคลินิกเล็กๆ อยู่
ที่ซอยระนอง 1 ถนนพระราม 5 กรุงเทพฯ เป็นคลินิกรักษา
โรค เริ่มต้นค้ายาห้าบาท ถ้าคนไข้ไม่มีเงินก็ไม่ต้อง เขาไม่ได้
ไปร่วมมรดกยิ่งใหญ่อะไร เพียงแต่นั่งอยู่ที่คลินิกเล็กๆ และ
รักษาคนไข้ที่มหา

ดาวเหนือเป็นฟันเล็ก ๆ ที่ยาวไกลและเดินไป
ที่ละก้าว

ก่อนหน้าที่อยู่ยานแห่งชาติทับลานจะประกาศ
เป็นเขตป่าสงวน มันเคยมีสัมปทานให้คนตัดไม้ได้ ตัดจน
เกลี้ยงแล้วก็ไป ทิ้งผืนดินโล่งเตียนกว้างไกลไว้ให้ชาวบ้านเข้า
ปลูกข้าวโพด มันล่าปะหลัง เป็นเกษตรเชิงเดี่ยว คือปลูกพืช
ชนิดเดียว พอประกาศเป็นป่าสงวน ผืนดินส่วนนี้จึงเป็น
ที่โล่งสงวน คือไม่มีป่าอยู่ในป่า

ลุงอินทร์ มุลพิมาย ก็เหมือนชาวบ้านทั่วไปที่เป็น
คนทำเกษตรเชิงเดี่ยวเหมือนกัน ใช้สารเคมีเหมือนกัน กิน
เหล้าเหมือนกัน เล่นหวยเหมือนกัน และจนเหมือนกัน

จนกระทั่งวันหนึ่งที่ลุงอินทร์พาตัวเองและ
ครอบครัวเข้าโรงพยาบาลเพราะแพ้สารเคมี อาการปางตาย

วันนั้นลุงอินทร์ตายไปแล้วในโรงพยาบาล มีลุง
อินทร์คนใหม่เกิดขึ้นในวันที่กลับมาบ้าน

ดาวเหนือของลุงอินทร์ได้เกิดขึ้นแล้ว

สถาบันราชภัฏได้มาสอนชาวบ้านให้ทำบัญชี
ครัวเรือน ทำให้รู้จักตัวเอง ลุงอินทร์ดูจากบัญชีแล้วเห็นว่า
รายจ่ายบางอย่างไม่มีประโยชน์ มีแต่โทษ กินเหล้า ซื้อหวย
เห็นบัญชีแล้วเกิดสะอิดใจ รายได้สองหมื่นบาท รายจ่าย
ห้าหมื่นบาท นี่คือส่วนเกิน

ลุงอินทร์ปรับความคิด สร้างชีวิตใหม่ เลิกหวังรวย ลงมือทำ เขาไปเข้าอบรมเกษตรอินทรีย์ กลับมาทำปีแรกไม่ได้ผลเลย แต่ดาวเหนือก็แข็งแรงพองำใจ ปลูกไม้ใช้สอยได้ ปลูกไม้ผล ในที่สุดไปกินหนี้ ธกส. ได้หมดภายในห้าปี ทำทุกอย่างในครัวเรือน เศษอาหารหมักเป็นจุลินทรีย์ เฝ้าถ่านทำน้ำส้มควันไม้เอาไว้ฉีดพ่น มีข้าวทำปุ๋ยคอก สารพัดจะทำชีวิตให้ไม่มีต้นทุน ทุกอย่างผลิตเองใช้เอง มีเหลือก็ขายด้วย

นอกจากปรับตัวเองจากในบ้านแล้ว ลุงอินทร์ยังทอดสายตามองออกไปนอกบ้านด้วย สารเคมีที่เคยใช้ในเกษตรกันนั้น มันทำให้ดินเสื่อม ทำให้น้ำแดงใช้สอยไม่ได้ แต่ก่อนนั้นเจียวสะอาดจึงเรียกว่า ‘วังน้ำเขียว’

ทำอย่างไรน้ำเขียวจะกลับมาสู่ชื่อวังน้ำเขียว

ลุงอินทร์ชวนเพื่อนร่วมแนวเขตติดอุทยานทับลานได้ห้าหมู่บ้าน มีหมู่บ้านคลองยาโม อยู่ติดเขาสลัดได บ้านบุไทรติดเขาแคบ บ้านคลองไทรติดเขาวง บ้านสุขสมบูรณ์ติดเขาละมั่ง บ้านคลองกระทิงติดเขตนาคี ปราจีนบุรี ทั้งหมดรวมกันเป็นกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำมูล

ต้นน้ำมูลนี้ลุงอินทร์เคยตามไป มันไหลไปมูลบน
ครบุรี โชคชัย จักราช พิมาย ชุมพวง บุรีรัมย์ สุรินทร์
ศรีสะเกษ อุบลฯ ไปที่โขงเจียม ซึ่งเป็นจุดบรรจบของ
แม่น้ำมูลกับแม่น้ำโขง มองเห็นเป็นแม่น้ำสองสี ส่วนอีกเส้น
ทางหนึ่งจากมูลบน บ้านวังมืด นาดี กบินทร์บุรี จะเชิงเทรา
พบแม่น้ำบางปะกง ลงอ่าวไทย

แสดงว่าต้นน้ำมูลคือจุดสำคัญที่ควรได้รับการ
ดูแล

กลุ่มของลุงอินทร์ร่วมกับป่าไม้ ช่วยกันปลูกป่า
ในพื้นที่โล่งของอุทยานแห่งชาติทับลาน ทุกๆ ฝนแรกคือวัน
เริ่มงานของทุกปี การปลูกป่าต้องปลูกหน้าฝน กว่าจะหมด
ฝนต้นไม้ก็น้ำแข็งแรงพอจะดูแลตัวเองได้แล้ว

เหมือนกับผู้ที่เริ่มเดินก้าวแรกคนอื่น ลุงอินทร์
ผ่านคำว่า ‘คนบ้า’ มาด้วยอะไร จะปลูกต้นไม้ให้ป่า ปลูกทำไม
ต้นไม้สำคัญยังงี้ เกิดมาก็เห็นหน้าบ้านมีต้นไม้แล้ว จะบ้า
เหอ ต้นไม้มันขึ้นเองทุกวันจนรก ต้องคอยตัดเปลื้องน้ำมัน
อยู่เนี่ยนะ

สิบเอ็ดปีแล้วที่ดาวเหนือของลุงอินทร์ยังสดสว่าง
การปลูกป่าค่อยๆ เดินไปที่ละก้าว ตอนนี้ห้าร้อยไร่แล้ว
ที่อุทยานแห่งชาติทับลานมีความเขียวชอุ่มปกคลุม

ดาวเหนือเป็นฝันเล็กๆ ที่ยาวไกลและเดินไป
ที่ละก้าว ผลของมันน่าชื่นใจ เหมือนความชื่นใจที่ได้เห็นดอก
ดาวประดับฟ้า แต่ดาวเหนือไม่ได้นำทางแต่เจ้าของความฝัน
มันสดสว่างกลางฟ้ามืด และยังได้นำทางแก่ผู้อื่นด้วย

เราจะมีความสุขร่วมกันบนเส้นทางความฝัน
อันยาวไกล

- หน้าร้านอาหารบ้านไม้ชายน้ำ
- อดีตกำลังเสิร์ฟเรื่องราวในวันนี้

เมื่อสร้างโรงอาหารสำหรับผู้มาปฏิบัติ จันก็ดีใจว่าจันรู้
แล้วว่าจะปลูกสร้อยอินทนิลไว้ที่ไหน หน้าโรงอาหาร
นี่แหละเหมาะ ทำให้บรรยากาศดูสบายเป็นกันเองมากขึ้น
อีกเยอะเลย จึงให้ผู้ก่อสร้างทำร้านต้นไม้หน้าโรงอาหาร
แล้วปลูกต้นสร้อยอินทนิลไว้ข้าง ๆ เสา

ผ่านไปเกือบเดือน สร้อยอินทนิลยังคงอ้อยสร้อย
กองอยู่ข้างเสา อะไรเนี่ย จี้เกียจปีนริ้ง หรือเหนื่อยใจใครดูแล
น้อยไป รีบไปเอาปุ๋ยมาบำรุง เผาติดตามดูแลประคบประหงม
ไม่นานก็ขึ้นไปเบิกบานอยู่บนร้าน ห้อยสายรายดอกยาวลงมา
ทักทายเวลาเดินเข้าโรงอาหาร

ความฝัน

ไม่สิ้น

สร้อยอินทนิล

สร้อยอินทนิลดอกสีม่วง วางตัวเป็นระยะๆ บนสายยาวที่ระย้า จากระแนงด้านบนลงมา แต่ละสายแข่งกันสวย คงตั้งใจจะให้ภาพของดอกไม้ที่ลอยอยู่ทั่วกลางอากาศให้แก่คนชม ทำให้สถานที่ดูน่ารื่นรมย์

ที่ปากช่องมีร้านอาหารดังเลื่องชื่อร้านหนึ่ง ชื่อบ้านไม้ชายน้ำ มีสร้อยอินทนิลระย้าย้อยสายไหวๆ รับแขกหน้าร้านดั่งม่านดอกไม้ พอได้เห็นเป็นครั้งแรกถึงสร้อยที่ระย้าลงมาเต็มทางเดินก็ตัดสินใจเลยว่าจะต้องมีที่บ้านบ้าง

ร้านนี้ออกแบบน่าทึ่งมาก เดินเลี้ยวซ้ายไปก็มีโถงหนึ่ง เลี้ยวขวาไปอีกโถงหนึ่ง เดินลงบันไดมีชั้นบนแล้วแยกไปชั้นกลาง อีกทางแยกไปชั้นล่าง

ชั้นล่างสุดเป็นระเบียบเคียงสายน้ำที่ไหลมาจากลำตะคองในอุทยานฯ เขาใหญ่ นั่งริมน้ำเพลินใจนั้นไม่มีใครไม่รู้

นอกจากอาหารอร่อยแล้ว ร้านนี้ยังรังจืดใจฉันไว้ด้วยของโปรดคือ มีตู้เก็บของสะสมมากมาย เจ้าของร้านคิดปายว่าพิพิธภัณฑ์บ้านไม้ชายน้ำ ได้อาหารอร่อยอิมท้องได้อาหารตา อิมใจด้วย

เจ้าของร้านคือ คุณชาญชัย สถานสถิตย์ ลูกแมกลอง มาจากบางคนที สมัยก่อนชอบเล่นกอล์ฟ เมื่อ ยี่สิบกว่าปีก่อนมีงานกอล์ฟที่สนามกอล์ฟเขาใหญ่ จึงมาด้วย เมื่อมาแล้วก็เหมือนกับคนอื่นๆ ที่รู้สึกว้าปากช่องอากาศดี แต่ บริเวณที่ตั้งร้านนี้ในช่วงนั้นยังเป็นป่ารก้าง เป็นย่านที่เป็น เกาะแก้ว เป็นที่อยู่ของฝรั่งทหารอเมริกันมาพักผ่อน เรียก ง่ายๆ ว่าเป็นพัทยา พอทหารกลับไป เลยยิ่งรกร้างใหญ่ เจ้าของจึงแบ่งที่ดินขาย เขาซื้อไว้สามไร่ และชอบคุณด้วยการ แต่งงานกับลูกสาวเจ้าของที่ดินด้วย

ร้านนี้เกิดจากภาพฝัน นอนนึกนอนฝันวาดภาพ เอง เมื่อคุณแรมภรรยาบอกว่าชอบบ้านมีหลายระดับและมี ระเบียง ทั้งๆ ที่เขาเป็นนักกฎหมายจากรั้วโดมมา แต่ก็ ออกแบบเองรวมทั้งก่อสร้างเอง หาช่างเอง โดยเป็นคนมีโชค หลายชั้น เช่น ที่ดินเป็นที่ลาดเอียงติดลำธาร ต้องการหิน มาถมเป็นฐานให้แน่นกันตลิ่งพัง บริเวณฝั่งตรงข้าม เทศบาล กำลังถล่มหินเพื่อทำเกาะประชาสัมพันธ์ เวลาใครไปปากช่อง จะเห็นแคนยักษ์ตั้งอยู่ แต่ถล่มแล้วไม่รู้จะเอาหินไปกองที่ไหน คุณชาญชัยเลยได้มากองไว้ที่บ้านสำราญใจ

คุณชาญชัยอยู่กับงานสร้างบ้านทุกวัน ไม่มีเศษวัสดุใดไม่มีค่า เศษไม้เอามาทำเก้าอี้ ราวบันเอามาทำพนักเก้าอี้ เศษหินที่โรงหินเขาตัดเหลือทิ้งก็ขอเอามาประดับผนัง กลายเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ทำให้เศษหินไร้ค่าในอดีต ปัจจุบันกลับมีค่าดังทอง

เวลาที่คิด เขาจะนั่งมองสายน้ำที่ไหลลดหลั่นเป็นกระแสนอนๆ ด้านหนึ่ง กระแสน้ำพาความคิดลื่นไหล ยามเหน็ดเหนื่อยอยากพักผ่อน หันเก้าอี้เฉียงมาอีกด้าน มีลำน้ำสงบให้พักใจ อะไรจะสวรรค์หล่นขนาดนั้น

คิดทุกวันที่บ้านตรงโน้นจะเป็นยังไง ตรงนี้จะใช้อะไร เช่น เอาประตูเก่ามีลายฉลุมาทำเป็นกันสาด คิดแล้วสนุก จึงมีความสุขทุกวัน

ความที่สมัยเด็กอยู่กับคุณปู่ผู้เป็นกำนันตำบลโรงหีบ อำเภอบางคนที สมุทรสงคราม อยู่บ้านไม้มาตลอด จึงอยากอยู่บ้านไม้ แต่ไม่มีไม้สักแผ่น บอกข่าออกไป มีคนบอกขายบ้านราคาสองแสนห้า เขาไปดูบ้านและรู้สึกพอใจ ในใจคิดว่าสองแสนบาทน่าจะต่อได้ แต่ก็เอ่ยออกไปเล่นๆ ว่า เขาขายกันแสนเดียวเท่านั้นแหละ ลูกเจ้าของบ้านคิดๆ สักครู่ แล้วก็บอกว่าผมเอาแสนห้าก็แล้วกัน จะไปใช้หนี้ ธกส. เมื่อจ่ายเงินไป เขาจึงให้คนตามไปดู ปรากฏว่าลูกแกเอาแสนห้าใช้หนี้ ธกส. หมดตัวจริงๆ

อีกสองวัน คุณชาญชัยตามไปรื้อบ้าน เห็นเด็ก
น้อยคนหนึ่งยืนร้องไห้อยู่หน้าบ้าน จึงเข้าไปถามว่าหนูร้องไห้
ทำไม คำตอบของเด็กน้อยทำให้เขาตกใจ

“แล้วคีนี่หนูจะนอนที่ไหน”

คุณชาญชัยถามลูกว่านี้ไม่ได้เตรียมการอะไรไว้
หรือ ลูงก็ตอบว่าไม่มี

ความมีมนุษยธรรมในใจปรากฏอยู่ที่ใคร บอก
ได้ที่การตัดสินใจของเขา

คุณชาญชัยถามลูกว่า ลูงอยากได้อะไร ขอผม ผม
จะให้ ลูงก็ขอหลังคาสังกะสีจะเอาไปมุงนอน

เขาจึงปรึกษาช่างรื้อบ้านไม่ว่า จะรื้ออย่างไร
เอาแต่ชั้นบนไป ชั้นล่างให้คงสภาพ แล้วเอาหลังคาสังกะสี
ลงมา ได้บ้านชั้นเดียวเอาไว้ให้ลูงกับครอบครัวอยู่ต่อไป

เป็นคำคืนที่ดวงดาวได้แลเห็นการแพร่กระจาย
ของข่าวนี้

กุศลส่งผลบุญมาในช่วงเช้า มีคนมาบอกขาย
บ้านไม่ให้หลายคน มากมายจนไม้เต็มโกดัง ได้ปลุกบ้านไม้
สนใจ

เมื่อปลูกบ้านอยู่เองแล้ว ก็ปลูกห้องพักเพื่อให้เพื่อนก๊วนกอล์ฟมาพัก ครั้งหนึ่งเพื่อนได้พาชาวญี่ปุ่น ซึ่งทำงานที่ปากช่องมาเที่ยว เขาชอบมากและขอเช่าห้องพัก ยาวนานเสียเลย คิดใจบรรยาภาศ วันหนึ่งก็ถามว่า มีอาหารกินไหม จึงเปิดทำอาหารง่ายๆ เช่น ผัดซีอิ๊ว พอแขกญี่ปุ่นกินสองคน แปรสับบาท ญี่ปุ่นงง ทำไมถูกจัง

ไม่กี่วัน มีลูกค้ามาตอนบ่าย หิวโซตามเวลานาฬิกา เขาจึงนำอาหารชุดที่กำลังทำไว้กินในครอบครัว เช่น แกงป่า ฯลฯ มาให้กิน พอกินเสร็จก็เก็บเงินไม่ถูก เพราะไม่ใช่เมนูของร้าน บอกเขาว่าปกติขายถ้วยเดียวผัดซีอิ๊ว อะไรง่ายๆ ส่วนนี้เป็นอาหารกินเอง เอาเป็นว่ามื้อนี้ผมเลี้ยงละกัน แต่แขกท่านนั้นไม่ยอม ไปที่แคชเชียร์ให้เงินไว้ บอกว่านี่ให้เป็นเงินกันดู บอกอย่างนี้จึงต้องรับไว้ และต่อมาแขกท่านนี้ยังส่งลูกค้าที่ร้านอยู่เรื่อย ๆ มีแขกมาไม่หยุดหย่อนทั้งที่ไม่มีป้ายชื่อร้าน ไม่มีการประชาสัมพันธ์ใดๆ

สมัยเด็ก คุณชาญชัยเคยตำหนกให้คุณยาย นอนหนุนตักคุณยายในบ้านไม้ มีความสุข เป็นความสุขที่ประทับใจและมีความรู้สึกจะทำไมคนเราจึงไม่เก็บความทรงจำไว้ เขาชอบความทรงจำ เช่น เขาเคยอ่านนิราศภูเขาทอง แล้วชวนเพื่อนล่องเรือไปตามนิราศ ไปดูสถานที่ต่างๆ ว่าของจริงมันเป็นยังไง เห็นแล้วก็อึ้งอึ้งใจ เขาชอบบทกลอนต่างๆ ที่ท่องไว้ นำมาเขียนติดไว้เป็นเครื่องเตือนใจ เช่น

ข้าวเต็มรวง	พวงคู่	ไม่ชู้ก้าน
คนเป็นงาน	ไม่เผยอ	เสนอนหน้า
คนรู้จริง	เก่งจริง	นิ่งวาจา
ไม่เบ่งบัว	อวดหุ	เที่ยวชুকอ

เพราะรักความทรงจำ คุณชาญชัยจึงเก็บสะสมความทรงจำ เมื่อคนรู้ว่าชอบสะสม ก็จะมีข่าวมาเรื่อยว่าที่ใดมีของขึ้นที่เสาะหา โชคดีที่คุณแรมก็ชอบด้วย จึงไปเที่ยวดูของด้วยกัน

ครั้งหนึ่ง คุณชาญชัยกำลังดูตู้ยาจีนราคาสองแสน แต่คุณแรมกำลังรีบ จึงกลับกันมาก่อน แต่คุณแรมก็รู้ว่าใจของสามียังค้างคาเกี่ยวพัน จึงโทรฯกลับไป ปรากฏว่าขายไปแล้ว เธอรู้สึกใจหายวาบว่าทำให้เขาพลาดไป ความเป็นคนที่มีัจธรรมในใจ เขาตอบว่า

“พี่ไม่เสียดาย อะไรที่ไม่ใช่ของเรา มันก็ไม่ได้เป็นของเรา คิดมากไป ทำให้เป็นทุกข์เปล่าๆ”

การมองชีวิตของคุณชาญชัยน่าประทับใจมาก ไม่รอความสุขในสวรรค์ ขอทำวันนี้ให้มีความสุข ไม่เอาเปรียบใคร เอาใจเขามาใส่ใจเรา ดูแลคนใกล้ชิด เพื่อนมาชวนไปกินเหล้าตอนสามทุ่มก็ไม่ไป เพราะตัวเองก็ไม่ได้กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน และถ้าไปหาเพื่อน ภรรยาก็ต้องเป็นห่วง ใจไม่สบายและรอให้กลับ ครั้นกลับมาเปิดประตูห้อง อาจจะกวนให้ภรรยาตื่น ไม่ไปดีกว่า

นับเป็นบุญกันจริงๆ ที่รู้จักกันและดูแลกันด้วย
ใจรัก เวลาเขานอนพักผ่อนกลางวันอยู่ในห้อง ภรรยาจะค่อยๆ
เข้ามายกหูโทรศัพท์ออกอย่างแผ่วเบา ค่อยๆ ดึงม่านปิด ออก
ไปส่งเด็กข้างนอกไม่ให้รบกวน ทำให้คุณชาญชัยประทับใจ
ในความเอื้ออาทรนี้ที่เธอเห็นการพักผ่อนของเขาเป็นเรื่อง
สำคัญ

เมื่อคราวที่ราชวงศ์อังกฤษมีพิธีเสกสมรส
ครั้งใหญ่ของเจ้าชายวิลเลียม เขาได้บินไปเยี่ยมลูกชายที่ศึกษา
อยู่ที่อังกฤษคนเดียว และเมื่อกลับมาเขาบอกว่าต่อไปนี้จะไม่
ไปไหนอีกแล้ว ถ้าภรรยาไม่ได้ไปด้วย เพราะเคยชินกับการอยู่
ด้วยกันเสมอ

ผู้ที่มากินอาหารอร่อยที่ร้านนี้ จะได้เดินดูของเก่า
รุ่นคุณปู่คุณย่า เรื่องใดที่เขานึกขึ้นมาได้ สมัยเด็ก สมัยหนุ่ม
เคยเห็น ตอนนี้อยู่ที่ไหนหนอ ไปความหากลับมาดูอีก เช่น
สมัยเด็กเคยเห็นคนแบกข้าวสาร แล้วเอาตัวเสียบกระสอบไว้
เพื่อนับจำนวนกระสอบที่แบก เอาจำนวนตัวไปรับเงิน เอ้!
ตัวมีที่ไหนนะตอนนี้ ไปหามา ทำให้พิพิภรณ์ของเขามีชีวิต
เพราะมีเรื่องราวจากความทรงจำ ที่สูบน้ำมันโยกจากถังสมัย
เด็ก มีที่ไหนหนอ ก็อยากหา ครั้นพอได้มาก็มีค่าดังทองคำ

ทุกวันนี้เขาอยู่กับทองคำของเขาอย่างมีความสุข
และยังออกตามหาทองคำด้วยความรื่นรมย์ทุกวัน

- กระแสน้ำรินไหลให้ความคิด

- น้ำสงบสยบจิตให้ผ่อนคลาย

- ร้านอาหารชั้นสอง ใช้บานประตูเป็นกันสาด

- ใบอนุญาตให้มีวิทยุได้

- คุณชาญชัย สถานสถิตย์

- ลมหายใจใหม่ในบ้านเก่า

- เครื่องซักผ้าหมุนด้วยมือ

- โต๊ะบอลไฟฟ้าจากอังกฤษ ผู้เล่นทุกตัวขยับได้

- (ซ้าย) มารีลิน มอนโร หวานใจตลอดกาล

- ในลิ้นชักตู้มีหนังสือพิมพ์ปูอยู่เดิม
ต้องเก็บไว้ด้วย เพราะมีวันที่ให้แสดง
กาลเวลา

- เอลวิส นักร้องเพลงในบาร์

- *Free Beer Tomorrow*
คำชวนเจ็บปวดสำหรับผู้รอคอย
(พรงนี้ไม่เคยมาถึง)

- รถเด็กเล่นสีฟ้าของแท้ จำลองจาก
รถแข่งของพระองค์พี่ระ นักแข่งรถ
ชาวไทยที่ดังมาก จนได้รับสมญาว่า
'เจ้าดาราทอง'

เป็นความรื่นรมย์ที่ได้ส่งผ่านอารมณ์ทองคำไปให้
ลูกค้าด้วย ลูกค้ามาถึงก็ถ่ายรูปกันสนุก เวลาดูของในตู้หรือ
ของที่แขวนไว้ก็ร้อง นี่ไง ของที่สมัยเด็กเราเคยใช้ (อันนี้
คนแก่ร้อง) หรือ นี่ไง ของนี้ที่บ้านคุณย่าเคยมี (อันนี้วัยรุ่น
ตื่นเต้น)

เป็นร้านอาหารที่มาแล้วก็อยากมาอีกอยู่ร่ำไป
นั่งริมน้ำกินอาหารอร่อย เป็นเรื่องเพลินใจนั้นไม่มีใครไม่รู้

เป็นโชคคิของคนที่รู้ตัวว่ารักอะไร สะสมมาแล้ว
ในบั้นปลาย ยังได้ประโยชน์จากการได้สะสม ด้วยการเอามา
โชว์ส่งเสริมการขายของร้าน ความสุขใจที่ให้คุณค่าแก่ให้ราคา
คืนมาด้วย เหมือนพระจันทร์ดวงโบราณที่ลอยอยู่บนฟ้า
ส่งแสงลงมาอวยพรให้คนรู้จักรู้ใจตัวเอง

- การสะสมของเก่า ไม่ใช่การมองไปในอดีตเท่านั้น แต่เป็นการมองอนาคตด้วย
สตีกเกอร์นี้ เชิญชวนให้ประชาชน เข้าร่วมพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว
ซึ่งในหลวงเสด็จด้วย เป็นเหตุการณ์ที่จะไม่เกิดขึ้นอีก วันนั้นคุณชาอุชัย
รีบเก็บสตีกเกอร์นี้ไว้ และวันนั้นกลายเป็นของเก่า ไม่ใช่หายาก แต่หาไม่ได้อีกแล้ว

ที่อยู่อาศัยก็มีพิพิธภัณฑสถานของเล่นของอาจารย์
กรีก ยूनพันธ์ อาจารย์นักวาดภาพการ์ตูนหนังสือเด็ก มือ
รางวัล อาจารย์เล่าว่ามีความฝันถึงการทำพิพิธภัณฑสถานของเล่น
มาตามสิบกว่าปีแล้ว การสะสมของไม่ใช่แค่ตุ๊กตาแสนชิ้นที่อยู่ใน
ในตู้ แต่ข้างๆ แก้วที่ที่นั่งคุยกัน หน้าต่างทั้งชุดสีบาน ก็เป็น
ของเก่าจากโรงเรียนปανεพันธ์วิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ฉันต้อง
นั่งรถเมล์ผ่านทุกวันเมื่อไปโรงเรียนตอนเด็กๆ เอามาใช้เป็น
หน้าต่างห้องจริงๆ ชะเลย เรียกว่าแทรกชีวิตเข้าไปในของ
สะสม

ตอนที่อาจารย์ยังไม่ได้สร้างตัวอาคารพิพิธภัณฑ
สถานอาจารย์เอาของสะสมที่ซื้อเก็บไว้ใส่โหลงดิน ที่ไหนมีของเก่า
ขาย อาจารย์ไม่มีว่ายังไม่เคยไป

แน่นอนว่าอาจารย์เคยผ่านความไม่เข้าใจของใคร
หลายคนมาตลอดเวลา กว่าที่จะเข้าใจคงต้องใช้เวลาเป็นสิบปี
ยี่สิบปี ความมุ่งมั่นบนเส้นทางเดียวที่แสดงออกตลอดเวลา
ยาวนานเท่านั้น ที่จะสร้างความเข้าใจได้

ใครจะไปเข้าใจได้ถึงจิตใจของผู้ชายคนหนึ่งที่มี
ความฝันว่าจะมีพิพิธภัณฑสถาน พิพิธภัณฑสถานนะ ฟังชื่อแล้วงง
ตกขอบ คงมีแต่ของโบราณเก่าเก็บน่าเบื่อ สนิมเขรอะใน
ความรู้สึก มีอะไรให้ดูกันนักกันหนา ขนาดพิพิธภัณฑสถาน
แห่งชาติยังยากที่จะไปเลย แล้วอาจารย์เนี่ยนะฝันทำ
พิพิธภัณฑสถาน ฝันทำไม ฝันยาวเสียด้วย ตั้งตามสิบปี

แต่นี้ละคือสิ่งเล็ก เป็นสามสิบปีของความสุใจ
ที่ไม่มีใครได้มี เพราะการได้อยู่ในความฝัน ได้พบสิ่งของ
แปลกๆ เก๋ๆ อย่างที่ตัวเองชอบจะเสาะหา เจอแล้วใจสั้น
ดีใจจนล้นอก อยากอวดให้คนอื่นชื่นชมตื่นเต้นด้วย มาตื่น
เต้นด้วยกัน สนุกออก ชีวิตมีโมเมนต์ดีๆ เยอะ อย่าปล่อยให้
นาที่ว่างเปล่า อย่ามัวสะดุดความสงสัยอยู่เลย นี่ของดีที่เพิ่ง
เจอเมื่อเช้า เห็นไหม ชอบมันไหม ผมชอบจังเลย ฉันน่าจะ
อิจฉาโมเมนต์ของอาจารย์ ชีวิตใครจะเต็มไปด้วยน้ำตกแห่ง
ความฝันขนาดนี้ ต้องเป็นสิทธิพิเศษที่สวรรค์ให้มาแน่ๆ เลย

ไม่ ฉันไม่อิจฉาเลย ดีใจที่เห็นอาจารย์มีความสุข
แค่นี้แล้วความฝันให้คนอื่นฟังก็มีความสุขอดิเรกแล้ว ไม่นับ
ความสุขอาชีพ ที่เกิดขึ้นยามไปพบของโบราณถูกใจ

ขอแถมด้วยคน ฉันขออนุญาต ฉันคัดสรรของ
สะสมเล็กน้อยในตู้ ขึ้นไหนรักมาก ตัดกิเลสเสียใจไม่ลง
ขอส่งให้อาจารย์ ขอฝากไว้ในพิพิธภัณฑ์ด้วย เพราะพิพิธภัณฑ์
จะมีอายุยาวนาน มีลูกหลานรับช่วงดูแลต่อ อย่างน้อยเมื่อฉัน
ตายไป ก่อนตายจะได้รู้ว่าของรักอยู่ที่ไหน หายห่วง

แม้สร้อยอินทนิลจะไม่ได้ระย้าที่นี้ แต่ความเป็น
แหล่งรวมของเก่าเหมือนกันกับที่ร้านอาหารบ้านไม้ชายน้ำ
ก็ทำให้ฉันนึกถึงสถานที่สองแห่งนี้พร้อมกันเสมอ ที่ที่ฉันพบ
ความสุขอันยาวนานของคนสองคน

และวันนี้หน้าโรงอาหารของสวนธรรม มีซุ้ม
ระแนงที่มีสร้อยอินทนิลห้อยระย้าอยู่เต็ม แม้จะไม่ได้สูงโปร่ง
จนได้สร้อยยาวเหมือนที่ร้านอาหาร แต่ฉันก็พอใจมากแล้ว
เห็นดอกสีม่วงอ่อนรายสร้อยลงมา ชื่นใจมีความสุข

ขอบใจสร้อยอินทนิล

- ตู้โชว์ตุ๊กตานับแสน - อาจารย์เกริก ชื่นพันธ์

- หน้าต่างโบราณอาคารใหม่

- (บน) ตอนง่า ตูซ

- (ล่าง) ตอนง่าควีนสิริกิติ์

ดอกไม้ที่โชว์ตัวได้แต่ไกลคือ ดอนญ่า คุณสามารถมอง
ข้ามสวนเข้าไปเห็นเธอได้ทีเดียว ความที่ดอกไม้ใหญ่มาก
และมีดอกดกравกับว่ามันสนุกสนานในงานเทศกาล
แข่งขันโชว์ดอกคว่ำดาว และเมื่อใดก็ตามที่คุณเห็นแต่ละ
ดอกกลีบฟูฟ่อง นั้นแสดงว่างานเลี้ยงยังรื่นเริงอยู่ หาก
เจ็บป่วยกลีบดอกจะลู่หมดฤทธิ์ หากขาดน้ำกลีบแต่
ละกลีบจะเล็กหดตัวห่อตัวจนเหลือเห็นเป็นกลีบแหลม ๆ
ชี้ไปชี้มาทั้งดอก อาการสอบตกจากบันไดดาวแสดงออก
ชัดเจนอย่างจริงใจ ไม่มีปิดบังซ่อนเร้น โศกเศร้าราวกับ
ไม่มีความหวังที่ปลายฟ้า

สาม

สาว

ดอนญ่า

แต่เราปลูกปั่นความชื่นบานของเธอได้ง่ายเพียง
ให้ความเอาใจใส่ว่ากำลังเกิดอะไรขึ้น ขาดน้ำขาดอาหารหรือมี
แมลงมาเคี้ยวใ้ก้านจนเป็นโพรงดำ หากจัดการให้เธอถูกใจ
แล้ว เธอจะตอบรับอย่างเบิกบานเร็วรี่โดยไม่ต้องเสียเวลา
ค้นหาตัวเองเหมือนคนบางคน มันจะสวยให้คุณจนคุณรู้สึกได้

ดอนญามีหลายสี

ดอนญาขาว ดอกพวงใหญ่สีขาว ไม่เคยนับว่า
มันมีที่กลีบซ้อนกันไปมาจนเป็นพวงกลมในหนึ่งดอก มัวแต่
ใช้เวลาตื่นตะลึงอยู่กับทั้งต้นที่พราวดอก

ดอนญา ลูซ ทรงดอกเหมือนฟ้าแฝดของดอนญา
ขาว แต่เป็นสีชมพูเข้ม สีทำให้ดูสาวกว่าดอกขาวที่ราววัยรุ่น
และสีของเธอก็ทำให้ทั้งสวนสว่างไสว เพราะเมื่อคุณมองทะลุ
ไปทั้งสวน แม้ต้นอื่นจะมีดอกแต่ก็เล็ก ๆ แม้มีสีส้นแต่ก็
กลมกลืนไปกับสีเขียวของสวนจนภาพรวมมีแต่สีเขียว แล้ว
ดอนญา ลูซ พวงใหญ่ก็จะปรากฏขึ้นในสายตา บอกว่าเธออยู่
ตรงไหน

ดอนญ่าแดง วันแรกที่ฉันพบเธอในร้านขายดอกไม้ เธออยู่ในกระถางอ้วนกลม ต้นสูงถึงเอว มีดอกสีแดงที่รูปร่างเดียวกับใบสีเขียวคลุมอยู่เต็มต้นเหมือนมีผ้าแดงห่มอยู่ ดอกแดงนี้กลีบดอกไม้รวมเป็นกลุ่มพองฟูเหมือนฟีน้อง ดอกมีลักษณะเหมือนใบเพียงแต่เปลี่ยนจากเขียวเป็นแดง ช่อดอกหนึ่งมีหนึ่งใบแดงกับหนึ่งก้านจิ๋ว ช่อดอกจิ๋วสีเหลืองและมีสีเขียวรวมเป็นหนึ่งช่อดอก ดอกแดงนี้สวยขึ้นแทนโดยไม่ต้องประกวด เมื่อเรายืนมองดูมัน พินิจดูดอกสีแดงเข้มเต็มที่และใบเข้มเขียวอ่อนนุ่มจนสัมผัสความสวยงามนั้นได้ เราจะต้องขอบคุณสิ่งที่เรากำลังมองดูอยู่ เพราะมันทำให้ใจเรารับรู้สิ่งสวยงามที่โลกมอบให้เรา

ดอนญ่าควีนสิริกิติ์ ดอกทรงเดียวกับดอนญ่าขาว สีชมพูอ่อนกว่าดอนญ่า ลูก พินิจใกล้ๆ บางทีจะรู้สึกไม่สวย คล้ายสีไม่เรียบสม่ำเสมอบนแก้มดอก แต่หากมองไกลๆ กลับดูสวยด้วยความอ่อนโยนของสีชมพู อ่อนนวล อ่อนโยนจนพาใจอ่อนไปด้วย

ดอนญ่าที่ดอกเป็นพวง ดอนญ่าขาว ดอนญ่า ลูก
และดอนญ่าควีนสิริกิติ์สามดอกสามสี พวงดอกกลมดูแล้ว
นึกถึงหญิงสาววัยรุ่นที่ร่าเริงสดใส ทำให้คิดถึงหนังเรื่อง
Fiddler on the Roof คนสีชอบนหลังคา หนังเรื่องนี้นาน
มากแล้วเกือบสี่สิบปี ดารานำแสดงคือ โทปอล ตายไปแล้ว
เขาได้ชิงออสการ์จากหนังเรื่องนี้ แต่ไม่ได้รางวัล ไม่ใช่เพราะ
เล่นไม่เก่งพอ เพราะเขาเล่นดีเกินพอจนล้น แต่บางทีอาจเป็น
เพราะเขาไม่ใช่คนอเมริกัน นี่เป็นหนังเพลงที่เข้าชิงรางวัล
ออสการ์แปดสาขา ในปี 2514 รวมทั้งภาพยนตร์ยอดเยี่ยม
และผู้กำกับยอดเยี่ยม คือ นอร์แมน เจวิสัน ซึ่งพลาดรางวัล
นี้ไป แต่ก็ได้รางวัลอื่นมาสามรางวัล

ฉันจะเล่าหนังเรื่องนี้ให้คุณฟัง หวังว่าคุณจะ
อยากฟัง เพราะฉันอยากจะเล่า ก็หนังมันดีชะล้นใจ

โทปอลเล่นเป็นพ่อชื่อ เร็บ เทฟเวีย เป็นยิว
ยากจนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านอนาเทฟก้าในรัสเซีย ชาวยิว
มีประเพณีกับทุกเรื่อง จะกินยังงัย อยู่ยังงัย แต่งตัวยังงัย
จะมีหมวกเล็กๆ บนศีรษะเสมอ และห้อยเชือกเล็กๆ เส้น
หนึ่งไว้รอบเอว เพื่อเตือนให้รักษาสรีรธาต่อพระเจ้า และ
ประเพณี เหล่านี้แหละที่จะทำให้ชีวิตสมดุพอจะทรงตัวอยู่
ได้ ไม่เช่นนั้นก็จะเหมือนคนสีชอบนหลังคาที่ถ้าไม่รักษาสมดุล
ของตัวให้ดีก็จะตกลงมาได้

เทพเวียเป็นคนส่งนมที่ชอบคุยกับพระเจ้า ชอบคนมีความรู้และกล้ารับฟังสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาในชีวิต เขาเบื่อความยากจนมากเหลือเกิน เขาพูดกับพระเจ้าผ่านเนื้อเพลงที่เป็นเพลงซึ่งมีทำนองสนุกมาก เป็นเพลงที่ฟังแล้วลืมไม่ได้ และที่ชอบคือมีคำพูดกระแฉะกระแหงอยู่ในคำพูดที่เราทุกคนก็เคยเกิดความรู้สึกอย่างเทพเวียมาแล้ว

“ผมไม่ได้บ่นหรือกนะ ด้วยความช่วยเหลือจากท่าน ผมอดจะตายอยู่แล้ว พระเจ้าที่รัก ท่านสร้างคนจนมามากมาย ผมรู้ ความจนไม่น่าอับอายตรงไหน แต่มันก็ไม่มีเกียรติเหมือนกัน มันจะผิดอะไรตรงไหน ถ้าให้ผมมีโชคเล็กๆ น้อยๆ บ้าง ถ้าผมรวยละก็ ผมจะร้องเพลงทั้งวัน ถ้าผมเป็นคนรวย ผมคงไม่ต้องทำงานหนัก ผมจะสร้างบ้านหลังใหญ่ มีห้องเป็นโหลตั้งอยู่กลางเมือง หลังคาสังกะสีกับพื้นไม้ มีบันไดทางขึ้นอันยาวเหยียด และบันไดทางลงที่ยาวกว่าอีก และบันไดอีกอันไม่ได้ให้ไปไหนแต่เอาไวโซว์

“คนสำคัญในเมืองจะมาหาผม พวกเขาจะขอคำแนะนำจากผม เหมือนกษัตริย์โซโลมอนผู้ยิ่งใหญ่ โปรตเถิด เทพเวีย ขอภัยเทพเวีย ผมแก้ปัญหาที่แม้แต่เรือบ (พระ) ยังแก้ไม่ตก และมันจะไม่แตกต่างกันแม้แต่น้อย ถ้าผมจะตอบผิดหรือถูก เมื่อคุณรวย พวกเขานึกว่าคุณจริง

“ผมคงได้คุยเรื่องพระคัมภีร์กับคนมีความรู้
เจ็ดชั่วโมงต่อวัน และมันคงเป็นสิ่งที่มีความที่สุด พระเจ้า มันจะ
ทำให้แผนการของท่านเลิยรีเปล่า ถ้าให้ผมเป็นคนรวย”

เทพเวียมีลูกสาวห้าคน สามคนโตเป็นสาวแล้ว
น้องอีกสองคนยังเด็กอยู่ สามสาวบุษบกำลังอยู่ในวัยหาคู่
ตามประเพณีต้องให้แม่สื่อหาคู่ให้เท่านั้น พ่อแม่เป็นคนจัดการ
ให้ ส่วนลูกสาวนั้นแค่เข้าพิธีแต่งงานก็พอ รักกินไม่ได้ แม้ว่า
ชายที่แม่สื่อหามาให้จะแก่จะหัวล้านแต่ก็รวย ถ้าไม่ชอบ
หัวล้านก็ไปแต่งกับลิงซี แม้ว่า

ไซเทล ลูกสาวคนโตรักกับโมเทลหนุ่มรุ่มราว
คราวเดียวกัน เป็นชายหนุ่มเงอะงะซึกซึกใจตกใจ ยากจนแต่
ขยัน เป็นช่างตัดเสื้อที่กำลังรอจักรตัวใหม่ที่เพิ่งมีเป็นครั้งแรก
ในยุคนั้น

แต่แม่สื่อแนะนำ เลซาร์ วูลฟ์ คนขายเนื้อที่อายุ
แก่กว่าพ่อมาให้ สาวเจ้ารำให้ พุดอะไรไม่ได้ตามประเพณี
ได้แต่ “คะ พ่อ” แต่พ่อไม่เหมือนพ่อคนอื่น เขาสนใจความ
เงียบของลูกสาว

“เจ้าเป็นอะไรไป ไม่ดีใจหรือ ถ้าเจ้าแต่งงานกับ
คนขายเนื้อ เขาร่ำรวย เจ้าจะไม่อดอยากไปตลอดชีวิต”

ลูกสาวรำให้โฮ โฮ สารภาพว่าไม่อยากแต่ง
พ่อโวยวายใหญ่ ผิดประเพณี แล้วพ่อก็ตกลงรับปากไปแล้ว

“นั่นสำคัญกว่าความสุขของลูกหรือคะ” สาวเจ้า
เหมือนพ่อ กล้าถามแหวกประเพณี กล้าเอ่ยถึงความสุข

แฟนหนุ่มจะะวังตามมาหาเมื่อได้ข่าวร้ายของ
เขานี้ แม้ใจจะกลัวราวลูกกวางน้อยเถียงสิงโต แต่เขาก็
เสียงดังครั้งแรกในชีวิต

“ผมรับรองว่าลูกสาวคุณจะไม่มีวันอดตาย
ช่างตัดเสื้อจ๋า ก็มีสิทธิ์มีความสุขได้”

“เออ...ไอ้หมอนี้ก็มีลีนเหมือนกันแฮะ มันพูดได้
เหมือนลูกผู้ชายคนหนึ่งทีเดียว แล้วดูสายตาลูกสาวเราซี

“ดวงตาที่เต็มไปด้วยความหวัง เธอรักเขา แล้ว
ประเพณีล่ะ แม่สื่อล่ะ พ่อแม่ล่ะ หญิงสาวชายหนุ่มรักกันเอง
หรือนี่ แล้วประเพณีจะไปอยู่ที่ไหนกัน”

แต่ในที่สุดพ่อก็ยอมให้ลูกสาวคนโตแหวกมาน
ประเพณีไป

ในยุคนั้นเป็นช่วงที่นักศึกษาหัวก้าวหน้าเข้าร่วม การชุมนุมความคิดเรื่องปฏิวัติ นักศึกษาหนุ่มชื่อ เพอร์ซิก จาก เมืองเคียฟ เข้ามาในหมู่บ้านและได้เจอเทพเวียที่จิตใจที่ได้พบ คนมีความรู้ ชวนมาอยู่บ้านมาสอนหนังสือให้ลูกสาว

ดังนั้น เพอร์ซิกจึงได้พบรักกับไฮเดล ลูกสาวคน รองผู้หลงรักเขาในทันทีที่สบสายตากัน หนังสืออย่างนี้แหละ รักง่าย มันไม่มีเวลาฉายนาน

สองคนรักกัน ตกลงหมั้นกันด้วยวาจา คือแค่เซย์ เยสให้กันก็หมั้นเสร็จแล้ว ชายหนุ่มหัวก้าวหน้าที่พอชอบความ ก้าวหน้า ได้แสดงความก้าวหน้าด้วยการบอกข่าวนี้นี้กับพ่อว่า

“เราไม่ได้มาขออนุญาตพ่อให้เราแต่งงาน เรามา ขอพรพ่อเท่านั้น” (คือผมแต่งกันเองได้ พ่อไม่ต้องยุ่ง ว่าฉัน เอะ)

พ่อง อะไร (วะ)

“พี่สาวเจ้ายังขอร้องข้า ขออนุญาตข้า นี่เจ้าแค่ บอกข้ารี เหลวไหล ไม่ได้ ประเพณีเล่า แม่สื่อเล่า อะไรงัน เหลวไหล แล้วประเพณีจะไปอยู่ที่ไหน แต่ดูดวงตาลูกสาวสิ เธอมีความรัก” แล้วเทพเวียก็ต้องบอกว่า

“ฉันอนุญาตและฉันให้พร” คือฉันไม่ได้รับรู้ตามที่เจ้าบอกเท่านั้น อะไร อย่างน้อยมันต้องให้ฉันอนุญาตสิ (วะ)

แล้วเทพเวียก็กลับบ้านไปถามเมียว่า เธอรักฉัน ไหม

โกลดีว่า “ลูกสาวกำลังจะแต่งงาน แล้วยังปัญหาในเมืองอีก (รัสเซียกำลังจับไล่ยิว) คุณโกรธ คุณเหนื่อยล้า เข้าไปนอนข้างในเถอะ สงสัยอาหารไม่ย่อย”

แต่เทพเวียก็ยังเข้าชี้ถามอีกว่าเธอรักฉันหรือเปล่า โกลดีรำพัน

“ยี่สิบห้าปีฉันซักผ้าให้คุณ ทำอาหารให้คุณ ทำความสะอาดบ้านให้คุณ มีลูกให้คุณ รีดนมวัว หลังจากยี่สิบห้าปี ทำไมเพิ่งมาพูดเรื่องรักตอนนี้” หลังจากร้องเพลงงอนๆ กันยาว ท้ายเพลงก็สรุปว่า

“หลังจากยี่สิบห้าปีที่ผ่านไป อย่างน้อยก็รู้สึกดีที่ได้รู้ว่าเรารักกัน”

เพอร์ซิกไปยืนบนเวทีกล่าวปลุกระดม

“สายลมแห่งเสรีภาพได้เริ่มพัดไปทั่วรัสเซียแล้ว”

แล้วเขาก็ถูกทหารจับไปขังคุกที่ไซบีเรีย โซเดลจึงต้องตามไปอยู่กับเขา โดยสัญญากับพ่อว่าจะแต่งงานได้ซั่มผ้าขาวที่จึงเป็นปะรำพิธี ตามประเพณีอย่างดี

ภาพสองคนพ่อลูกนั่งอยู่ในซุ้มศาลาเล็กๆ ที่เป็นซุ้มรอรถไฟที่โดดเดี่ยวอยู่กลางแผ่นดินโล่ง มีหมอกขาวไปทั่วท้องทุ่งจรดฟ้า เพลงรำลึกลับที่ดูหนังนี้สิบครั้งก็น้ำตาไหลสิบครั้ง เต็มๆ ไม่มีขาด ไพเราะและโศกเศร้ามากกกก

เทพเวียถามว่า เขาขอให้ลูกทิ้งพ่อแม่ไปหาเขา
ในที่ไกลอย่างนั้นหรือ

“เปล่า หนูอยากไปเอง หนูจะทำให้พ่อเข้าใจได้
ยังงี้ ทำไมหนูถึงทำในสิ่งที่หนูทำ ทำไมหนูต้องเดินทางไป
ไกล ไกลจากบ้านที่หนูรัก หนูเคยมีความสุขอย่างที่หนูควรมี
เหมือนที่หนูเคยมี ที่หนูเคยอยู่ใกล้ชิดกับคนที่ใกล้ชิดกับหนู
ที่นี่ ที่บ้านที่หนูรัก ใครจะรู้ว่าผู้ชายคนหนึ่งเข้ามา ผู้ที่เปลี่ยน
รูปร่างความฝันของหนู ตอนนี้เขาไม่มีใครช่วย หนูต้องยืน
เคียงข้างเขา ฝ้ามองฝันเก่าๆ จางหายไป มันช่างเป็น
ทางเลือกที่น่าหดหู่ อยากอยู่บ้าน อยากอยู่กับเขา ปิดใจไม่
หวังสิ่งใดนอกจากเขา ต้องจากบ้านที่รัก ที่นั่นคือที่ที่หัวใจหนู
ตกลงปลงใจ หนูต้องไป ใครจะรู้ว่าหนูจะต้องระหกระเหินไป
ไกลจากบ้านอันเป็นที่รัก แต่อยู่ที่นั่นกับคนรักของหนู หนูก็
เหมือนได้อยู่บ้านแล้ว”

คราวนี้มาถึงลูกสาวคนที่สาม ชาวเลห์ เป็นคนชอบอ่านหนังสือ เพียดกำชายหนุ่มรัสเซียจับเธอด้วยการให้ยืมหนังสือ

ความรักงอกงามในใจ แต่พ่อไม่ให้ สาวเจ้าหนีออกจากบ้านไปแต่งงานในโบสถ์หลวงพ่อชาวคริสต์ แม่วิ่งร้องให้ไปบอกพ่อที่เงินรณมแทนม้าซาเสียอยู่ตามทางกลางทุ่ง เขานั่งซึมมาก เจ็บมากอยู่นาน จนกระทั่งตื่นจากภวังค์ เพราะได้ยินชาวเลห์เรียก เธอยืนน้ำตานองหน้าอยู่ตรงนั้น ขอร้องให้พ่อยอมรับเธอและเพียดกำ อย่าได้ตัดขาดเธอ

เทพเวียไตร์ตรองอย่างเศร้าสลด จัดแย้งสุดฤทธิ์ในใจ ลูกเขยรัสเซีย รับไม่ได้ แต่ลูกสาวเรารักเขา มองดวงตาของลูกติ แต่ลูกเขยรัสเซียเนียนะ แล้วประเพณีจะไปอยู่ที่ไหน

“ยอมรับหรือ ฉันจะยอมรับพวกเขาได้อย่างไร ฉันจะปฏิเสธทุกอย่างที่ฉันเชื่อได้หรือ มาคิดดูอีกที ฉันจะปฏิเสธลูกสาวตัวเองได้หรือ มาคิดดูอีกที ฉันจะหันหลังให้กับความศรัทธาของตัวเองได้อย่างไร พวกพ่อของฉัน ถ้าฉันพยายามฝืนมันเกินไป มันจะหัก มาคิดดูอีกที ไม่ ไม่คิดแล้ว ไม่ ไม่ ไม่ ไม่”

แล้วเทพเวียก็ไสเกวียนจากไปโดยไม่ยอมเหลียวมามองลูกสาวที่ยืนคร่ำครวญอยู่โดดเดี่ยวในทุ่งแล้งเดียวดาย

ทางการรัสเซียส่งให้ชาวยิวในหมู่บ้านนาเทฟก้า แยกย้ายกันออกไปประเทศอื่นแต่โดยดี สลายหมู่บ้านเสีย ไม่เช่นนั้นจะใช้กำลัง ชาวบ้านมาเย็นชมนุ่มรับฟังทวารอ่านใบ คำสั่งให้ย้ายออกภายในสามวัน พวกเขาพยายามทำใจกันอย่าง หดหู่แต่ก็ยังแซวกัน

“นี่คงเป็นสาเหตุให้พวกเราต้องสวมหมวกอยู่ เสมอละชีนะ”

หนังจบลงที่ขบวนเดินทางของชาวบ้านแยกย้าย กันไปต่างประเทศ หมู่บ้านเจียบไม่มีใครหลงเหลืออยู่เลย ที่ท้ายขบวน คนสีชอบนหลังคาอันเป็นสัญลักษณ์ของประเพณี และการทรงตัวให้ดี ก็สีชอเดินตามมาเป็นเชิงถามไถ่ เทฟเวีย หันไปมองและยกคิ้วให้ เรียกให้คนสีชอเดินตามมา เขาต้อง เอาประเพณีไปด้วย

ฉันและสามียกหนังเรื่องนี้เป็นลำดับที่หนึ่ง หนัง ในดวงใจ เพื่อน ๆ คนใดที่ชอบดูหนังและยังไม่ได้ดูเรื่องนี้ ก็ควรจะแนะนำให้ดูเสมอ เป็นหนังที่มีความเป็นชีวิตและแสดง จิตวิญญาณของคนได้ซาบซึ้งตรึงใจ

เหมือนดอนญ่าที่เลิกละตัวเองออกมาจากสวน สีเขียว ไม่มีใครมองไม่เห็นเธอได้ในวันอันงดงาม

- (บน) ดอนญ่าขาว

- (ล่าง) ดอนญ่าแดง

ฉันย้ายเข้ามาอยู่บ้านสวน เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 เป็นวันที่ผู้รับเหมาส่งบ้านนำกุหลาบมาลงมาให้ กองหนึ่ง ตามที่เคยบอกไว้ ที่บอกว่ากองหนึ่ง เพราะเขาก็นำมาและไม่ได้พบกัน ฉันจึงไม่ทราบ มันกองอยู่ใต้ต้น ต้นทมน้ำบ้าน สามสี่วันต่อมาฉันเดินไปพบ และไม่ทราบว่ามันคืออะไร เป็นตอสั้น ๆ ยาวสักสิบหนึ่งและมีหนาม ตามกิ่ง คุณไปดูมาจึงนึกขึ้นมาได้ว่าสงสัยจะเป็นกุหลาบ ที่เขาว่าจะเอามาฝากเป็นแน่แท้

เขาเคยเปรยว่า กุหลาบนี้มีหนาม เอาปลูกไว้ตามรั้วจะกันขโมยไปในตัว ฉันจึงเอาไปปลูกไว้ริมรั้ว แต่ริมรั้วก็ดินไม่เรียบ แถมมีวัชพืชมากมายตั้งแต่ต้นเลื้อยติดดิน ต้นตั้งต้นสูง และมีต้นปอกระสาขึ้นดกงดงาม ที่มันงามมากเพราะฉันไม่ได้ปลูก มันขึ้นเองนอกรั้ว ส่วนต้นไม้ในรั้วที่ปลูก คุณดูแลอย่างดี คอยจะเข้าไฉนอยู่เรื่อย

ที่นั่น

มีเธอ

กุหลาบมาลง

สำหรับฉันแล้วไม่ค่อยจะสนใจกันขโมย การกันขโมยเป็นภาระมาก ปิดประตูใส่กลอน สลักกุญแจอย่างแพงๆ ยิ่งงี้ก็แพ้กุญแจผีดูๆ บานกระຈกประตูก็ตัดเป็นวงสอดมือเข้าไปจนได้ ทำระเบียงสูงอยากจะป็นก็เรื่องกล้วยๆ ปลุกต้นไม้หำงระเบียงก็เรื่องหมูๆ เอาเป็นว่าถ้าคิดจะขโมยอะไรก็กันไม่อยู่ เสียค่ากันไปเปล่าๆ บางทีมีเหตุฉุกเฉิน อุปกรณ์เหล่านี้จะกันเราหนีออกจากบ้าน อาจช่วยให้เราตายอย่างอบอุ่นอยู่ในบ้าน

วิธีกันขโมย มีคนบอกว่าให้สร้างเพื่อนบ้านเป็นมิตรกับเพื่อนบ้าน ฉันพอเข้าใจ คือกันไม่ให้เพื่อนบ้านมาเป็นขโมยซะเอง หรือเอาเพื่อนบ้านไว้ดูว่ามีคนแปลกหน้ามาเป็นขโมยหรือเปล่า จะได้สเกตซ์หน้าให้ตำรวจดู แต่คงไม่ได้หวังว่าเพื่อนบ้านจะไล่จับขโมยให้

ฉันเคยบอกคนอื่นว่า บ้านเราไม่มีของสำคัญอะไรให้ห่วงว่าจะมีคนมาขโมย เป็นของใช้สอยในชีวิตประจำวันจะเอาก็เอาไป เขาหัวเราะบอกว่าอะไรมันก็ขนทั้งนั้นแหละถ้ามันมา อย่างนี้บ่อยนักแล้วกัน เดียวมันเสียเที่ยว มันจะโกรธเอา แล้วมาทำร้ายเราแก้โมโห อย่ำงไรก็ตาม ที่แน่ๆ ก็คือความสุขสงบใจของเรา ถูกขโมยไปเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่คิดเรื่องกันขโมย

กุหลาบเมาะล่ำเลิงอยู่เฝ้ารั้วได้ไม่นาน เห็นว่า ความที่มันรก ดอกกุหลาบหายไปในดงวัชพืช คนสวนมองไม่เห็น ลืม จะตายเปล่า เดี่ยวคนให้เขามาถามไถ่จะตอบว่าตายแล้ว ก็เกรงใจ อย่ากระนั้นเลย ไม่ได้หวังให้มันมากันขโมยอยู่แล้ว ก็ย้ายมาปลูกเป็นกอกลมข้างสนาม ตั้งคนสวนเสร็จก็ไม่ได้ตามไปดู

นานเลยกว่าจะนึกขึ้นได้ ไปเที่ยวเดินหาว่าเขาเอาไปปลูกไว้ตรงไหน เขาปลูกในที่ไกล เป็นมุมที่ไม่ค่อยไปดูแลดินเหนียวและแห้งผากเป็นสีขาวเทาดูเหมือนดินตาย กุหลาบก็เป็นดอกแห้งปักอยู่อย่างสิ้นหวัง ฉันไม่รู้เลยว่าในความเจียบของเจ้ากุหลาบ มันรอคอยอยู่อย่างอดทน ไม่โตและไม่ตาย

ฉันปรับปรุงดินให้มันใหม่ เวลารดปุ๋ยน้ำคอยจำว่าที่มุมหนึ่ง เจียบๆ ในสวนนี้มีเจ้ากุหลาบคอยอยู่ กุหลาบเมาะล่ำเลิงนามไพเราะเพราะพริ้งทำให้คิดถึง เมย์เจิง สาวงามที่เป็นคนรักของพญาน้อยในตำนานล้านนา

ไม่รู้เป็นอะไร จำ จำ ลืม ลืม บำรุงไม่สม่ำเสมอเพราะลืม ลืม อยู่เรื่อย คราวนี้เลยระดมลงอาหารให้ มันก็ให้ไบบ้อเริ่มออกมาจากตอ มันคงนึกในใจว่า “ไม่สนใจฉันเลย ฉันอุตส่าห์ไม่ตายมาหนึ่งปีแล้วนะ” คนเราก็เหมือนกัน มักส่งความสนใจมองตรงไปข้างหน้า เห็นแต่คนอื่น เห็นแต่เรื่องอื่น ๆ ไม่ค่อยเบนสายตามามองคนนั่งข้าง ๆ

มีปัน เริ่มลดความสนใจเรื่องในบ้านลงเมื่อหัน
 เข้าวัดปฏิบัติธรรม มีความรู้สึกที่วัดเป็นสวรรค์ ได้อยู่เงียบ ๆ
 เติบงามดูเครื่องขมิ้นจนชมตัวเอง นั่งสมาธิได้นานจนต้องให้
 ตัวเองชม ความสวยของป่าธรรมชาติรอบตัว ทำให้คลาย
 ความเครียดของประสาทสมองลง มีปันรู้สึกว่าได้ทำสิ่งที่ดีเลิศ
 กว่าคนอื่นที่ไม่ได้เข้าวัด คนอื่นที่ไม่เคยปฏิบัติธรรม อีกทั้ง
 วัน ๆ ไม่ต้องมีเรื่องยุ่งของงานบ้านให้ต้องวุ่นวายทั้งวัน ชักผ้า
 หุงข้าว ถูบ้าน กินข้าว ล้างจาน ล้างรถ อาบน้ำหมา รดน้ำ
 ต้นไม้ เก็บข้าวของลงถังขยะ เอาขยะไปทิ้ง กวาดลานหน้า
 บ้าน และคอยรำคาญปนหงุดหงิดกับเสียงหมา 3 ตัว ที่ทะเลาะ
 กันดังข้ามรั้วมาจากข้างบ้าน

แต่มาที่นี่ ไม่ต้องทำอะไรเลย กินข้าวกันบาตร
 หลวงพ่อแล้วล้างจานที่ตัวเองกินหนึ่งใบ ล้างแก้วหนึ่งใบ แม้
 ทั้งวันจะกินข้าวมือเดียว แต่ก็รู้สึกดี ไม่ได้เบื่อข้าว แต่เบื่อ
 การกินข้าว

เสียดายเวลาแปดวันที่ช่างหมดไปเร็ว ชื่นใจกับ
 ความเงียบสงบยังไม่ได้เต็มอิ่ม ก็ต้องกลับบ้านแล้ว เฮ้อ! บ้าน

มีปันมองหน้าสามีแวบหนึ่ง ยิ้มให้อย่างจัดจ้าน
 เป็นการทักทาย ยังมีปันไปวัดหลายครั้งมากขึ้นเท่าไร
 เมื่อกลับมาก็ยังรู้สึกว่า ได้ทำสิ่งดี ๆ ที่ถูกต้องที่สามีไม่เคยทำ
 ยิ่งรู้สึกว่ามันเสียดายที่สามีไม่สนใจธรรมะ สู้เธอไม่ได้ที่เธอไป
 ปฏิบัติธรรม

สามีนั่งเชียร์บอลในจอทีวี มีบ้านหงุดหงิดที่สามิ
เสียเวลากับเรื่องไร้สาระ น่าจะมาฟังเทศธรรมะด้วยกันจะดี
กว่า

สามินอนหลับกรนดัง เพราะเหนื่อยจากการงาน
มีบ้านหงุดหงิดที่สามิ น่าจะลุกมานั่งสมาธิมากกว่า การนั่งสมาธิ
ให้การพักผ่อน ให้พลังงานมากกว่าการนอนหลับเสียอีก

มีบ้านตั้งใจที่ตัวเองปฏิบัติธรรมมานานถึงสองปีแล้ว
ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะปฏิบัติต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าชีวิตจะหาไม่
มีบ้านไม่สนใจสามิ เพราะสามิทำให้เธอหงุดหงิดรำคาญไปเสีย
ทุกเรื่อง คนไม่เข้าวัดก็อย่างนี้แหละ มีบ้านคอยว่าในใจขณะใช้
สายตาขว้างก้อนไป

เมื่อน้องสาวมาเยี่ยมที่บ้าน เห็นอาการของมีบ้าน
ก็สงสัย จึงส่งคำถามออกมาซื้อ ๆ “ปฏิบัติธรรมมาสองปีแล้ว
ทำไมไม่เย็น ถ้าอยู่วัดเย็นกลับมามีบ้านต้องเย็นด้วยสิ ไม่อย่าง
นั้น ก็เป็นหินทับหญ้า”

ทางเสียงนั้นจุดความโกรธของมีบ้านจืดขึ้นมา ร่ำ ๆ
จะระเบิดอารมณ์ใส่ น้องสาว พลันสายตาก็แลเห็นสามิที่นั่งนิ่ง
อยู่นั้นแอบถอนหายใจแผ่วยาว

มีบ้านชะงัก สะกดอารมณ์ ยังดีที่การนั่งสมาธิ
มายาวนานหิบบินน้ำแข็งให้ใจ แม้จะก้อนเล็ก ๆ แต่ก็ทำให้
พอห้ามใจได้ มีบ้านหยุดคิด เดินเข้าห้องนอน ปิดประตู

มีปั้นหายใจลึกๆ ยาวๆ ช้าๆ ขณะยืนนิ่ง สองมือประสานกัน หายใจเข้าลึกๆ ยาวๆ ช้าๆ หายใจออก หายใจเข้าลึกๆ ยาวๆ ช้าๆ หายใจออก หายใจเข้าลึกๆ ยาวๆ ช้าๆ อุณหภูมิในใจลดลง เธอถามตัวเอง “นี่เราโกรธหรือ ทำไมล่ะ แล้วที่น้องพูดก็น่าคิดนะ เราปฏิบัติธรรมมาสองปี แล้วอย่างน้อยน่าจะเย็นลงบ้างสิ ทำไมเราจึงเย็นเฉพาะตอนอยู่วัด แต่ร้อนตอนอยู่บ้าน”

มีปั้นนั่งลง หายใจช้าๆ ค่อยๆ มองย้อนเข้าไปในตัวเอง เข้าไปในความรู้สึกที่มีและเคยมี เข้าไปในพฤติกรรมของตัวที่ทำและเคยทำ เข้าไปในความรู้สึกของใจที่เป็นและเคยเป็น แล้วเธอก็มองเห็นบางอย่างไฉๆ อยู่ริมหัวใจ มันเป็นเรื่องกระชิบจากจิตใต้สำนึกฝ่ายดี ที่ค่อยๆ บอกเล่าออกมาให้เธอฟัง ในขณะที่จิตใต้สำนึกฝ่ายเลวนิ่งไขว่ห้างมองดูอยู่เงียบๆ

“เราโอ้ไ้มากนะ มีทิฐิมากนะ มีความเห็นผิด เห็นว่าเราดีกว่าคนอื่น ดีกว่าคนที่ไม่ไปวัด ไม่ปฏิบัติธรรม มันไม่ใช่หรอก คนที่ไม่ไปวัดเป็นคนดีก็มี คนปฏิบัติธรรมหนักๆ เห็นผิดหลงตัวเองก็มี สงสัยจะอย่างเรานี้ด้วย ความถือดีนี่เองที่พาเราหลงแบ่งแยก ว่าสิ่งที่เราทำนั้นดี คนอื่นสิ่งอื่นที่เหลือไร้ค่าไร้ความหมายไปหมดเพราะเราดูถูกเอาไว้ นี่ปฏิบัติผิดแล้วสิเรา โอ...”

มีปັນคิดถึงสามี แม้เขาจะไม่เข้าวัด แล้วเขาไม่ตีตรงไหนหรือ เขาขยันทำงานหาเงินมาเลี้ยงดูเธอแท้ๆ เขาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ญาติมิตรและเพื่อนบ้าน เขาอารมณ์ดี ชอบดูบอลแต่ก็ไม่ได้เล่นพนันบอล ไม่ปฏิบัติธรรม แต่ก็ส่งเสริมเธอเมื่อเธออยากปฏิบัติ จักรลไปส่งที่วัด จักรลไปรับเธอกลับบ้าน

เขาเห็นเธออยู่ในสายตาเสมอ แต่เธอกลับไม่เห็นเขา ยิ่งคิดใคร่ครวญก็ยิ่งตกใจ ละอายใจ รู้สึกแค้นกับตัวเอง รู้สึกอายหลวงพ่อยู่ในใจ ลูกศิษย์ไม่เอาไหน

“อย่าเสียใจ คนเราทำผิดพลาดได้ สำคัญแต่ว่าเมื่อผิดพลาดไปแล้ว อย่าทำอย่างนั้นอีก”

มีปັນรำลึกถึงคำหลวงพ่อพุทธทาสที่เคยได้อ่านมา เธอรู้สึกมีกำลังใจขึ้น เย็นนี้มีปັນทำอาหารจานโปรดให้สามี บอกเล่าด้วยความสำนึกผิดต่อความละเลยการใส่ใจที่เธอควรให้เขาและเอ่ยคำขอโทษ สามียิ้มให้อย่างอ่อนโยน เขาโอบกอดเธอไว้ด้วยอาการปลอบใจ

“ผมรู้ว่าจะต้องมีวันนี้”

เขาพูดและเข้าหาเยวว่า “ผมอดส่ำห้ารอมาตั้งสองปีแล้วนะ”

วันนี้ กุหลาบเมาะลำเลิงสวยใช้ได้ ยังไม่เห็นดอก
 หรอกเพราะเพิ่งแตกใบสูงแค่คลุมดินอยู่ ยังต้องคอยสนใจ
 ประคบประหงมกันอีกนาน แต่ก็ไม่เป็นไร มีเวลาให้มันนาน
 ได้เท่าที่มันต้องการ ฉันจะยังใส่ใจมันเสมอไปจนถึงเวลานั้น

คุณหมอท่านหนึ่งได้เล่าให้ฉันฟังว่า

“ผมไม่สนใจศาสนา ผมจะไม่ไปวัด ไม่ไปฟัง
 เทศน์ แต่ผมก็ศึกษา ผมชอบอ่านหนังสือแล้ววิเคราะห์ด้วย
 ตัวเอง แต่อย่างไรก็ตาม ผมก็คิดว่า เมื่อผมแก่ชราลง ผมก็
 อยากจะบวช ถึงเวลานั้น ผมจะบอกภรรยาของผม แต่ถ้าเขา
 ไม่อยากจะให้ผมไป ผมก็จะอยู่เป็นเพื่อนเขา”

ฉันรู้สึกประทับใจในความคิดของหมอที่มีต่อ
 ภรรยา แม้จะเป็นความคิดของวันนี้ แต่เขาก็ได้ส่งความใส่ใจ
 ให้ภรรยาไปรออยู่ในอนาคตแล้ว

ส่วนฉันจะเริ่มตามติดตั้งแต่วันนี้ไปจนถึงวันนั้น
 วันที่กุหลาบเมาะลำเลิงจะให้ดอกสวยงามของมันบานชม
 แสงตะวัน

ถ้าจะถามว่า ดอกไม้อะไรนะที่สีม่วง คำตอบคือบลูฮาวาย
ดอกไม้อะไรนะ ดอกสวย คำตอบคือบลูฮาวาย
ดอกไม้อะไรนะ ถ้าอยากเห็นมันรู้เรื่องสบาย ๆ ในสายลม
ไม่กอดกันเป็นก้อนแบบดอกเข็ม ดอกที่แสดงความเป็น
หญิงสาวหญิงสาวในสายลม คำตอบคือบลูฮาวาย
ดอกไม้อะไรนะ ออกดอกตลอดปี ไม่มีวันลาพักร้อน
คำตอบคือบลูฮาวาย

บลูฮาวาย ฮาวายเมืองเกาะกลางมหาสมุทร
แปซิฟิกที่มีสาวผิวแทนโชว์สะดือสวย คล้องมาลัยดอกกลิ่นหอม
สวมมงกุฎดอกกลิ่นหอม นุ่งผ้าลายดอกไม้แหวกข้างโชว์อวด
ขาอ่อน ฮาวายเมืองแห่งความสนุกสนานตลอดปี ไม่มีวันลา
พักร้อน

หญิงสาว

ในสายลม

บลูฮาวาย

บลูฮาวาย ฮาวายสีน้ำเงิน สีน้ำเงินสดใสของ
ท้องน้ำสีน้ำเงิน สดใส สดใส

สิบสองปีก่อน เคยปลูกบลูฮาวายไว้กอหนึ่ง มัน
ยืดตัวจนยาว ยืดจนลำต้นอันอ่อนเป็นเส้นสปาเกตตีนั้นดู
น่าเกลียด ดอกก็น้อย ฉันไม่รู้เลยว่าปลูกมันไว้ในที่ที่แดดไม่
จัดพอ มีร่มเงาของต้นพุทเดี้ยๆ มาบังแดดไว้ แต่มันรัก
แสงแดดและสายลม สัมกับเป็นฮาว่าย ฮาวาย

ความที่ไม่เข้าใจจึงไม่กล้าปลูกอีก พอมาจัดสวน
ใหม่ นึกว่าดอกอะไรน้อ จะให้ความรู้สึกที่สัมผัสได้ถึงความ
รื่นรมย์ที่โอบน้อมอย่างอิสระ ทุกคำตอบมุ่งไปที่บลูฮาวาย

อะฮ่า ใช่แล้ว บลูฮาวาย เห็นแล้วหัวใจจะวาย
ทุกที สวยถูกใจไม่มีใครปาน

ลองกันใหม่ ถ้าปลูกแล้วไม่ตายจะได้อยู่กันนาน
แล้วก็โอเค มันทำหน้าที่สวยทุกวัน สวยได้สวยดี แบ่งไปเพิ่ม
กอใหม่ไปเรื่อยๆ บางทีไม่แน่ อนาคตอาจเปลี่ยนสนามหญ้า
เป็นสนามบลูฮาวาย ให้มันเลื้อยไปตามพื้นได้คันไม้ใหญ่ๆ
สนามสีม่วง อะฮ่า แปลกดี

ได้ยินคำว่าบลูฮาวาย เป็นต้องคิดถึง เอลวิส
เพรสลีย์ ผู้ร้องเพลงบลูฮาวายด้วยเสียงทุ้มทุ้มลึก ถึงลงไป
หัวใจแฟนเพลงสาวๆ ที่นั่งตาลอยอยู่ข้างเวที

ขอบคุณ คุณโตมร ศุขปรีชา ได้ช่วยเหลือแปล
เนื้อเพลงบลูฮาวายที่ Leo Robin และ Ralph Rainger แต่ง
มาให้

ยามราตรีเหมือนสวรรค์
และเธอคือสวรรค์สำหรับฉัน
เธอผู้น่ารักใคร่
และฮาวายสีคราม
ด้วยความน่ารักทั้งปวง
จึงพึงเกิดความรัก
จงมากับฉัน
ขณะดวงจันทร์ขึ้นพันผิวน้ำ
ราตรียังเยาว์วัย
เฉกเช่นเดียวกับเรา เช่นกันกับเรา
ความฝันกลายเป็นจริง
ในฮาวายสีคราม
และฝันทั้งปวงของฉันจะเป็นจริงได้
ในคำคืนอันเปี่ยมเวทมนตร์นี้ เมื่อมีเธอ

นึกถึงเอลวิส เพรสลีย์ครั้งใด จะเห็นภาพฉาก
หนังชีวประวัติของเขาภาพหนึ่งทุกที เอลวิสไปสมัครเป็น
นักร้องไว้กับห้องดนตรีแห่งหนึ่ง ครั้นวันที่สาวผู้ประสานงาน
โทรศัพท์ถึงเอลวิสเพื่อจะเรียกให้เข้ามาที่ห้องอัดเสียง เพื่อ
บันทึกเสียงไว้ให้เจ้านายฟัง เธอส่งเสียงไปว่า

“ฮัลโล มิสเตอร์เพรสลีย์ ดิฉันโทรฯจากห้องอัด
เสียงที่คุณมาสมัครไว้ คุณจะมาที่นี่ได้มั๊ยคะ ฮัลโล ฮัลโล
คุณได้ยินมั๊ยคะ ฮัลโล ฮัลโล...”

เจียบ ไม่มีเสียงตอบ

“ฮัลโล ฮัลโล...”

เจียบ ไม่มีเสียงตอบ

แล้วทันใดนั้น ประตูก็เปิดออกอย่างพรวดพราด
เอลวิสยืนอยู่ตรงนั้น ที่ประตู

เวลาที่ใครคนหนึ่งมีความฝัน หัวใจของเขาจะอยู่
ที่นั่นตลอดเวลา ความมุ่งมั่น ความหวังอันเร้าร้อน เต้นร็อก
อยู่ในจังหวะการเต้นของหัวใจ พลังขับเคลื่อนพร้อมจะพุ่งไป
สู่ทุกที่ที่เปิดเป็นช่องว่างให้ การปรากฏตัวอย่างฉับพลันของ
เอลวิสบอกว่า เขาพร้อมจะมาที่นี่มากกว่าพร้อมจะคุยทาง
โทรศัพท์

เดี๋ยวนี้มีรายการค้นฟ้าคว้าดาว ตามล่าหาความฝัน
มากมายหลายโหล่ว ทั้งในเมืองไทยและเมืองนอกทุกอาทิตย์
มีทั้งเสียงหัวเราะและน้ำตา แต่ฉันก็ว่าดี อย่างน้อยก็ดีกว่าไม่มี
อะไรเกิดขึ้น เวทีปลุกความฝัน และความฝันปลุกจิตวิญญาณ
มีดาวดวงใหม่เกิดขึ้นทุกวัน

นอกจากสิ้นน้ำเงินของทะเลสีครามแล้ว สิ้นน้ำเงิน
สวยยังมีอยู่ในท้องฟ้า คอยให้ความสุขใจแก่เราด้วยเพลง
Blue Skies ของ Irving Berlin

ท้องฟ้าสิ้นน้ำเงินยืมให้ฉัน
ไม่มีอื่นใดยกเว้นท้องฟ้าสิ้นน้ำเงินที่ฉันมองเห็น
นกสิ้นน้ำเงินกำลังร้องเพลง
นับแต่ฉันไป จะไม่มีอะไรอื่นอีก
นอกจากท้องฟ้าสิ้นน้ำเงิน
ฉันไม่เคยเห็นดวงตะวัน
ส่องแสงเจิดจ้าเพียงนี้มาก่อน
เมื่อเรามีความรัก ทุกสิ่งแลดูงดงาม
เฝ้ามองวันผ่านผันเร็วรี่
เมื่อเรามีความรัก มันช่างโอบกอดไปรวดเร็ว
วันอันเศร้าหมองเหล่านั้นล้วนจากไป
และนับแต่ฉันไป
ไม่มีอื่นใดอีกนอกจากท้องฟ้าสิ้นน้ำเงิน

ท้องฟ้าสีน้ำเงินทำให้ชีวิตสดใส หัวใจเบิกบาน มีพลัง ทำให้วันใหม่ ๆ มีความหวัง ความหวังที่จะเติมเต็มให้ชีวิตของตัวเอง เราใส่สิ่งดี ๆ ลงในชีวิตของเราได้ด้วยตัวเราเอง มีคนบอกว่าให้เด็ดดอกไม้เสียดังแต่ยังมีโอกาส เราอยากทำอะไรดี ๆ ให้ตัวเองก็รีบทำ เราอยากทำอะไรดี ๆ ให้คนอื่นก็รีบทำ ใช้ชีวิตให้เหมือนเป็นวันสุดท้าย ชีวิตที่ดีที่มีประโยชน์ มีคุณค่าสมกับที่ได้เกิดมา และให้เป็นชีวิตที่มีหัวใจที่เป็นสุขด้วย

ฉันเคยเขียนบทอาลาให้เพื่อนคนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนดี ใคร ๆ ก็เศร้าในวันที่เขาจากไป ใคร ๆ ก็ตระหนักในความดีของเขา

พระจันทร์โรยน้ำค้างลงมาแล้วเพื่อน
 สัจธรรมได้พาเธอเดินทางไป
 หลังจากที่เราได้ทำให้หลายคน
 รู้จักคำว่า ‘เพื่อน’ และ ‘ความดี’
 หน้าที่ของเธอเสร็จแล้วอย่างสมบูรณ์
 และพวกเราจะต้องโศกเศร้า
 อยู่ในความระลึกถึงเธอ
 ตลอดไป

เกิดมาทั้งที ควรรักตัวเองด้วยการดูแลชีวิตของตัวเองให้ดี ให้หนทางที่ถูกต้อง มีคนมากมายที่ชอบเอาความหลังมาบังหน้า เวลาทำอะไรจะร้องขอให้คนอื่นเห็นใจ คนอื่นๆ จะต้องคอยมารับรู้ความหลังอันขมขื่นของเขา ความหลังอันว่าเหวของเขา เพื่อจะอภัยให้เขาในสิ่งที่เขาทำในวันนี้ ว่ามันเนื่องมาจากความหลังอันหดหู่

ฉันเคยดูหนังฝรั่งเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องในวัยเด็กของลูกสาวกับลูกชายในเรื่อง ตลอดความยาวของท้องเรื่อง คือสภาพของครอบครัวอันขมขื่น แม่เป็นโรคประสาท เข้าออกโรงพยาบาลอยู่เสมอ พ่อก็ต้องคอยดูแลแม่จนไม่ได้เอาใจใส่ลูกทั้งสอง มีเรื่องเลวร้ายเกิดขึ้นมากมายทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนในที่สุด นั้ก็จบลงที่การจากไปของพ่อแม่

ส่วนลูกทั้งสองก็ได้เติบโตขึ้น ได้เข้าเรียนมหาวิทยาลัย ได้จบออกมาทำงานดี ๆ ทั้งสองยังคงอยู่บ้านหลังเดียวกัน เป็นพี่น้องที่อบอุ่น ดูแลกัน และเข้าใจกัน และที่สำคัญ ทั้งสองกล่าวว่า

“แม้ว่าเราจะมีอดีตที่เลวร้ายขนาดนั้นมายาวนาน แต่มันก็จบลงแล้ว บัดนี้ เราสองคนมีชีวิตที่เป็นปกติสุข เหมือนคนในสังคมทั่วไป และเราไม่ได้มีปมด้อย เราไม่ได้ถูกความหลังรบกวนความสุขของเราในวันนี้แม้แต่น้อย”

นั่นพิสูจน์ว่า คนที่มีความหลังที่เลวร้าย ก็มีวันนี้ที่ดีงามและสดใสได้

เกิดมาทั้งทีควรให้เกียรติตัวเองด้วยการทำตัว
เป็นคนมีคุณค่า มีประโยชน์ มีความหมาย เพราะทุกชีวิตมีค่า
แม้แต่ดอกไม้ก็มีคุณค่าต่อโลก โลกไม่เคยสร้างอะไรขึ้นมาโดย
ไม่มีเหตุผลและไม่มีจุดประสงค์ แม้แต่ดอกไม้ก็ถูกจัดวางมา
แล้วว่ามันจะต้องมาทำหน้าที่อะไร การที่เราไม่รู้ ไม่ได้แปลว่า
คุณค่าหรือเหตุผลหรือหน้าที่นั้นจะหายไป

เหมือนบลูฮาวาย

บลูฮาวายไม่มัวมาสงสัยว่ามันเกิดมาทำไม เกิด
มาเพื่ออะไร บลูฮาวายจะอดตีม่วงเพื่อให้โลกมีสีสัน มันจะ
สวยเพื่อให้ผู้พบเห็นชื่นใจหายเศร้า มันจะร่าเริงสบายๆ ใน
สายลมอย่างพอใจในตัวมันเอง มันจะมีความสุขให้เต็มเวลา
ที่มันมีชีวิตอยู่ ไม่ใช่แค่พาร์ตไทม์ ใดๆ ผ่านมาก็จะรู้ ใครๆ
ผ่านมาก็จะชื่นชม

นี่คือเธอ หญิงสาวในสายลม

บลูฮาวาย

“แก้วใจจำ รู้ตัวไหมว่างามนำภิรมย์ โอ...พระพรหม
คงปั้นเสกสรรค์ให้สดใส สวยปนโสก หวานปนเศร้า ยั่วเย้า
ใจ แก้วผ่องใสแม้อยู่ในความมืดมิดเลย”

เสียงร้องเพลงของ สุเทพ วงศ์กำแหง แ่วมา
ชื่นใจ

ฉันได้หอมกลิ่นดอกแก้วครั้งแรกตอนเป็นนิสิต
ปี 1 จักรยานไปตามทางแคบๆ ซึ่งมีต้นแก้วรายอยู่สองข้าง
ทางที่นำไปสู่หอประชุมของ ‘มหา (อะ) ไร’ (มหา’ลัย) ซึ่ง
นั่นก็สี่สิบปีมาแล้ว

หลงรักดอกแก้วและกลิ่นหอมของมัน จากนั้น
ถึงนี้ยังไม่เสื่อมคลาย

ดอกแก้ว

ดวงดาว

และใบไม้ร่วง

แต่ฉันก็จากพรากกับต้นแก้วมากที่สุด ใน
กระบวนต้นไม้ที่ได้ปลูก เริ่มตั้งแต่ทำสวนรอบบ้านที่กรุงเทพฯ
เป็นครั้งแรก ซ้อแก้วขนาดหนึ่งเมตรครึ่งมาลิบต้น แก้วแคะ
สูงแค่หัวเข่าอีกลิบต้น ความที่ดินมีปัญหาคือ ตอนปลูกบ้าน
ทางเข้าบ้านแคบมาก รถชุดดินเข้าไม่ได้ต้องใช้วิธีเจาะชุดดิน
ขึ้นมาเพื่อฝังเสาใหญ่สามลิบ เจ็ดหลุมกับหลุมเล็กนับไม่ถ้วน
ดินที่ขุดมาลิกสามลิบเจ็ดเมตร เป็นดินเหนียวเลนองทั่วไป
หมด พอมาถึงตอนสร้างตัวบ้าน คนงานทิ้งเศษปูนเศษหินก้อน
ใหญ่กว่ามือแบผสมลงไปอีก สุดท้ายตกแต่งหน้าดินด้วยดิน
ปลูกต้นไม้เป็นถุงๆ ซึ่งให้อาหารไม่นานสามเดือนก็จืด ต้อง
โทษฉันเองที่ไม่รู้เรื่อง ไม่ถึงสองปี แก้วก็เซย์กู๊ตบายตายเรียบ

เหลืออยู่ที่ต้นสูงสองเมตร เลยหัวไปหน่อย เป็น
แก้วป่า ต้นตั้งทะมัดทะแมง รอดสงครามยืนหยัดอยู่ร่วมกัน
ได้มาตลอดสิบปี ออกดอกหอมหวานไปทั้งหน้าบ้าน ต้อนรับ
เวลากลับบ้าน

กับแก้วป่าอีกต้นซึ่งเป็นต้นเล็กใส่ไว้ในกระถาง
ตั้งไว้ที่ระเบียง เอาไว้กันสายตาจากบ้านคนอยู่ถนนฝั่งตรงข้าม
เพราะห้องอาบนํ้าโปร่งเป็นกระจกด้านถนน วาว โปร่ง แต่ไม่
ไปหรอกนะ มีระเบียงที่บ้่านอยู่ครึ่งหนึ่ง

พอมาจัดสวนใหม่ที่นี่ มีพื้นดินกว้างขวางกว่า
กระถาง เลยคิดจะขอบุณที่แก้วดูแลเรามาตลอด การอยู่ที่
ระเบียงทำให้มันต้องเอนหาแดดสุดๆ จนกลายเป็นต้นลำเอียง
อยู่ที่ระเบียงดูเฉยๆ แต่พอลงดินในที่โล่ง รูปร่างมันก็ดกที่สุด

ในหมุดต้นไม้อื่น บางที่มันอาจจะตาย อยู่ไม่นานก็ตาย มันอาจคิดถึงระเบียบเดิม

แก้วต้นใหญ่ใจดี อยู่มาสิบปีร่มครึ้ม ยืนได้ร่มได้สบาย รักมาก คิดอยากเอามาปลูกไว้ข้างเก้าอี้นั่งเล่นหน้าบ้าน ความที่ไม่รู้เรื่องของฉันทอีกแล้ว ขุดแล้วก็ใส่ปุ๋ยอ้วปมาเปล่าๆ ทั้งต้น ไม่ได้มัด ไม่ได้คลุม ต้นก็ยาวกว่ารถ ค่อยๆ ประคองกันมา มาถึงก็ปลูกลงตรงจุดสวย มันก็โชว์ความสวยของมันว่าสมแล้วที่ให้ฉันทมายืนตรงนี้ สวยสมตำแหน่งเทพีหน้าบ้าน

ผู้รับเหมาก่อสร้างมายืนดูแล้วบอกว่า

“อย่างนี้ต้องตัดกิ่งออกสักครึ่ง ไม่งั้นตายแน่”

ฉันดี้อย่างไร คิดแต่ว่าอยากได้ต้นไม้สูงที่สุดเท่าที่ต้นไม้จะให้ได้ สวยที่สุดเท่าที่ต้นไม้จะให้ได้ เลี้ยงมานานสิบปี มาตัดเสียครึ่งหนึ่งกว่าจะได้โตกลับเท่าเก่าต้องเสียเวลา คอยอีกห้าปีสินะ ไม่เอา ไม่ตัด

ฉันไม่รู้แม้แต่ร้อยละว่า ฉันไม่ได้ลืมหินเดือนแก้วสักเดือนก่อนขุด ไม่รู้ว่าลิดกิ่งลิดใบช่วยมันหน่อย ไม่รู้อะไรเลย ไม่รู้ว่าการเอาต้นไม้มาตามภาพสวยที่เห็นในหัวเท่านั้นจะทำให้มันตาย

มันอดทนที่จะให้ความฝันของฉันเป็นความจริงมากมาย แม้มันจะโทรมลงสุดๆ มันก็ทำหน้าที่ของมันอย่างเต็มที่ มันอดทนจนวาระสุดท้าย วันที่สายลมแรงพัดมันจนล้มลงนอนกับพื้น แล้วมันก็จากไป

ฉันขอโทษมันอย่างเศร้าใจ ขอบคุณในความ
อดทนของมันที่มีให้ฉัน แก้วไม่เคยเรื่องมาก เป็นต้นไม้ที่เป็น
เพื่อนเสมอ อะไรก็ได้ ยังไงก็ได้ ฉันจะอยู่เคียงข้างเธอเสมอ
มันน่ารักมากทั้งที่น่ารักอยู่แล้ว

เรื่องของความอดทน เป็นทั้งสิ่งที่ธรรมชาติให้
ติดตัวมาในเมล็ดเลือดแดง คนที่มีเมล็ดความอดทนมากจะอดทน
สูง แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีส่วนหนึ่งของจิตใจที่ต้องฝึกความ
อดทนให้เพิ่มขึ้น

ครั้งหนึ่ง พระอาจารย์สุรศักดิ์เคยบอกฉันว่า
“โยมรู้มั๊ยว่าหัวหน้าคืออะไร หัวหน้าคือคนที่
อดทนกับลูกน้อง”

ตลอดระยะเวลาของการทำงาน ฉันต้องใช้คำสอน
นี้มาเสมอ เป็นคำสอนที่ช่วยรังปัญหาไว้ได้พอสมควร อย่าง
น้อยก็รังไว้ให้ชะลอความแรงจนกว่าจะขาด

ฉันจะมีเจ้ากรรมนายเวรที่เข้ามาทวงสิทธิ์ด้วยการ
เป็นลูกน้องที่สร้างปัญหา และด้วยความที่ฝึกอดทนมาก
ลูกน้องเลยกลับไปคิดว่าตนเองไม่ได้สร้างปัญหา เจ้านายยัง
ไม่เห็นว่าเป็นความผิดของฉันเองที่เวลาโกรธแล้วเก็บ
ถ้าตัวปัญหาออกไปให้เขารู้ เขาอาจจะดีขึ้น แล้วความผิดอีก
ข้อหนึ่งของฉันก็คือ ฉันเหมือนแก้ว เก็บน้ำไปเรื่อยๆ จนมัน
เต็ม มันก็ล้นออกไปเอง การล้นก็คือการไม่รับ ฉันมักจะคว้า
แก้วโดยเขาไม่รู้ตัว เขาไม่รู้ตัว เพราะเขาไม่รู้ว่าจะได้รินน้ำลงแก้ว

นี่จนเต็มแล้ว และไม่รู้ว่่าแก้วนี้ไม่รู้ว่่า แต่ทุกครั้งของแต่ละคน
ที่ฉันทมดความอดทน คนข้างๆ มักจะพูดว่่า

“ถ้าเป็นหนูนะ หนูไล่ออกไปนานแล้ว ไม่รอไว้
อย่างพี่หรอก”

แต่ด้วยความเข้าใจธรรมะผิด ๆ ของคนทั่วไปเป็น
พื้นฐาน ที่มักจะคิดว่า คนเข้าวัดหรือคนศึกษาธรรมะจะต้อง
มีเมตตามาก ๆ มากจนโกรธไม่เป็น มากจนยอมตายแทน
ถ้ามีปฏิกิริยาต่อการกระทำใด ๆ ของผู้อื่น ไม่ว่าทางกายหรือ
ใจ คนนั้นได้ทำการไม่สมควรแก่การเป็นคนมีธรรมะ

มีครั้งหนึ่งที่คนคนหนึ่งพูดประโยคหนึ่งกับฉันว่่า

“พี่ทำตัวเป็นคนธรรมะธัมโม แต่เวลาพี่ไม่ชอบ
ใคร พี่ก็ฟันไม้เลื่อยเหมือนกัน”

การไล่คนที่ควรไล่ออกไปนานแล้วคือการฟันไม้
เลื่อย

ประโยคนี้อะท่อน แต่ไม่รู้ว่่าอะท่อนใคร อะท่อน
คนพูดว่่าไม่เข้าใจการมีธรรมะ หรืออะท่อนคนธรรมะธัมโมว่่า
ต้องเมตตาจนตายจึงจะใช่ ที่ว่่าจนตายนั้นหมายถึงเรา ไม่ใช่
ใคร

ความจริงไม่ใช่

ในพระสูตรเล่าว่่า พระพุทธเจ้าถามคนเลี้ยงม้าว่่า
ม้าที่ดื้อมาก สอนไม่ได้แล้ว เขาทำอย่างไร คนเลี้ยงม้าตอบว่่า
เขาจำต้องข่มมันทิ้ง แล้วเขาก็ถามพระพุทธเจ้าว่่า ถ้าคนที่สอน

ไม่ได้ พระองค์ทำอย่างไร พระพุทธเจ้าตอบว่าก็ทรงฆ่าทิ้งเหมือนกัน แต่ฆ่าในที่นี้ไม่ได้แปลว่าฆ่าให้ตาย การฆ่าคือการไม่ยุ่งด้วย ไม่เสวนาด้วย ปลอ่ยให้เขาเป็นโมฆะบุรุษไป

คนธรรมะธัมโมมักถูกมองว่า ต้องทำตามที่ถูกขอเสมอ ถ้าไม่ให้กับใจดีใจธรรม ผิดธรรม มือถือสาปากถือศีล คนธรรมะธัมโมคนชอบ เพราะคิดว่าขออะไรก็ได้ ทำอย่างไรให้ก็ได้ ฟังได้ตลอดชีวิต ไม่มีแรงต้านลบสะท้อนกลับ เป็นบ่อน้ำพุที่ไม่มีวันแห้งเหือดสำหรับความอยากได้ที่เขาจะสนองตัวเอง

คนอย่างนี้ไม่เคยคิดกลับไปมองย้อนดูตัวเองว่าเป็นโมฆะบุรุษ ความไม่สนใจในความอยากทุกเรื่องของชีวิตเป็นความผิดของคนอื่นหมด

ถ้าเราเรียนและฝึกหัดการมีเมตตา มีธรรมะจริง เราจะรู้ว่าการคิดทั้งปวงนั้นผิด และเป็นการยอมรับความจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อเขาทำตัวเองให้สมควรถูกไล่ออกนั้นเป็นกรรมของเขา ไม่ใช่กรรมของเรา บางที ‘การไม่ให้’ เป็นเมตตาอย่างหนึ่งที่สอนให้เขารู้จักพึ่งพาตนเองอันเป็นสิ่งที่มนุษย์ควรทำ

เมื่อเราฝึกธรรมะต้องเข้าใจที่มาที่ไป เข้าใจจุดตั้งต้นและจุดจบของแต่ละเรื่อง ชีวิตคือรวมเรื่องสั้น มันจบเมื่อต้องจบ เมื่อมันจบอย่างถูกต้อง ก็ไม่มีอะไรต้องเสียใจ

พระอาจารย์ชยสาโรเคยเทศน์ไว้ว่า

“การเป็นคนมีธรรมะนั้นเหมือนคนที่อยู่ในห้องแอร์ เย็นสบาย สะอาดสะอ้าน แจ่มใส เมื่อข้างนอกห้องฝนตก เราก็มองเปียก แต่เห็นฝนตก เห็นคนอื่นวิ่งไปตามถนน น้ำฝนกระเด็นโดนเสื้อผ้าสกปรก ถ้าแดดออกเราก็ไม่ร้อน แต่รู้ว่าข้างนอกห้องร้อน”

การจะอยู่กับโลกต้องอดทน ดังนั้น อดทนจึงเป็นคำสอนข้อแรกของธรรมะ ฝึกอดทนเข้าไว้จะเป็นประโยชน์กับตัวเอง อดทนกับการร้องขอของคนอื่น และอดทนที่จะไม่ร้องขอใคร ถ้าไม่จำเป็นสุดๆ ก็ต้องพึ่งตัวเองให้ได้

อาจารย์วศิน อินทสระ สอนว่า

“ผู้มีปัญญาย่อมดำเนินชีวิตตามความเหมาะสม แก่นตน ประจุดวงดาวโคจรไปตามวิถีแห่งตน มิใช่ไขว่คว้าที่ สุดแล้วแต่ลมจะพัดพาไป คนที่เป็นประจุไขว่คว้านี้มีอยู่มากในโลก ส่วนคนที่เป็นประจุดวงดาวนั้นมีอยู่น้อย แต่มักประสบความสำเร็จยิ่งใหญ่ และมีปัจเจกภาพอันเป็นที่เคารพยกย่องของโลก

“เลือกเอาเองเถิด จะเป็นดังไขว่คว้าหรือ ดวงดาว”

และท่านให้กำลังใจว่า

“ในการสร้างสรรค์ชีวิตให้ดีขึ้นนั้น จะต้องมีความพากเพียรและความอดทนเป็นอย่างมาก ปราศจากคุณธรรมสองอย่างนี้แล้วย่อมไม่อาจทำให้สำเร็จได้”

หลังจากแกว่เพื่อนรักจากไปในวันลมพายุพัด ก็ยังไม่มีเพื่อนใจใหม่มา แต่วันนี้ตอนขับรถกลับบ้าน ตั้งใจว่าจะไปแวะหาร้านต้นไม้ที่นครนายก ก็มีโอกาสดังได้พบต้นแกว่ใหญ่ที่เห็นแล้วตึกกะใจ สามีถามว่าเคยเห็นแกว่ใหญ่ขนาดนี้มั๊ย ฉันส่ายหน้า ยืนงงงัน คนขายบอกว่าแกว่ต้นนี้อายุสี่สิบปีแล้ว บางทีอาจเป็นแกว่ต้นเดียวกับที่ฉันเคยขี่จักรยานไปหอมกลิ่นมันเมื่อสี่สิบปีก่อน ฝันเพื่อไปมั้ง

ได้แกว่ปามาอย่างสุดใหญ่ มีคนล้อมมาถูวิธี มีคนขนมาให้อย่างถูวิธี ปลูกถูวิธี ฉันหวังว่าคราวนี้เราคงอยู่กันได้นาน ขึ้นบานหัวใจ

“แกว่ใจจำ รู้ตัวไหมว่างามน่าภิรมย์ โอ... พระพรหม คงปั้นเสกสรรค์ให้สดใส สวยปนโสก หวานปนเศร้า ยั่วเย้าใจ แกว่พ่องใสแม้อยู่ในความมืดมิดเลย”

วันที่พบแก้วเจ้าจอม ฟอรั่มกลมใบเล็ก ๆ สีใบคูมีบุคลิก
ส่วนตัว สวยเรียบ เจียบ นิ่ง ไม่หยิ่งแต่ไม่ถ่อมตัว
เฉลยงามแม้ยามไม่มีดอกอวด คนขายบอกชื่อ ‘แก้วเจ้า
จอม’ มากี่ได้ใจไป รูปงามนามเพราะออกอย่างนี้ มีหรือ
จะทิ้งเจ้าไว้ แล้วกลับบ้านเฉย ๆ ได้

นำมาปลูกไว้ในกระถางใบใหญ่ที่สุดตั้งไว้บน
ดาดฟ้า รอเวลาจอมใจให้ดอกมาให้ชม เคยเปิดหนังสือโดย
บังเอิญ ครั้งหนึ่งมีรูปแก้วเจ้าจอม ห่มผ้าสีม่วงทั้งกอ ดอก
เป็นพัน โอ้โฮ! งามจริง วันหนึ่งเราคงจะได้เห็นบ้างเป็น
บุญตา แต่รอมานานปี ไม่มีสักดอก ปล่อยให้เราครองฉายา
เจ้าแม่ดอกเมินอยู่ตลอด ชื่อไม้ดอกมาปลูกทั้งบ้าน แต่บ้าน
เจียวครั้นไปด้วยใบ ไม่มีดอกไม้ มันเมินคนปลูกว่าเซย
ปลูกไม่เป็น ไม่มีรางวัล

รัก

เหมือนเดิม

แก้วเจ้าจอม

ถึงอย่างไรก็ยังรัก พอมาสวนนี้มีพื้นดินกว้าง
ขวางให้แผ่ราก ก็รีบยกกระถางย้ายจากกรุงเทพฯ มาทันที
เอาใจได้แค่นี้ เป็นการบอกว่ายังรักนะ เจ้าออกดอกมาขอบใจ
ห้าดอก

ทำไมรักแก้วเจ้าจอม

ชอบบอกแล้วว่าอยู่ในรั้วในวัง ก็ฉันทนเอียงจะ
ชอบเรื่องราวในวัง เพราะเริ่มต้นอ่านหนังสือ ‘สี่แผ่นดิน’ ของ
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ตั้งแต่อายุสิบสอง รู้สึกสนุกกับ
เรื่องราวที่เกิดขึ้นในวัง ซึ่งยังมีหนังสือเล่มอื่นๆ ตามมาอีก
รวมถึงสถานที่ต่างๆ ที่เพิ่มอรรถรสของความหลัง เช่น
พระที่นั่งวิมานเมฆ ที่อยู่ถนนอีกสายหนึ่งถัดไปจากถนน
หน้าบ้าน

บัดนี้ แม้ความสนใจนั้นจะคลายลงแล้ว แต่
สำหรับต้นไม้อย่าง แก้วเจ้าจอม ก็ยังเหมือนเดิม

วันหนึ่งขับรถผ่านถนนธนารักษ์ มีร้านต้นไม้ใหม่
เปิด ขึ้นป้ายว่า ร้านแก้วเจ้าจอม จึงแวะลงไปดู เพราะคิดว่า
ชื่อไทยคงจะมีไม้ไทยด้วย แวะแป๊บเดียวแต่เสียเงินไปหลาย
ได้ อโศกสบัน อโศกระย้า ศรียะลา มหาพรหมราชินี จำปูน
จำปาสีทอง ไขดาว เห็นดอกสวยสดสว่างในรูปที่เขาเอาให้ดู
เลยรับมาด้วย แม้ต้นจะยังไม่มีดอก หวังว่าฉันปลูกแล้วจะมี
ดอกนะ และก็ได้แก้วเจ้าจอมชนิดหกลีบที่มีรูปทรงสวยงามมา
อีกต้นด้วย เพราะคนขายบอกว่า ต้นเดิมสี่ใบของมันเป็นไม้
ทรงพุ่ม ส่วนแบบหกลีบนี้ เป็นไม้ทรงสูง และให้อดน้ำมันใน
ช่วงเดือนมกราฯ กุมภาพันธ์ มันจะให้ดอกทุกปี แน่น ทุกปี

ฟังชื่อแก้วเจ้าจอม สำเนียงสำเนียงได้ว่า เป็น
ที่รัก ทำให้ต้องคิดถึงเรื่องของความรัก

แก้วเจ้าจอม เป็นดอกไม้ที่รัชกาลที่ 5 ทรงนำมา
จากต่างประเทศ มาปลูกไว้ที่วังสวนสุนันทา แล้วพระราชทาน
นามว่า แก้วเจ้าจอม

เมื่อเป็นเรื่องความรักในวัง พันหรือจะเป็น
ความรักของเสด็จพ่อ ร.5 ผู้ที่ทรงโปรดดอกกุหลาบสีชมพู
กุหลาบสีชมพู ฟังก็รู้ดูก็เห็นว่าเป็นตัวแทนความรัก มี
บทบาทก็เกี่ยวกับความรักของพระองค์ท่านมากมาย

แต่เรื่องหนึ่งที่ฉันนึกได้ทุกครั้งที่ผ่านมาพระตำหนัก
ของเจ้าดารารัศมี ก็คือตอนที่เจ้าดารารัศมี เสด็จกลับไปเยี่ยม
บ้านที่เชียงใหม่ ซึ่งสมัยนั้นใช้เวลาเดินทางหลายเดือน ระหว่าง
ทาง รัชกาลที่ 5 ก็ทรงให้คนนำน้ำปลาไปให้ กลัวจะกินข้าว
ไม่อร่อย อะโฮ ตามเอาน้ำปลาไปให้เนี่ยนะ อะอะไรจะแสดง
ความรัก ความห่วงใยได้ซาบซึ้งขนาดนั้น มิน่าเล่า จึงทรงเป็น
ที่รักนักหนาของทุก ๆ คน

ความรักมีทั่วไปทุกแห่งที่มีลมหายใจ

ความรักอันอบอุ่นของคนซราคู่หนึ่ง สามีย้วยด้วย
โรคเรื้อรัง มีเวลาให้กันและกันต่อไปอีกไม่นาน สามียเตรียมการ
ทุกอย่างว่า เมื่อเขาจากไปมีสิ่งใดบ้างที่จะต้องดูแลจัดการให้
ภรรยาเสียก่อนล่วงหน้า เขาถ่ายทำภาพของตัวเอง กล่าวสอน
ลูก ๆ ไว้ด้วยว่า ให้ช่วยดูแลแม่อย่างไร เมื่อลูกประสบปัญหา
ลูกควรจะทำอย่างไร พุดทุกสิ่งที่เขาคิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่
คนที่อยู่ข้างหลัง ก่อนที่จะไม่มีโอกาสได้ดูแล

แม้เมื่อเขาจากไปแล้ว ภรรยาคู่ชีวิตที่อยู่ด้วยกัน
มาเนิ่นนาน ก็ไม่สามารถทำได้ ยังคงโศกเศร้าเสียใจกับการ
จากพราก ทุกวันวาลเลนไทน์ วันแห่งความรัก เธอจะทำการรด
น้ำแห่งความรักให้เขา ทุกวันเกิดของเขา เธอจะจุดเทียนข้างซอ
ดอกไม้มัดในคำคืน

แม้เขาจะจากไป แต่ความรักไม่ได้จากไปด้วย

ครั้งหนึ่งมีน้องที่เป็นช่างจัดสวนมือหนึ่งของประเทศไทย ชื่อ คุณเต๋า เล่าว่า ที่บ้านเธอมีหงส์สองตัวตัวเมีย เลี้ยงไว้ให้สระน้ำหน้าบ้านคุณมีชีวิตชีวา วันหนึ่ง ตัวผู้เดินหลงหายไป (เหมือนคนเลยแฮะ) ตัวเมียที่เหลืออยู่ตัวเดียว เสร้าสร้อยห้อยเหงาราวกับจะตาย มันร้องให้ด้วยความโศกเศร้าเสียใจ เห็นแล้วก็ทนไม่ได้ คุณเต๋าก็ไปทำความประหลาดใจให้ตำรวจบนโรงพักว่า มาแจ้งความหงส์หาย ช่วยตามให้ ตำรวจแทบไม่ยอมรับเรื่อง แต่ก็เห็นแก่การขอร้องจึงตามมาที่บ้าน มาดูหงส์ที่เหลืออยู่ว่า มันร้องให้น้ำตาหลังไหลดังสายน้ำตก ไม่ได้ น้ำตาซึมเล่น ๆ เป็นน้ำค้างยามเช้านา จะบอกให้ ตำรวจเห็นแล้วรู้สึกได้ว่า ไม่ใช่เรื่องตลกเสียแล้ว บังเกิดความเห็นอกเห็นใจหงส์จนออกไปติดตามตามไล่ชาวบ้านอยู่เป็นวัน ๆ ในที่สุดก็ได้ตัวพากลับมาบ้าน

สองเจ้าหงส์คู่แท้ ดีใจโผเข้าหากัน ส่งคอยาว ๆ พันกันไปมา เคล้าเคลียจู๋จี๋ รักนะจ๊ับ ๆ เป็นที่ประทับใจตำรวจ คุณเต๋าสุดปลื้มใจที่หงส์ที่รักกลับมา ขอบคุณคุณตำรวจเห็นใจคนรักสัตว์

คนรักสัตว์ที่นายกองอีกกลุ่มหนึ่ง คือ มูลนิธิ บ้านสัตว์พิการ อุดมสำหุดูแลหมาพิการ สร้างอาคารบ้านพัก นื่องหมาพิการ เป็นห่วงเป็นใย ฉันได้รับข่าวสารทุกครั้งที่มีการขอรับบริจาค ก็ได้ให้ไปพร้อมกับแจกจ่ายไปให้น้องในที่ทำงานอ่านเพื่อร่วมด้วยช่วยกัน บางทีเราลงมือทำอะไรทุกเรื่องไม่ได้หรอก แต่เราจะได้ทำทุกเรื่องเมื่อเราสนับสนุนคนที่เขาทำได้ให้เขามีโอกาสได้ทำอย่างสะดวกขึ้น ที่โต๊ะของน้องที่เป็นคนแจกสลิปเงินเดือน จะมีกระป๋องหยอดเงินตั้งอยู่ มีรูปหมาน้อยพิการแต่น่ารัก แป๊ะอยู่เป็นพรีเซ็นเตอร์ มองเห็นตาหวานๆ แล้วก็หยอดเงินชะนะจ๊ะ มันอ่อน มันเป็นหมา โชคดีที่มีคนรัก มีคนสร้างคอนโดฯให้ ยังมีหมาตามหมู่บ้านที่ โชคร้ายกว่า แม้จะไม่พิการ แม้จะสมบูรณ์ดี แต่ถึงพลาสติกใบเดียวก็สามารถแลกเอามันไปจากเจ้าของเพื่อทำลูกขึ้นได้

อย่าให้ความรักของใครคนหนึ่ง เป็นเรื่องน่าขำ สำหรับเรา เราควรเข้าใจในความรักของเขา เพราะโลกย่อมสร้างเขามาเพื่อให้เขาดูแลสิ่งนั้นสัตว์นั้นอย่างจำเพาะเจาะจง ไม่เช่นนั้น โลกคงมีหลายอย่างถูกละเลยไป

ธรรมชาติได้ดูแลทุกสิ่งด้วยความรักครบวงจร ถ้าเราดูสารคดีต่างๆ เราจะเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในปีหนึ่งได้ในหนึ่งชั่วโมง นั่นจะทำให้เราเข้าใจเจตนาของธรรมชาติมากขึ้น เช่น การอพยพของมัลลาย เพื่อไปหาน้ำฝนทางทิศตะวันตก มันเริ่มเดินทางจากทิศตะวันออก ผ่านฝูงสิงโตที่หิวโหยรอการมาของมัน ธรรมชาติให้มันเดินทางมาสะสมชีพเพื่อเป็นอาหารเลี้ยงสิงโต เมื่อสิงโตกินเสร็จ ซากที่เหลือจะมีสัตว์อื่น เช่น หมากินจอกมากินต่อ มีแมลงและสัตว์เล็กๆ อื่นๆ มากินต่อ และสุดท้ายธรรมชาติส่งแรงมาเก็บซากเพื่อทำความสะอาดพื้นโลก บางทีเราจะรังเกียจแรง สัตว์ที่ชอบกินซากศพ แต่มันมาทำหน้าที่ของมันแต่ผิวโลก ทำหน้าที่ผู้พิทักษ์ทำความสะอาด นี่คือการรักที่โลกให้เรา

เมื่อเราดูสารคดีจาก Animal Planet เราจะได้พบความรักอันมากมาย ที่คนคนหนึ่งมอบให้สัตว์สักชนิดหนึ่ง โดยใช้เวลาทั้งชีวิตกับมันนานหลายสิบปี เพื่อดูแลศึกษาค้นคว้าและพยายามให้มันอยู่รอด โดยที่มันไม่ต้องร้องขอ คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่รู้จักคนเหล่านี้ ขณะที่เราปากกัดดินถึบอยู่บนโต๊ะทำงานในห้องแอร์ ที่ป่าแห่งหนึ่งในแอฟริกา อาจจะมีคนตัวเล็กๆ คนหนึ่งกำลังพยายามช่วยชีวิตสัตว์อยู่ด้วยความรัก

นั่นคือความรัก คงไม่มีใครทิ้งชีวิตไปทำเช่นนั้น
ได้ โดยปราศจากความรัก เป็นความรักทั้งดงาม ยิ่งใหญ่อย่าง
เรียบ ๆ มีคุณค่าความหมายอยู่ในตัวเอง โดยไม่ต้องเข้า
ประกวด

คนขายต้นไม้แก้วเจ้าจอม บอกว่า

“แก้วเจ้าจอม ปีนึงออกดอกคนเดียว ดอกก็ไม่
หอม โดกั้ซ่า รากก็แพง แต่ไม่รู้ทำไม คนชอบปลูก”

ฉันว่า เพราะแก้วเจ้าจอมมีคุณค่าความหมาย
อยู่ในตัวมันเอง งามนึ่ง ๆ อย่างนี้ เห็นแล้วไม่รักไม่หลง เธอรู้ดี
อยู่แล้วใช่มั้ย แก้วเจ้าจอม

- พะยอมผู้เฒ่า
เล่นิทานโบราณ

ที่ดินแปลงนี้เกือบจะว่างเปล่า นอกจากดินแดงแล้งโล้น
แล้วก็มีต้นไม้ใหญ่อยู่สามต้น กระพีป่าต้นยักษ์หนึ่งต้นกับ
ประดู่ยักษ์สองต้น ผู้ที่ดูพื้นที่เป็นเขาบอกว่าตรงนี้เป็น
ร่องลม มีลมผ่านตลอดเวลา เมื่อตอนที่ฉันมา เป็นปีแรก
ที่ทุกอย่างวิปริต จากข่าวที่ว่าอากาศหนาวเย็นตลอดปี
ก็กลายเป็นปีนี้เป็นปีแรกที่ร้อน จากข่าวที่ว่าลมพัดเย็น
สบาย ก็กลายเป็นปีนี้เป็นปีแรกที่ลมกรรโชก มันแรงจน
ผิวหน้าชา ต้องไปยืนหลบที่ใดที่หนึ่งเวลาลมมา ยืนด้าน
ไม่ได้มันจะปลิว ต้นไม้เล็ก ๆ ที่ฉันเอามาปลูก ยืนเข้าแถว
หัวเอียงซ้ายไปตามทางลมไม่ได้ยืนตัว

สามมือจะได้ไม้ใหญ่ จะให้มันโตพุงนี้ ฉันจึงได้
ประสบการณ์ใหม่ ๆ สนุก ๆ วันหนึ่งขับรถผ่านร้านต้นไม้
เห็นต้นสวยก็ลงไปดู มีต้นกว้างทอดร่างเอนกายนอนโชว์ลาย
สวยก็ขอซื้อ มาติดตามมาด้วย พะยอม จิก กระโดน นางกวัก
เสม็ดแดง

ต้นไม้ใหญ่

กับ

ลมหายใจ

พะยอมต้นใหญ่เราเรียกกันว่าผู้เฒ่า ลำต้น
ผิวแตกกร้าน ตัวลำต้นบิดเบี้ยวเอนและพยายามยืดเกลียว
ขึ้นหาท้องฟ้า คุณเป็นผู้เฒ่าที่มีนิทานอันยาวนานจะเล่าให้ฟัง

เสี้ยวดอกขาว มีต้นช่วงล่างติดดิน ลักษณะเป็น
ฐานเหมือนแก้ว ด้านบนกิ่งขัดไขว้กันไปมาชั่วเยี่ยงหัตถ์จรรย
พันธุ์ น่ารัก น่าเสียดาย อยู่ไม่นานก็ตาย

เป็นครั้งแรกที่ได้เข้าไปใกล้ต้นไม้ใหญ่ ๆ เดี่ยว ๆ
อย่างนี้ เห็นคุ่มโคนต้นไม้ใหญ่เบ้อเริ่มแล้วง โอโฮเฮะ คนเรานี้
จะเอาอะไรก็ต้องเอาให้ได้สิ ล้อมต้นไม้ใหญ่ใส่คุ่ม เทียวยกไป
จังหวัดโน้นจังหวัดนี้เป็นว่าเล่น แล้วนี้จะเอาไปบ้าน เขาทำ
ยังงั้นเลย ก็มีโอกาสดูเห็นการย้ายการปลูกต้นไม้เป็นครั้งแรก
สำหรับคนขายเป็นเรื่องปกติเพราะทำทุกวัน แต่สำหรับฉันแล้ว
คงได้เห็นตอนนี้แหละ เลยเป็นเรื่องไม่ปกติ

อย่างเช่นกร่างนอน ความที่มาทีหลัง มีการปลูก
ต้นไม้พอมบางเหยียดยืนอยู่ในพื้นสวนบ้างแล้ว ทำให้การมา
ของกร่างนอนไม่ราบรื่น ส่งผลให้ต้องพจญกายกรรม ถูกเครน
ขนาดยี่สิบห้าตันยกลอยข้ามปากบ่อไปยังพื้นดินจุดที่ต้องการ
ฉันนั่งชมนิทรรศการหิ้วต้นไม้ข้ามบ่อน้ำด้วยความสนุกสนาน

ต้นประดู่มีแผลถลอกในการย้าย เวลาเรามีผ้า
กระสอบพันแผลมาด้วย แต่มาพร้อมใบเต็มพิกัด คุณฟูสวย
ตั้งแต่เริ่มลงดิน

ไม่เหมือนตะแบกยักษ์ มาชาวโพลนและโล้นโบ
สูงเสียดฟ้าโน้มแบบศิลปะ ๆ

พะยอมบ้านนา หอมอ่อนหวาน หอมไกล เดิน
จากไปคนละฝั่งสวนยังได้กลิ่นลอยมาตามลม

ต้นกระโดนใบใหญ่มาก เปลี่ยนจากสีเขียวเป็น
สีแดง กลายเป็นต้นไม้สีเพลิง แดงพอใจแล้วก็ร่วง เปลี่ยนฤดู
สักพักก็เขียวใหม่

ต่อมาก็ได้ต้นไม้ใหม่มา เป็นต้นแก้วที่เสาะหาอยู่
ศรีตรัง ชุมแสง มะค่าแต้ กระพี้จั่น ไข่ทองคำ หัวหน้าคนงาน
ของเจ้านี่เวลาพาลูกน้องมาปลูกต้นไม้จะพูดเสียงดังมากและ
โทรศัพท์เสียงดังมากด้วย เขาบอกฉันว่า

“ผมไม่เหมือนเจ้าอื่นนะ เจ้าอื่นปลูกแล้วจะหายไป
เลยล้านเปอร์เซ็นต์ แต่ผมจะมาดูแลต้นไม้ให้ลูกค้าทุกอาทิตย์
จนกว่าต้นไม้จะติด”

แต่เขาไม่เคยมา

ต้นศรีตรังสองต้น ต้นหนึ่งสวยงามแข็งแรงดี แต่
อีกต้นหนึ่งอยู่ไม่เกินรับประทานก็ตาย หัวหน้าคนงานคนนี้
ก็โทรฯบอกฉันว่า

“เฮ้นี้ผมจะเอาต้นศรีตรังมาเปลี่ยนให้ แต่
เป็นต้นเล็กกว่าต้นเดิม ยังหาขนาดเท่าต้นเดิมไม่ได้ ผมเลย
บอกเจ้านายว่าเอาต้นเล็กมาปลูกดูก่อน คราวนี้ไม่ตาย
แน่ ล้านเปอร์เซ็นต์”

คืนนั้นประมาณสองทุ่ม เขาก็มาที่บ้านกับลูกน้อง
หนึ่งคน เขาอุ้มทารกน้อยมาด้วยและเมามาด้วย คนงานของ
ฉันเล่าว่า

“มันเมาร้องไห้ มาบอกว่าเมียมันทิ้ง มันเลยต้อง
เอาลูกมาด้วย มันบอกมาให้ผมหาเมียให้มันคนหนึ่ง”

เขามอบศรีตรังลำต้นพอมเท่ามือกำรอบแต่สูง
ใช้ได้เอาไว้ให้สามต้น แล้วก็จากไปพร้อมกับลูกน้อย...
ตลอดกาล

ฉันได้เรียนรู้จากต้นไม้ใหญ่มากมาย ต้นคดๆ
งอๆ ที่เราชอบเพราะรู้สีกว่ามันมีลีลานั้น เป็นเพราะว่ามัน
ไม่สวยในทางพาณิชย์ เอาไปผ่าทำไม้เฟอร์นิเจอร์ไม่ได้
เนื้อไม้ตรง มันจึงรอดการขุดมาได้ จนมาถึงมือเราที่เพียงปลูก
เอาไว้เพื่อให้มันอยู่กับเรา

เหมือนคนพิเศษที่ไม่เหมือนใคร ที่มักมีความ
สามารถพิเศษส่วนตัวจนเลอเลิศไม่มีใดเทียม แต่ก็มักจะเข้า
กับใครไม่ได้จนต้องอยู่โดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อน แต่มีคนต้องการ
เฉพาะเวลาต้องการงานฝีมืออันเลิศเลอของเขา ดังนั้น เราจึง
มักมี ‘ศิลปินเดี่ยว’ โดดเดี่ยวเดียวดายอยู่ท่ามกลางคน
เป็นล้าน

ไม้ใหญ่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวนาน แล้วแต่
คนขายจะเตรียมตัวให้มันก่อนมาถึงมือเรา คนขายกลุ่มหนึ่ง
นิยมลิดใบออกหมด ลิดกิ่งก้านออกหมดเพื่อสะดวกขนย้าย
มาถึงบ้านเราก็มีสภาพเป็น ‘กระบอง’ มา คือลั่นๆ ต้องใช้
เวลานานกว่าจะแตกใบ

- ไทรแอปเปิ้ล

- กระโดน

- ยามต้นกร่างถูกพาข้ามบ่อ

คนขายอีกกลุ่มหนึ่งจะเลี้ยงกิ่งก้านใบ เรียกว่า ‘ไม้ฟอร์ม’ มาถึงบ้านเราในสภาพเต็มฟอร์ม มาถึงก็สวยเลย ไม่ต้องรอ

แต่เมื่อติดดีแล้ว ก็ไปโอด อยู่สบายยาวนาน

เหมือนคนรู้จักจริง พอปรับตัวเข้ากับงานใหม่ สักแป๊บแล้วก็วิ่งจิวเพราะมีแก่นสมอง ไม่เหมือนคนกลางที่ มักจะทำทาง ‘คูตี’ เสี่ยงดัง โปรเจกต์เยอะ แพลนแล้วนิ่ง เวลาผ่านไปไม่มีผลงาน เพราะมีแต่อุปสรรคอันเกิดขึ้นจาก ผู้อื่น จนทำให้เขาทำงานไม่ได้ เป็นความผิดของผู้อื่นล้วน ๆ บริสุทธิไม่มีโคปน

ไม้ใหญ่รักษาตัวได้เอง ฉันถามคนขายต้นไม่ว่า มีต้นอะไรบ้างดอกสีม่วง เขาบอกว่ากระพี้จั่นดอกสีม่วงสวย มาก พอตกลงให้พามาบ้าน ปรากฏว่าลากลู่ตามถนนมาจาก อยุธยาถึงปากช่อง กิ่งก้านเล็ก ๆ พังไปแถบหนึ่ง พอปลูกลง ดินเสร็จแล้วเห็นต้นไม้เหมือนอะไรกลม ๆ สักอย่างผ่าซีก คือ แบนไปข้างหนึ่ง ต้นสูงแขนงคอมอง ยังไม่สวย มันใช้เวลา นานเป็นปีในการรักษาตัวเอง ไม่ใจเสาะ มันเพียงแค่ใช้เวลา เป็นยารักษา เวลาผ่านไปมันทั้งใบ จนฝนมาแตกใบอ่อนใหม่ เต็มนี้ใบเขียวฟูลมต้น สวยเขียว หายป่วยแล้ว แม้ยังไม่ เห็นดอก แคเห็นใบสีเขียวอ่อนระริกไหลลมอยู่ก็ชื่นใจมาก วันนี้มันงามแล้ว

เหมือนคนที่พึ่งตัวเองได้ มีใจมั่นคง เกิดแผลใจ
 ก็รักษาเองไปเจ็บๆ ไม่ต้องไวยวาย ไม่คร่ำครวญ ไม่ร้องขอ
 ความเห็นใจจากใคร ไม่เพ้อคลั่งกล่าวหาว่าคนอื่นทอดทิ้ง
 ไม่หวนหาคนให้มาเฝ้าปลอบ ไม่แค้นเคืองคนที่ไม่มาปลอบ
 เขาไม่ต้องการใครสำหรับกรณีนี้ ความเจ็บและเวลาคือยาที่
 เขาต้องการ เขาเป็นต้นไม้ใหญ่ที่ใจมีแก่น เขารักษาตัวเองได้

ไม้ใหญ่เป็นที่พึ่ง ที่โคนต้นไม้มีมดมาฝากตัว ซอก
 กิ่งมีแตนมาทำรัง ลำต้นเป็นที่อาศัยพันธุ์ของตำลึงและอัญชัน
 นกมากินเม็ด หนอนมากินใบ ให้อรมเงาแก่ต้นไม้เล็กที่ปลูก
 ประดับบนพื้นดินเบื้องล่าง ให้อรมเงาแก่ฉันทเพื่อหลบแดด
 ให้ฉันทามือสัมผัสลำต้นหยาดหยาดเพื่อสัมผัสธรรมชาติ

เหมือนคนที่อบอุ่นเป็นที่พึ่งแก่คนรอบข้าง มีคำ
 แนะนำที่ดีๆ ให้ช่วยแก้ปัญหา มีคำปลอบใจดีๆ ที่ช่วยเยียวยา
 อารมณ์ เพียงบีบมือเบาๆ เพื่อให้กำลังใจในการก้าวใหม่ไปให้
 ไกล

ไม้ใหญ่เป็นตัวอย่างการให้ ให้กลิ่นหอม ให้ใบ
 อ่อนนุร่อยๆ ไว้ทำน้ำแกงกิน ให้อรมเงาเย็นๆ ใครจะตัดไปทำ
 เฟอ์นเจอร์ก็ให้ ใครจะย้ายไปปลูกทั้งต้นก็ให้ ใครจะเอาเมล็ด
 พันธุ์ก็ให้ นกหิวก็กินลูกได้ ตายแล้วจะเอาไปทำต่อทำเก้าอี้
 ก็ได้ แม้แต่ตายแล้วคนเขาก็ซุกอย่างระวังเอารากขึ้นมา
 ทั้งหมด ได้รากหยิกยาวขุดไปมาเป็นงานศิลปะชิ้นใหญ่เอาไว้
 โชว์ ขายได้แพงชะมัด

เหมือนคนใจดี มีอะไรก็ให้ ให้หมดเลย ในวินัยของพระมีข้อหนึ่งว่า ถ้าไปหมู่บ้านใดให้ถามไถ่ว่ามีผู้ใจดีเกินไปอยู่ที่ใดบ้างจะได้ไม่ไปบิณฑบาต เพราะถ้าไปบิณฑบาตแล้วท่านจะให้หมดเลย บางทีไม่มีอยู่แล้วก็ยังจะพยายามให้จะทำให้กลายเป็นพระเองนั่นแหละไปเบียดเบียน

ที่ฉันอยากปลูกต้นไม้ใหญ่หลาย ๆ ต้นและหลาย ๆ พันธุ์ในสวนก็เพื่อให้ที่แห่งนี้เป็นเหมือนป่าเล็กๆ รักษาพันธุ์ไม้ด้วย สร้างความชื้นเย็น สะสมความชุ่มชื้นของอากาศ เมื่อฉันปลูกได้เต็มพื้นที่แล้ว ฉันก็จะส่งต้นไม้ไปร่วมงานอนุรักษ์ป่าด้วย เพราะในอนาคตต้นไม้เหล่านี้จะให้ต้นเล็กๆ ใหม่ๆ ออกมาอีกมากมายไม่รู้จบ แล้วฉันก็จะนำไปปลูกเพิ่มที่ป่าใหญ่ ให้งานปลูกป่าที่อยู่ในใจของฉันง่ายขึ้น เป็นวิธีปลูกป่าง่ายๆ สบายๆ ของฉัน ฉันไม่สามารถไปลงพื้นที่ป่าได้ ยอมรับว่าแก่แล้ว จี้เกียจเหนื่อย แต่ไม่จำเป็นต้องหยุดทำตามความอยากปลูกป่า ฉันส่งป่าไปให้คนอื่นปลูกก็ได้ สบายมาก ใครจะว่าอย่างไรก็ได้ เรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของฉัน

ถ้าทุก ๆ บ้านมีป่าเล็กๆ ส่วนตัว เมืองทั้งเมืองก็จะมีป่าไปโดยอัตโนมัติ แม้แต่บ้านที่เป็นอาคาร ฉันก็ปลูกต้นไม้ไว้ทุกระเบียงและบนดาดฟ้า ตอนนี้ได้รู้ว่าหมากเหลืองจะให้ออกซิเจนมากเป็นพิเศษ จึงค่อย ๆ เพิ่มกระถางหมาก

เหลือเงินมาบนดาตฟ้าเรื่อย ๆ ตอนนี้ได้หกกระถางแล้ว
จะได้มีออกซิเจนเยอะ ๆ เพราะกรุงเทพฯ มีมลพิษมาก กำลัง
ขาดออกซิเจนอยู่ โอ้...กรุงเทพฯ ที่รัก

ข้างบ้านของฉันทั้งบ้านชายบ้านขวาและข้างบ้าน
ตลอดแนวถนนพิชัยนี้ทุกบ้าน เขาก็ปลูกต้นไม้หน้าบ้านยัน
หลังบ้านเป็นต้นไม้ใหญ่ ๆ ด้วย เช่น มะม่วงต้นยักษ์สูงเลย
หลังคาบ้าน เป็นต้น ฉันรักถนนสายนี้จังเลย

บางทีเราไม่เห็นความสำคัญของต้นไม้ เพราะเรา
ไม่เห็นความสัมพันธ์ของต้นไม้กับตัวเรา เราลืมไปเลยว่าเรา
หายใจอยู่ทุกวินาที ถ้าเราไม่ได้หายใจเราจะตาย ถ้าอากาศที่
เราหายใจไม่มีออกซิเจนเราจะตาย แต่เราก็ไม่ได้ตระหนักว่า
ออกซิเจนมาจากต้นไม้ ต้นไม้คือโรงงานผลิตออกซิเจนให้
เรา ถ้าต้นไม้มีแต่ถูกโค่นทำลาย ขณะที่คนในโลกเกิดขึ้น
วันละเป็นล้านคน โรงงานจะผลิตออกซิเจนทันหรือ ยังจำได้
ว่า ญี่ปุ่นเคยทำของที่ระลึกขายเป็นอากาศกระป๋อง เป็นการ
เตือนว่าเราจะต้องแย่งอากาศกันหายใจ แต่คนซื้อไม่เข้าใจ คิด
ว่าขายไอเดียเท่ ๆ ถ้าต้นไม้ตายหมด เราจะหายใจได้อย่างไร
เราก็ตายตามต้นไม้ไปด้วย

เราไม่เห็นความสำคัญของต้นไม้ เพราะเราไม่เห็น
ความสัมพันธ์ของต้นไม้...กับลมหายใจของเรา

- ฉันให้ชื่อว่า กร่างนางนอน

- พยับหมอก

- ลำดวน

- สายน้ำผึ้ง

- นวลน้อย

- สุพรรณิการ์

- อังคาภ

- จันทน์กระจำนง

- จำป

- ศรีษะลา

ฉันจะพาคุณไปชมสวนดอกไม้กันนะคะ
หลังจากนัดกันเป็นครั้งที่เท่าไรก็ไม่รู้ว่าจะหยุดซื้อต้นไม้
แล้ว แต่วันนี้ขณะขับรถ สายตาของสามีฉันก็ตัวดำม
ถนนไปเห็นต้นอะไร ใบเยอะจ้ง เหยียบเบรกปั๊บก็เลี้ยว
กลับข้ามถนนไปดู คนขายบอกว่าต้นไทรแอปเปิ้ล ใบดก
ตลอดปี ไม่มีช่วงทิ้งใบ เดินไปเดินมาได้ต้นอื่นมาอีกคือ
กระทิง โมกหลวง และคำม็อก พอขึ้นรถกลับ สามีก็แห่
หัวเราะ ๆ ว่า คราวหลังอย่าแวะอีกนะ แต่จริง ๆ แล้วเรา
ก็นัดกันไว้แต่ก่อนเที่ยงแล้วว่า พรุ่งนี้จะไปเที่ยวปราชินฯ
เพื่อดูต้นไม้กัน

ด้วยรัก

และ

รัก

ดอกไม้ไทย

ต้นไทรแอปเปิ้ลสูงใหญ่ ใบงามดกเขียว พร่าวไป
ทั้งต้น เห็นแล้วสะใจ

“ทำไมไม่ซื้อไทยๆ ต้องเป็นแอปเปิ้ล” สามีถาม
คนขาย

“ไม่รู้เหมือนกันค่ะ ลูกค้ามาสั่งให้หา หนูก็หาจน
เจอ แล้วก็เลยขายมาเรื่อย”

เลยทำให้นึกถึงต้นไม้ในสวนของฉันว่า เอ...มันเป็นไม้ไทยอะไรบ้างนะ ฉันชอบซื้อไทยๆ และอยากปลูก
ไม้ไทยโบราณไว้เพื่อรวบรวมรักษาพันธุ์ มีความรู้สึกไปเองว่า
ไม้ไทยหายาก มันจะยากยังไงหนอในเมื่อนี้ก็เมืองไทย ไม่รู้
ละ ก็มันรู้สึกอย่างนั้น เวลาไปร้านต้นไม้ มักจะมีไม้ที่เก๋รอ
พอสมควร เช่น พะยอม พยุง กระโดน จำปี ประดู่ จิก
ระยะหลังพบร้านต้นไม้เปิดใหม่ มีไม้ไทยก็ชอบมาก

ตอนนี้พอลำดับชื่อแล้วก็รู้สึกมีความสุข เริ่ม
ตั้งต้นสุขตั้งแต่นึกถึงชื่อของมันเขียว ยังไม่ต้องเดินไปชมต้น
เพียงชานชื่อก็งามเขียว ไพเราะเพราะหูเหมือนแว่วเสียง
มโหรีที่ตั้งวงบรรเลงในศาลาท่าน้ำบ้านไทยของคหบดีสมัย
โบราณ

เพื่อนบ้านพาชมศรียะลา เห็นบอกว่าเป็นไม้หา
ได้เฉพาะที่ยะลา เพื่อนเอามาฝาก เราคงหายาก แต่ที่ร้านใหม่
เขามี จึงไม่รีรอที่จะขอเก็บไว้สักต้นเป็นไม้สะสม แล้วเจ้าของ
ร้านก็ยังพาชม จำปูน มหาพรหมราชินี จำปาสีทอง เพียงฟัง

ชื่อจำปูน ก็ชวนนึกถึงหนังไทยเรื่องจำปูน อยากคว้าความหลัง เอาไว้ ต้องเก็บจำปูน สามียชอบต้นจำปาสีทอง ก็ตกลง และถามถึงจำปี ฉันบอกว่ามีเยอะแล้วสามถึงสี่ต้น เลี้ยงมาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ สูงแค่หัวเข่า ตอนนี้โตแล้ว ดอกหอม ใบก็หอม แล้วสามียก็แห้วว่า “มีจำปี จำปา จำปูน แล้วจำเป็นละ” ฉันหัวเราะ แล้วบอกว่าไม่มี สักวันจะไปหานะ เจ้าต้นจำเป็น

สนุกกับการมีดอกไม้รูปร่างแปลก ๆ สักเกตว่า ดอกรูปร่างแปลก ๆ มักเป็นสีม่วง ซึ่งก็เป็นสีโปรดของฉัน เสียด้วย เลยเกี่ยวกันบ่อย อย่างดารารพพรรณราย ดอกสีม่วง รูปร่างดอกเหมือนศรีมาลาที่ดอกเป็นสีแดง อังกาบก็สีม่วง บรรดาสีม่วงก็มีสร้อยฟ้า แก้วเจ้าจอม พวงคราม เพชรสายรุ้ง เข็มม่วง พลอยไพลิน เทียนหยด บลูฮาวาย ขบาม่วง หัวใจสีม่วง มาร์กาเร็ต พุดสามสี มะเจือราชินี ศรีตรัง ส่วนสีฟ้ามีพยับหมอก ฟ้าประดิษฐ์ ผีเสื้อแสนสวย หมวดสีเหลือง มีหอมเจ็ดชั้น พุดน้ำบุษย์ คุณ บานบุรี สุพรรณนิการ์ หรือฝ้ายคำ ดอกไม้ดอกไม้ใหญ่เหลืองสด ทั้งใบทุกใบเมื่อต้อนรับการมาของดอก

เสียดายดอกร่วงง่ายง่าย ฉันแทบตายเพราะตำลึงความงามของมัน เมื่อเห็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย บางทีดอกร่วงง่ายเพราะดอกอยู่สูงนัก คงอยากลงมาบนพื้นหญ้าให้คนเก็บไปชื่นชมได้ง่ายขึ้น ใจดีจริงๆ

นอกจากฝ่ายคำที่ชื่อมีความหมายถึงฝ่ายทองแล้ว ดอกไม้สี่เหลืงมักก็มีความเป็นทองอยู่ในความกระจ่างใส นั้นด้วย เช่น มาลัยทอง ทองอุไร

ทองอุไร พังชื่อแล้วให้ไทย นึกถึงที่ไรคิดถึงสาวไทยเกล้ามวยห่มสไบ ข้อมือมีกำไลทองคำที่มีปลายเป็นดุมคล้องมาบรรจบกัน อุไรแปลว่าทองคำ ทองอุไร ทองของทอง

วันหนึ่งอยู่ดีๆ แบบไม่มีใครเข้าใจ ก็มีต้นอะไร และของใครไม่รู้ มาอยู่ในกระถางบนดาดฟ้าที่บ้านกรุงเทพฯ เอาละ เอาว่ามีต้นไม้อันในกระถางก็รดน้ำไปเรื่อย มันเขียวๆ อย่างถ่อมตัว รู้ตัวว่าไม่สวย กระเซอะกระเซิง รู้ตัวว่าเขาไม่รู้จัก รู้ตัวว่าเขาเลี้ยงเพราะมาอยู่ มันไม่เคยงอแง ถึงเวลา ก็ออกดอกมาขอบคุณ

วันหนึ่งได้ไปพักรีสอร์ต มีต้นไม้ยืนเบิกบานอยู่ หัวมุมสนาม ออกดอกสี่เหลืงกลีบสวยราวสาวแรกรุ่ง ถ้ามได้ไ้ได้นามว่าทองอุไร อ้าว! เชื้อสายลายดอกเหมือนกระถางบนดาดฟ้าบ้านเรานี้นา อ้อ! นี่เองหรือหรือ ที่เขาเรียกว่าทองอุไร เคยได้ยินแต่ชื่อ แต่ไม่รู้ว่าจะอย่างไรมาที่บ้านเราแล้ว ดังนั้นจึงรู้สึกขึ้นมาว่าน่าจะย้ายมาที่สวน ได้ลงดินคงงามกว่าอยู่ในกระถาง เพื่อจะสูงเชิด เฉิดฉาย เหมือนต้นในรีสอร์ทเขาบ้าง

ผิดคาด มาถึงแล้วก็ดูดีมาก ไม่ต้องโทรมต้องทรุด เพราะเปลี่ยนที่เหมือนคนอื่น มาถึงก็ยืนงามเป็นนางงาม แต่ภายในอ่อนแอลงทีละน้อยจนสังเกตไม่เห็น แล้ววันหนึ่ง

จึงเห็นว่า ผู้ตีทองอุไร ยอมตายไม่ยอมบ่น คนงานไม่สนใจกว่าฉันจะแหวะไปเห็นเกือบตายแล้ว ในที่สุดเหลือแต่กิ่งก้านขาวเหมือนซาก แต่ก็เห็นว่ายังไม่ตาย จึงประคบประหงมต่อไป ค่อยมีกิ่งเล็ก ๆ งอกตามพุ่มและโคนต้น ตีใจที่ยังไม่จากไปง่าย ๆ

กลับมากรุงเทพฯ ยังได้ประหลาดใจอีกว่า มีทองอุไรกิ่งก้านยาวใหม่ ๆ แอบไปงอกอยู่ในกระถางเฟื่องฟ้าตั้งหลายต้น เลยย้ายมาให้อยู่ในกระถางเอกเทศ มีที่อยู่ส่วนตัวจะได้โตไว ๆ มาแทนต้นแม่ให้ชื่นใจ เบิกบานดีมีเจ้าทองอุไร

แต่ก่อนร้อนอะไรไม่สนใจทอง ไม่ว่าจะทองจริงทองกระดาษ หรือข้าวของตีทอง จนมาถึงยุคทองสีใหม่ ที่ไม่เหลือองสะท้อนดังทองเหลือง แต่เป็นทองสีสงบดูสุขุม จึงได้เริ่มชอบ เห็นความสุขุมของมันแล้ว ดูนี้อ่าพอกับความสงบของมัน

นึกถึงทอง นึกถึงความโลก ฉันเคยได้มีโอกาสเห็นตัวความโลกในใจ

วันหนึ่ง มีน้องคนหนึ่งมานั่งเล่าเรื่องไปซื้อทองแท่งมาเก็บไว้แล้วคอยดูราคา พอราคาขึ้นก็ขายได้กำไรมาพูดไปคุยมาก็ชวนฉันซื้อทองเล่นบ้าง ฉันก็ทำตาม ซื้อมาแล้วพอวันที่น้องจะขายก็จะโทรฯมาถามว่าจะฝากไปขายด้วยมั๊ย ก็ฝากไปและได้กำไรมา

เดือนสองเดือนช่วงนั้น กลุ่มเล็กๆ ที่เล่นทองนี้ ก็คอยโทรศัพท์กันเจี๊ยวจ๊าวไปมา ทองราคาตกก็วิตวาย ทองราคาขึ้น ยิ่งวิตวายใหญ่ สนุกสนาน เลี้ยงความโลภให้เติบโต พอได้เงินมา เห็นตัวโลกในใจกระโดดโลดเต้น อยากได้เยอะกว่านั้นอีก ถ้าไบน้อยกว่าคาด เพราะขายเข้าไปหนึ่งวัน พลันหัวใจเจ็บจี๊ดๆ หวังว่าคราวหน้าจะไม่พลาด ขอให้คราวหน้าได้กำไรมากกว่านี้

โชคดีมีโชคร้ายมา มีเรื่องให้ต้องใช้เงินด่วน จำเป็นต้องขายทองที่มีทั้งหมดไปจ่ายเรื่องที่รออยู่ ทำให้เลิกเล่นทองไปโดยปริยาย ดีใจที่เห็นเจ้าตัวโลกในใจมันไม่เศร้าเท่าไร เราได้เรียนรู้ว่า ถือทางเจ้าสิ่งใด เจ้าสิ่งนั้นมันจะเติบโตใหญ่ นี่ถ้ามันหลงไปเพราะมันใหญ่เกินแรงยื้อ เราจะคลั่งมัยเนี่ย

เลยทำให้นึกถึงหนังเรื่องต่างๆ ที่ดูมาเกี่ยวกับความโลภทั้งนั้นเลย อย่างอินเดียน่า โจนส์ ผู้ร้ายนี่ขนาดจมลงไปในลาวาเหลวร้อนเป็นไฟ เหลือแต่มือโผล่ขึ้นมา มือนั้นยังไขว่คว้าหาหีบทองอีก

ในหนังเรื่อง Fair Game ผู้ร้ายอยู่ในเรือที่ไฟกำลังลุกไหม้อยู่กลางทะเลไกลฝั่ง ยังคงเคาะลิบนิ้วกับแป้นพิมพ์ เพื่อตอบสนองคำถามของเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่จะโอนเงินซึ่งลักลอบเอาจากบัญชีคนอื่นมาเข้าบัญชีตัวเอง

“โปรดใส่รหัสบัญชีที่ถูกต้อง” เสียงเครื่องคอมพิวเตอร์

พูด เขาคดนิวพราแป้น ดวงตาเบ่งโต ด้วยความตื่นเต้นจะโอน
เงินนั้นไปบัญชีตัวเองมากกว่าจะสนใจโดดลงไปจากเรือ
จนในที่สุดเรือก็ระเบิดจมลงทะเลไปทั้งลำ

ความโลภมีพลังถึงปานนั้น

ทำไมอินเดียนแดงถึงไม่สนใจทอง ก้อนหิน
สี่เหลี่ยมที่อยู่บนพื้นลำธาร เดินเก็บเอาเมื่อไรก็ได้ คำตอบคือ
มันเป็นสิ่งของธรรมชาติอย่างหนึ่งที่กินไม่ได้ และธรรมชาติได้
ให้ทุกอย่างเพียงพอกับการมีชีวิตอยู่แล้ว มีกิ่งไม้ที่หล่นบนพื้น
ดินไว้ทำฟืน มีปลาในแม่น้ำ มีวัชพืชผ่านมาก่อนฤดูหนาว
เพื่อให้ล่าเอาเนื้อมากิน เอาหนังมาเป็นผ้าห่ม มีความสุขอยู่
กับฤดูกาล มีความสุขอยู่กับครอบครัว นั่นเป็นสิ่งที่เพียงพอ
แล้วสำหรับชีวิตที่ธรรมชาติให้มา

หนึ่งดังเรื่องหนึ่งคือ ขุมทองแมคเคนน่า เพลง
เอกของเรื่องได้รับรางวัล ชื่อเพลง Ole Turkey Buzzard
เป็นหนึ่งที่บอกเล่าถึงคลื่นมนุษย์ที่แหกกันไปขุดทอง ทุกคน
คาดหวังว่าจะได้ทอง

เจ้าแร้งแก่มันบินวนสูง

มันเพียงแต่รอคอย

ให้ใครสักคนข้างล่างตาย

เจ้าแร้งแก่ รู้ว่ามันคอยได้

เพราะว่า ลูกชายของแม่ทุกคนจะต้องตายลง

ตายด้วยโรคชะตา

มันเห็นผู้คนมา มันเห็นผู้คนไป
 มากมายเหมือนมดบนก้อนหินเบื้องล่าง
 ผู้คนที่วาดหวังไว้ ผู้คนที่ไฝฝั่น
 ถึงทองบนกองหินเบื้องล่าง
 ทอง ทอง ทอง พวกเขาต้องการทองนั้น
 ทอง ทอง ทอง พวกเขาทำทุกอย่างเพื่อทอง
 เจ้าแรงแก้ รู้ว่ามันคอยได้
 เพราะลูกของแม่ทุกคนต้องมีน้ด
 มีน้ดกับโชคชะตา

เพราะผู้คนจะมา และผู้คนจะไป
 คลาคล่ำเหมือนมดบนก้อนหินเบื้องล่าง
 แต่พวกเขาไม่มีวันชนะ พวกเขาต้องเสียเนื้อหนังไป
 ถ้าสิ่งที่พวกเขาต้องการคือทองนั้น
 ทอง ทอง ทอง ส้มทองกันเถอะ
 ทอง ทอง ทอง เธออยู่ได้โดยไม่ต้องมีทองหรือ
 ส้มทองนั้นเสีย
 เธอมีชีวิตรอยู่ได้โดยไม่ต้องมีทองนั้นหรือ

เวลาที่ความโลภผิดหวัง มันกระเทีบสันเท้า
 แหลมๆ ลงจิกบนหัวใจให้เจ็บจี๊ดๆ จนเราจะแยะ ต้องรู้ทันมัน

อย่าหลบตามัน มองดูมันเฉยๆ หนึ่งๆ เจียบๆ ให้มันละลาย
จะได้ละลาย

เราเจ็บเพราะเรามีแล้วเสียไป นั่นเรื่องหนึ่ง อีก
เรื่องหนึ่ง คือ เราไม่กลัวพอที่จะไม่มี

เรากำลังคิดว่าชีวิตจะไม่มั่นคง จะเอาตัวไม่รอด
ถ้าไม่มีหรือไม่ได้วางแผนว่าทำอะไรจึงจะมี เราเศร้าเมื่อเรา
ไม่มี หรือไม่รู้จะวางแผนอย่างไรให้มันมี ดูเหมือนว่านี่จะเป็น
ความล้มเหลวของชีวิต

แต่ถ้าเราสามารถพอใจจริงๆ ในสิ่งที่เรามีอยู่แล้ว
โดยไม่เสแสร้งแก่งัดพูด ไม่ใช่การยอมจำนน แต่เป็นการ
พิจารณาและยอมรับจริงๆ ว่า สิ่งที่มีอยู่แล้ว ก็ทำให้มีชีวิตอยู่
ได้ ความกังวล ความกลัวลี้ๆ กลืน ความเศร้าสร้อยโหยหา ความ
โกรธเคืองโชคชะตา ความน้อยใจชีวิต เหล่านี้ก็จะค่อยจาง
คลายไป ความสุขก็จะเข้ามาแทนที่ แล้วความสงบก็จะเกิดขึ้น

พระอาจารย์ปสันโน เทศน์เรื่องความสุขกับความ
สงบว่า

คนที่นั่งสมาธิ ไขว่คว้าหาความสงบเป็นเป้าหมาย
ทำให้จิตใจกระวนกระวาย เพราะมัวไขว่คว้าและรอคอย
เมื่อไหร่หนอจะมีความสุขจะได้มีความสุข

แต่พระพุทธเจ้าท่านกลับรำพึงว่า เมื่อไหร่มีความสุข
ก็จะเกิดความสงบ

ความสุขคือความรู้สึกพอใจ เมื่อเราพอใจกับชีวิต

ของเรา ความพอใจนั้นจะก่อให้เกิดความสุข และเมื่อมีความสุข ความสงบก็จะเกิดขึ้น

อย่างที่เพลงบอก เราสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องมีทองหรือ

ฉันทำซุ้มที่นั่งให้ชมมะนาวเลื้อยขึ้นไปบังแดดให้ดอกขาวเป็นช่อ กลิ่นหอมเหมือนขนมตะโก้ มันทำได้ยังไงไม่รู้ ที่ให้ความหวานมาอยู่ในกลิ่นให้เรารดได้ กลิ่นหอมหวานปานจะหยด ชำมะนาวเดือนให้ฉันระลึกถึงเพื่อนคนหนึ่งที่นั่งโต๊ะเดียวกันสมัยมัธยม

ใครหนอเป็นคนตั้งชื่อดอกไม้ให้ไพเราะ ช่างมีจิตใจอ่อนโยนงดงามเสียเหลือเกิน จิตดี ๆ จึงส่งสิ่งดี ๆ สู่อื่นได้ แก้วมุกดา บุษงาสำหรับ คัดเค้า สร้อยสายเพชร ต้นนี้สวยมาก บนสายยาวมีดอกเล็ก ๆ ห้อยดั่งตั้งอยู่เหมือนสายสร้อยเหมือนต่างหู สายน้ำผึ้งก็หอมหวานเหมือนกัน ดอกมีสองสีขาวกับเหลือง แขนงเคียงข้างกันเหมือนเวลาเราถ่ายรูป ที่ชอบเอียงแก้มมาแนบชิดกัน มะลูลี ดอกเยอะมาก ของฉันยังเป็นแค่พุ่มเตี้ย เห็นดอกไม้ไร ได้ยินเสียงเพลงขึ้นมาในหูทันที

“โอ...มะลูลี ร่มนี้มีดมน ช้ำเหลือทน อับจนหัวใจ ต้องพรากจากไป ภายใตร่มไม้ของเจ้านี้”

อีกนานกว่ามะลูลีของฉันจะสูงจนเป็นร่มมะลูลี

ได้ แต่คงแก่เกินกว่าจะไปยื่นร้องให้ได้ต้นอีกแล้ว เห็นโลก
มานาน ยังไม่เห็นความเป็นธรรมชาติของชีวิตได้อย่างไร

พูดถึงเพลง เพลงไทยใดเล่าจะเศร้าซึ่งใจเท่า
'คิดถึง'

“จันทร์กระจ่างฟ้า นภาพระดับด้วยดาว เมฆ
สวयरาวเนรมิตประกายเมืองแมน เรียมนี้แสนคะนึงถึงน้อง
นวลจันทร์

“งามใดหนอจะพอทัดเทียบเปรียบน้อง เจ้างาม
ต้องตาพี่ ไม่มีใครเหมือน หากมีน้องอยู่ด้วยและช่วยชมเดือน
โลกจะเหมือนเมืองแมนแม่นแล้วนวลเอย”

จันทร์กระจ่างฟ้าเป็นดอกไม้ในดวงใจอีกต้นหนึ่ง
ที่ต้องคอยปลูกไว้อยู่เสมอ ความที่ดอกสีเหลืองอ่อนรำแรง
ชูดอกขึ้นคุยกับก้อนเมฆตลอดเวลา ดูที่ไร้นิ่งบริสุทธิ ไม่มี
เศร้าปน

จันทร์กะพ้อ วันนี้ไปเห็นที่ร้านต้นไม้ เจ้าของ
บอกว่าเท่าที่เห็นมาต้นนี้สวยที่สุดแล้ว แต่ฉันก็เห็นมันเหมือน
คนไม่สบาย ใบลู่ลง ไม่เขียว ออกเหลืองปน ดูเหว่งวินเล็ก
น้อย เหมือนถูกถูถูถูกันมา ความจริงชอบซื้อมันมาก และ
คิดถึงละครเรื่องแผ่นดินของเรา ที่ใหม่ เจริญปุระเล่นเป็น
นางเอก ที่หน้าบ้านมีต้นจันทร์กะพ้อ ซึ่งเป็นต้นไม้ใหญ่ใบเขียว

มีดอกเป็นช่อ ประกอบด้วยดอกจิ๋วสีขาว บานวันเดียวร่วงพรุ
รายรอบโคนต้น ไม่เหมือนต้นของที่ร้านนี้ บ่นกับสามีว่า

“นี่ขนาดเขาว่าสวยที่สุดแล้วหรือ ฉันไม่ชอบเลย”

สามีเห็นด้วย เขาว่า “ดูไม่สดชื่นเลย แล้วยังจะ
พ้ออะไรได้”

แต่ที่บ้านก็มีจันทน์กะพ้อมาก่อนแล้วต้นหนึ่ง
รูปร่างเหมือนกวยเตี๋ยวลั่นเล็กตั้งอยู่สามเส้น มีใบไม้ก่ใบ
ปลูกมาสามเดือนแล้วยังไม่ออกจากห้องไอซียู ไม่เป็นไร ปลูก
แล้วไม่ใส่ที่ อยู่พ้อไปพลางๆ ก่อนละกัน สักวันคงจะได้กลิ่น
หอมมากของเจ้าให้สมคำรำลือ

ครั้งแรกสุดที่ไปร้านต้นไม้เมื่อปีก่อน ต้นไม้
กอแรกที่มาลงคือลำตวน ด้วยความที่คิดว่าดอกลำตวนเป็น
สัญลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ ที่เขาปลูกลำตวนจนเป็นดง
เพื่อรวมกลิ่นให้หอมอวลไปทั่ว เลยเพ้ออยากได้ลำตวนบ้าง
และมีเพื่อนใหม่คนหนึ่งมาเยี่ยมเยียนที่บ้าน พร้อมกับหอบ
ลำตวนกิ่งสูงเท่าเขามาให้ปลูกกว่าสิบต้น และลงปลูกเป็นดง
เหมือนกัน แต่ตอนนี้เป็นตะเกียบปักดินไปก่อน อีกสักสิบถึง
ยี่สิบปีน่าจะเป็นดงได้ ตอนนั้นฉันคงตายไปแล้ว ไม่ได้ดมความ
หอมของดงลำตวน

พูดถึงเรื่องชอบไม้ไทยเพราะชอบชื่อไทยๆ ชื่อ
หวานๆ ความจริงก็ชอบของไทย เช่น บ้านไทย ชอบที่มีลาน
โล่งกลางบ้านไว้นั่งกินข้าวร่วมกันแบบที่เห็นในละครไทย

โบราณ ชอบเพลงไทย เช่น เพลงจิม เพลงมโหรี ครั้งหนึ่ง เพลงมโหรีเคยช่วยชีวิตฉันไว้ ตอนที่ฉันมีทุกข์หนัก ภาวะจิตใจที่อดทนอดกลั้นส่งผลสะท้อนออกไปแสดงที่ร่างกาย เป็นหนักขนาดว่าใส่เสื้อมีแขนยังไม่ได้ รู้สึกเหมือนมีภาวะ ภาระที่ไม่ยินยอมทน ต้องใส่เสื้อคอกลมแขนகு เพื่อความปลอดภัย ฟังเพลงอะไรเพื่อช่วยหยุดความฟุ้งซ่านก็ไม่ได้ เพราะดนตรียุคนั้น พ.ศ. นั้นกระแทกกระตัน เนื้อร้องก็มีแต่ รักสามเส้า ฉันรักผัวเขา ขอเป็นเมียน้อยสักพักแล้วจะจากไป หรือแข่งให้ไปตายกันไปเลย ฟังเพลงใดไม่ได้ แต่ก็ต้องหา เพลงฟัง ฉันก็กลับไปโน่นเลย มโหรี ไม่มีเนื้อร้อง มีแต่บรรเลง เขมรไพรโยค ลาวดวงเดือน หรือฟังเดี่ยวจิมล้วนๆ แบบ แก้วสับนาที เทปหมุนกลับเองในตัว ฟังทั้งวันจนเทปเกือบยัด

ฉันไม่ไทย ชื่อไทย เพลงไทย (เดิม) บ้านไทย พอนึกถึงบ้านไทย ให้ความรู้สึกสองอย่าง บ้านไทยสบายดี นึกถึงละครดี ๆ มีความสุขอย่างทวีปของทมยันตี แต่บ้านไทยก็เป็นบ้านของนางวันทอง เห็นขุนแผนปีนบ้านจะเข้าหา นางวันทองแต่ผ่านห้องพี่เลี้ยง ขอชมเชยพี่เลี้ยงก่อน แล้ว ค่อยชมวันทอง

เกลียดขุนแผน

แต่ดอกไม้้นามภรรยาของขุนแผนเพราะนักและ
สวณัก สร้อยฟ้า ศรีมาลา

วันทองรักขุนแผน แต่ถูกจับแต่งงานกับขุนช้าง

สาเหตุไม่ต้องเล่า พอพบขุนแผนอีก เจ้าจึงได้ชื่อว่าวันทอง
สองใจ เลวร้ายมาก ต้องเอาไปตัดหัว

แต่ขุนแผนตระเวนทั่วทุกหัวเมือง ผ่านบ้านไหน
มีผู้หญิง ได้เป็นเมียหมด อยากรู้ลูกไปทำกุมารทองก็ผ่าท้อง
เมีย ทำอะไรๆ ก็ได้ ถูกชมไปหมด ขุนแผนแสนเสียดาย ผู้ชาย
ต้องแฉวนขุนแผน จะได้มีเมียง่าย มีเมียมาก ยิ่งมากยิ่งขึ้น
ยิ่งเป็นที่ชื่นชม แต่แค่เสียวันทองคนเดียวก็ไปฟุ้งซ่าน

นี่เราหลงผิดอะไรกันไปหรือเปล่า

ดอกพุดนี้มีหลากหลายจริง ๆ พุดมาลัย พุดจีบ
พุดซ้อน พุดเพชรสยาม หอมลึกซึ่งมาก ดมแล้วเห็นภาพสตรี
สูงศักดิ์ งามสง่า น่าชื่นชม และอบอวนสักคนหนึ่งจริง ๆ ทำที่
อย่างนี้จะหาได้ในละครสี่แผ่นดิน แล้วก็มาถึงพุดเวียดนาม

เวียดนามอีกแล้ว

ต้นกล้วยที่สวนเป็นกล้วยเวียดนาม เป็นกล้วย
น้ำว้า แต่ใหญ่กว่าน้ำว้าปกติที่เรากิน ๆ ทุกวันถึงสองเท่า ทั้ง
ยังมีกลิ่นหอมด้วย หวีไปฝากน้อง ๆ ครั้งแรก พอเห็นพากัน
ตกใจถึงขนาดของมัน มีน้องคนหนึ่งขอหน่อไปปลูกที่บ้านเลย
เชียว ฉันเองก็เพิ่งเคยเห็น เลยส่งหน่อไปถวายหลวงพ่อก็
ปลูกที่วัดด้วย ที่ว่าเวียดนามอีกแล้วก็เพราะว่า หน่อนี้อะไร ๆ ก็
เวียดนาม

และวันก่อนคุยกับน้องสาวเรื่องสินค้าอะไรสักอย่าง น้องสาวก็พูดตักว่า “อย่าบอกนะว่าของเวียดนาม” จันตอบว่า “ใช่”

วันนี้เวียดนามไปไกล ไม่ต้องไปกลัว มันเป็นเพราะอนิจจังไม่เที่ยง เขาเคยไม่มีชื่อ เขาเคยลำบาก เขาเคยล่าหลังตามที่ชาวไทยคิด บัดนี้เขามีชื่อขึ้นมาแล้ว เขาไปไกลกว่าเราแล้ว เราต้องยอมรับ สามีบอกว่า

“แค่กลัวยังนำหน้าไปขนาดนี้ แล้วอย่างอื่นจะขนาดไหน”

พูดเวียดนามก็กำลังนิยม ดันสวย ใบแข็งแรง ดอกเข็มแข็ง ตามรีสอร์ทก็นิยมปลูกกันมาก แต่ก็ไม่รู้ว่ามีมาจากเวียดนามจริงๆ ตามชื่อหรือเปล่า แต่ถึงจะจริง ตั้งชื่อใหม่ให้ไทยหน่อยไม่ได้จริง ไม่เข้าข้างกันชะเลย

ที่ยังไม่มีคือมะลิวัลย์ ชอบชื่อนี้มาก ชอบมาจากหนังเรื่องหนึ่ง ดูมานานมากแล้ว นางเอกชอบทำอวดเก่ง ชอบพูดว่า “มะลิวัลย์ชะอย่าง” น่ารักๆ แบบไทยๆ สมัยก่อนนึกขึ้นมาได้อย่างนี้ เห็นที่จะขอหยุดเล่าแค่นี้ก่อนจะออกไปตามหามะลิวัลย์

อ้อ! แล้วก็ดันจำเป็นด้วย

รักษ์โลกรักต้นไม้

โลกออกไปใหญ่
เธอปลูกต้นไม้ไม่ก็กระถาง
แค่นี้จะช่วยอะไรได้

ฉันปลูกใส่กระถางเต็มบ้านเลย
เดี๋ยวมันก็จะแตกต้นใหม่ให้อีกด้วย
ถ้าทุกบ้านปลูกด้วยกัน
ก็จะเหมือนป่าเลยละ

เพียงรู้สึกขอบคุณที่เรามีชีวิตอยู่
เราก็จะมองเห็นโลกด้านสวย
ความสุขจะเบิกบานในใจ
จนเรามองเห็น
รอยยิ้มดอกไม้

